

ಮಾಲ್ಪ್ರೆಕ್ಸ್

Multiplex Vaahini Kannada Bi-Monthly

ವಾಹಿನಿ

ಕೃಷಿ ದ್ವೀಪಾಹಿತ

Volume-9 | Issue-1 | Multiplex Vaahini Bi-Monthly | December 2023 - January 2024 | Pages - 36

ಸಂಪುಟ-9 | ಸಂಚಯ-1 | ಮಲ್ಟಿಪ್ಲೆಕ್ಸ್ ವಾಹಿನಿ | ದ್ವೀಪಾಹಿತ | ಡಿಸೆಂಬರ್ 2023 - ಜನವರಿ 2024 | ಪುಟಗಳು - 36

IFFCO

M-DRONE
MULTIPLEX DRONE PVT. LTD.

ಕೃಷಿ ದ್ವೀಪಾಹಿತ ಭೂರಜನೆಯ ನಾಳಿಗಳಿಗೆ ಮಾಲ್ಪ್ರೆಕ್ಸ್ ಡ್ರೋನ್

ಕಲ್ಲಂಗಡಿ ಹಾಗೂ ಅರಿಷಿಣಿ
ಬೆಳೆಯಲ್ಲ ಯೋಧಗಳ ನಿವಂಹಣೆ
ಮಾವು ಬೆಳೆಯಲ್ಲ
ತೀರಂಗಳ ನಿವಂಹಣೆ

ಹೊಕ್ಕೊಳನು | ಸುಧಾರಿತ
ಜಾಂತುಕಾಂತ | ಬೇಳನಾಯ ಕ್ರಮಗಳು

ಮುಣ್ଡಪ್ಲೇಟ್

ಆರ್ಥಿಕ್‌ವೆ-ವನ್‌

ಯೂರಿಯಾ ನೈಟ್ರೋಜನ್ (16.5%), ಅಮೋನಿಕಲ್ ನೈಟ್ರೋಜನ್ (7.5%) ಮತ್ತು
ನೈಟ್ರೋಟ್‌ ನೈಟ್ರೋಜನ್ (7.5%). ಒಟ್ಟಾರೆ ನೈಟ್ರೋಜನ್ ಪ್ರಮಾಣ 32% ಉಳಿ ಉತ್ಪನ್ನವಿದು.

ಉಪಯೋಗಗಳು

- ಈ ಸಸ್ಯಗಳು ಸುಲಭವಾಗಿ ಹೀರಿಕೊಳ್ಳುವಂತಹ ಮೂರು ವಿಧಿದ ಸಾರಜನಕಗಳಾದ ಯೂರಿಯಾ ನೈಟ್ರೋಜನ್, ಅಮೋನಿಕಲ್ ನೈಟ್ರೋಜನ್ ಮತ್ತು ನೈಟ್ರೋಟ್ ನೈಟ್ರೋಜನ್ ಕು ಉತ್ಪನ್ನದಲ್ಲಿವೆ.
- ಸಸ್ಯಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾಗುವ ಸಾರಜನಕವನ್ನು ವೇಗವಾಗಿ ಹೀರಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ.
- ಸಾರಜನಕದ ಮೂಲವಾಗಿ ಇದು ಹಲವು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರಿ.
- ಸಸ್ಯಗಳು ಸದೃಢವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತವೆ. ಏಲಿಗಳು ಹಸಿರು ತುಂಬಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ತನ್ನಾಲಕ ದೃಷ್ಟಿಸಂಶೋಧನೆ ಶ್ರೀಯ ಹೆಚ್ಚಿತದೆ.
- ಬೆಳೆಯ ಗುಣಮಟ್ಟ ಹಾಗೂ ಇಳುವರಿ ಹೆಚ್ಚಿತದೆ.

ಮುಕ್ತಿ ಕೃಷಿ ವಾಹನಿ

ಕೃಷಿ ದ್ವೀಪ್ ಮಾಸಿಕ

ಸಂಪುಟ-9 ಸಂಚಯ-1

ಡಿಸೆಂಬರ್ 2023 - ಜನವರಿ 2024

ಗೊರವ ಸಂಪಾದಕರು
ಡಾ. ಜಿ. ಶೈಟ್

ಪ್ರಧಾನ ಸಂಪಾದಕರು
ಮುಹೇಶ್ ಜಿ. ಶೈಟ್

ಸಂಪಾದಕ
ನಾಗೇಶ್ ಕೆ. ಎನ್

ಸಂಪಾದಕೀಯ ಸಲಹಾ ಮಂಡಳಿ
ಶಿಶೋರ್ ಎಂ. ಶೈಟ್
ಡಾ. ಎಂ. ನಾರಾಯಣ ಸ್ವಾಮಿ
ಡಾ. ನಿರಂಜನ್
ಎನ್. ಕುಮಾರ್

ಮುಖ್ಯ ಮತ್ತು
ಒಳಪ್ರತಿ ವಿನ್ಯಾಸ
ಮೋಹನ್ ಹಿ.

ಕರ್ಣೇರಿ ವಿಳಾಸ
ಮುಕ್ತಿ ಕೃಷಿ ವಾಹನಿ

180, 1ನೇ ಮುಖ್ಯರಸ್ತೇ, ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮಿ ಬಡಾವಣೆ,
ಬೆಂಗಳೂರು, 560086

ಫೋನ್: 080: 23497464 / 23494406
23497360

ಶ್ರೀಯ ಬಂಧುಗಳೇ,

ಭಾರತದ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ರಸಾಯನಿಕಗಳಿಗೆ, ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಪ್ರಧಾನ ಪೋಷಕಾಂಶಗಳಾದ ಎನ್.ಆಿ.ಕೆ ಗೊಬ್ಬರಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸಬ್ಸಿಡಿ ರೂಪದಲ್ಲಿ ನೀಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದೆ. ಈ ವರ್ಷ 2023 ರ ಮುಂಗಾರು ಹಂಗಾಮಿನಲ್ಲಿ 1.8 ಲಕ್ಷ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ದೊಡ್ಡ ಮೊತ್ತದ ಸಬ್ಸಿಡಿಯನ್ನು ಕಾಗಳೇ ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಮೊತ್ತದಲ್ಲಿ ಯೂರಿಯಾ ಒಂದಕ್ಕೇ 70,000 ಕೋಟಿ ರೂಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದು ಇನ್ನು ಇದ್ದು 38,000 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಡಿ.ಎ.ಪಿ ಮತ್ತು ಇನ್‌ತರ್ ಗೊಬ್ಬರಗಳಾಗಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಇದೇಗ ಮುಂಗಾರು ಹಂಗಾಮಿನಲ್ಲಿ 22,300 ಕೋಟಿ ರೂಗಳನ್ನು ಸಬ್ಸಿಡಿ ಮೀಸಲಿದಲಾಗಿದೆ.

ದೇಶದಲ್ಲಿ ವರ್ಷದಿಂದ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ರಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರಗಳಿಗೆ ಬೇಡಿಕೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಿರುವುದು ರಾಷ್ಟ್ರದ ಚೋಕ್ಸಿಸದ ದ್ವಾರ್ಪಿಲಿಂದಾಗಲಿ, ಪರಿಸರದ ಕಾಳಜಿಯಿಂದಾಗಲಿ, ರೈತರ ಹಿತದ್ವಾರ್ಪಿಲಿಂದಾಗಲಿ ಒಳ್ಳಿಯ ಬೆಳವಣಿಗೆ ವಿಂಡಿತಾ ಅಲ್ಲ. ಹಾಗಾಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಪರ್ಯಾಯ ಪೋಷಕಾಂಶಗಳನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಲು, ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಪರಿಸರ ಸ್ವೇಚ್ಛೆ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತಿರುತ್ತಿದೆ. ಇದು ಮಹತ್ವದ ಹಾಗೂ ಸ್ವಾತಾಹ್ರ ಬೆಳವಣಿಗೆ.

ಕೆಳಿದ ತಿಂಗಳು ನವೆಂಬರ್ 15 ರಿಂದ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ವಿವಿಧ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ದೇಶದಾದ್ಯಂತ ಜನರ ಮನೆಬಾಗಿಲಿಗೆ ತಲುಪಿಸುವ ಮಹತ್ವದ ಯೋಜನೆ 'ವಿಕಸಿತ ಭಾರತ' ಸಂಕಲ್ಪ ಯಾತ್ರೆ' (ವಿ.ಬಿ.ಎಸ್.ವ್ಯೇ)ಗೆ ಚಾಲನೆ ದೊರೆತಿದೆ. 60 ದಿನಗಳ ಕಾಲ ನಡೆಯುವ ಈ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ್ ಪ್ರೋಗ್ರಾಮ್ ದೇಶದ 2.69 ಲಕ್ಷ ಪಂಬಾಯಿತಿಗಳ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಜಾರಿಯಾಗಿದೆ. ಇದರ ಭಾಗವಾಗಿ ವಿವಿಧ ಬೆಳಗಳಿಗೆ ಡ್ರೋನ್ ಮೂಲಕ ಸಿಂಪಡಣೆ ಕೊಡುವ ಮತ್ತು ಅದರ ಲಾಭಗಳ ಬಗ್ಗೆ ರೈತರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿ ಹೇಳುವ ಕೆಲಸವೂ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ರೈತರಿಗೆ ನಾನೋ/ದ್ರವರೂಪದ ಗೊಬ್ಬರಗಳ ಮಹತ್ವ ಹಾಗೂ ಡ್ರೋನ್ ಮೂಲಕ ಸಿಂಪಡಣೆ ನೀಡುವ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದು ಈ ಯೋಜನೆಯ ಪ್ರಮುಖ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.

ಇಂಥೊಂದು ಮಹತ್ವದ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಅಂಗ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮಲ್ಲಿಕ್ ಡ್ರೋನ್ ಪ್ರೋಟೋ (ವಿ.ಡಿ.ಪಿ.ಎಲ್) ಲಿಮಿಟೆಡ್ ಭಾಗಿಯಾಗಿ 150 ಡ್ರೋನ್ ಗಳನ್ನು ನಿಯೋಜಿಸಿ ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶದ ಸುಮಾರು 41 ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಬೆಳಗಳಲ್ಲಿ ಡ್ರೋನ್ ಸಿಂಪಡಣೆಯ ಪ್ರಾರ್ಥಕಿಗಳಿಗೆ ನಡೆಸುತ್ತಿದೆ. ಈಗಾಗಲೇ 1000 ಕ್ರೂ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಾರ್ಥಕಿಗಳನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ನಡೆಸಲಾಗಿದೆ. ಸುಮಾರು 25 ಸಾವಿರಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ರೈತರು ಇದರ ಪ್ರಯೋಜನ ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ

ಇಂಥೊಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕನಾರ್ಕ ಸರ್ಕಾರ ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿದೆ. ಪ್ರತಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಏಕಾಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರ್ಥಕಿಗಳನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಂಡು ರೈತರಿಗೆ ಅರಿವು ಮಾಡಿಸುವ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ನೈಪುಣ್ಯತೆ, ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ, ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ನಮ್ಮಲ್ಲಿಯೇ ಇದೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ ನಾಡಿನ ಯುವ ಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ಡ್ರೋನ್ ಹಾರಿಸುವ ತರಬೇತಿಯನ್ನೂ ಕೊಡಲು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಮಾನ್ಯತೆ ಪಡೆದ ತರಬೇತಿ ಕೇಂದ್ರದವನ್ನೂ ಎಂ.ಡಿ.ಪಿ.ಎಲ್ ನಡೆಸುತ್ತಿದೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ವಿವಿಧ ಇಲಾಖೆಗಳ ಸಹಯೋಗದಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಭಾಗದ ಯುವಕರಿಗೆ ಡ್ರೋನ್ ತರಬೇತಿ ಕೊಡಿಸಿ ಅವರಿಗೆಂದು ನೌಕರಿ ಸೃಷ್ಟಿಮಾಡಬಹುದಾದ ವಿವುಲ ಅವಕಾಶಗಳಿವೆ. ಆ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಸರ್ಕಾರ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮಾಡಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಇನ್ನು ಪರ್ಯಾಯ ಪ್ರಧಾನ ಪೋಷಕಾಂಶಗಳ ಮಹತ್ವವನ್ನು ನಾಡಿನ ರೈತರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿ ಹೇಳುವ ಮತ್ತು ಡ್ರೋನ್ ಸಿಂಪಡಣೆಯ ಮಹತ್ವ ಸಾರುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ರಾಜ್ಯ ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆಯು ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ವಹಿಸಿದಲ್ಲಿ ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸಲು ನಾವು ಉತ್ಸರ್ಕಾಗಿದ್ದೇವೆ. ಸನ್ನಘರಾಗಿದ್ದೇವೆ.

ನಿಮ್ಮ
ಮುಹೇಶ್ ಜಿ. ಶೈಟ್

ಪ್ರಧಾನ ಸಂಪಾದಕರು

ಒಳಪ್ರಾಣಿಗಳು...

<p>ಕೃಷಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಭರವಸೆಯ ನಾಳೆಗಳಿಗೆ – ಮಲ್ಲಿಪ್ಲೆಕ್ಸ್ ಡ್ಯೂನ್ ಹೊಕೋಸು ಬೇಸಾಯ ಕ್ರಮಗಳು</p>	6
<p>ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆಯ ಖಾಲಿ ಹುದ್ದೆಗಳಿಗೆ ನೇಮಕಾತಿ ಮತ್ತು ಕೊಬ್ಬರಿ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಧನ ಹೆಚ್ಚಳಕ್ಕೆ ಕ್ರಮ</p>	14
<p>ಮಾವು ಬೆಳೆಯಲ್ಲಿ ಕೀಟಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ</p>	16
<p>2024 ಕ್ಯಾಲೆಂಡರ್</p>	18
<p>ಜಾಯಿಕಾಯಿ ಸುಧಾರಿತ ಬೇಸಾಯ</p>	20
<p>ಕಲ್ಲಂಗಡಿ ಬೆಳೆಯ ರೋಗ ನಿರ್ವಹಣೆ</p>	24
<p>ಕನಾಂಟರ್ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಸಹಕಾರ ಸಂಘದ “75 ಅಮೃತ ಸಂಭೂತು”</p>	26
<p>ಅರಿಷಿಣ ಬೆಳೆಯ ರೋಗ ನಿರ್ವಹಣೆ</p>	27
<p>ಕಬ್ಬಿ ಬೆಳೆಗಾರರ ಸಮಸ್ಯೆ ಶಾಂತಿಸುವೆ – ಚಲುವರಾಯಸ್ವಾಮಿ</p>	30
<p>ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಿರಿಥಾನ್ಯ ಮತ್ತು ಸಾವಯವ ಮೇಳ – 2024</p>	31
<p>ದಿಪ್ಪುಮಾ ಇನ್ ಕೋ ಆಪರೇಟಿವ್ ಮಾನೇಜ್ಮೆಂಟ್ ತರಬೇತಿಗೆ ಆಹ್ವಾನ</p>	31
<p>ಮೂಡುಕಟ್ಟಿ ದೊಡ್ಡ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಕ ಕಂಬಳ 2023</p>	31
<p>ಮಣ್ಣ ಪರಿಸರದ ಸೂಪರ್‌ಸ್ಟಾರ್</p>	33

ಮಲ್ಲಿಪ್ಲೆಕ್ಸ್ ವಾಹಿನಿ ಚಂದಾದಾರರಾಗಲು ಬಯಸುವವರು
ದೂ. 080 23214013 ಅಥವಾ

ಕೆಮೇಲ್ ಕೆಮೇಲ್ ಕೆಮೇಲ್
ಮುಖಾಂತರ ನಮ್ಮನ್ನು ಸಂಪರ್ಕಿಸಬಹುದು.

ಚಂದಾ ವಿವರ

ಎರಡು ವರ್ಷಕ್ಕೆ (12 ಸಂಚಿಕೆಗಳು) : 400/-

ಆರು ವರ್ಷಕ್ಕೆ (36 ಸಂಚಿಕೆಗಳು) : 1200/-

ಮಾರ್ಗ ಮೋಲಿದ ಮಹಾಜೀವನ

ಡಾ. ಇ. ಹಿ. ಶೈಟ್

ಕ್ರಾಸ್ಟ್ ಕ್ರೆತೆದಲ್ಲಿ ಭರವನೆಯ ನಾಳಿಗಳಗೆ ಮಳ್ಳಿಟ್‌ಕ್ರ್ಯಾನ್ ಡ್ರೋನ್

ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ವಿಕಸಿತ ಭಾರತ
ಸಂಕಲ್ಪ ಯಾತ್ರೆಯ ಭಾಗವಾಗಿ
ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವ
ಡ್ರೋನ್ ಸಿಂಪಡಣಾ ಪ್ರಾತ್ಯಕ್ಷಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ
ಇಪ್ಪೊಂದಿಗೆ ಕೈಚೊಂಡಿಸಿರುವ
ಮಲ್ಲಿಪ್ಲೆಕ್ಸ್ ಡ್ರೋನ್ ಪ್ರೈವೇಟ್
ಲಿಮಿಟೆಡ್

ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ವಿವಿಧ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ದೇಶದಾದ್ಯಂತ ಜನರ ಮನೆಬಾಗಿಲಿಗೆ ತಲುಪಿಸುವ ಮಹತ್ವದ ಯೋಜನೆ ‘ವಿಕಸಿತ ಭಾರತ ಸಂಕಲ್ಪ ಯಾತ್ರೆ’ (ಎ.ಬಿ.ಎಸ್.ಆರ್)ಗೆ ಇದೇ ನವೆಂಬರ್ 15 ರಂದು ಚಾಲನೆ ಮಾರೆತಿದೆ. 60 ದಿನಗಳ ಕಾಲ ನಡೆಯುವ ಈ ಕ್ರೊರೀಚ್ ಪ್ರೋಗ್ರಾಮ್ ದೇಶದ 2.69 ಲಕ್ಷ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಜಾರಿಯಾಗಲಿದೆ. ವಿವಿಧ ಯೋಜನೆಗಳ ಮಾಹಿತಿ ಹಾಗೂ ಧೈಯೋದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಪ್ರಚೇರಪಡಿಸಲಿಕ್ಕಾಗಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ವಿನ್ಯಾಸ ಮಾಡಲಾಗಿರುವ ಐಜಿ (ಮಾಹಿತೀ, ಶಿಕ್ಷಣ, ಸಂವಹನ) ವ್ಯಾನ್ ಪ್ರತಿ ಪಂಚಾಯಿತಿ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸಲಿದೆ.

ಯೋಜನೆಯ ಭಾಗವಾದ ಕೆಷಾನ್ ಡ್ರೋನ್

ವಿವಿಧ ಬೆಳಿಗಳಿಗೆ ಡ್ರೋನ್ ಮೂಲಕ ಸಿಂಪಡಣೆ ಕೊಡುವ ಮತ್ತು ಅದರ ಲಾಭಗಳ ಬಗ್ಗೆ ರೈತರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿ ಹೇಳುವ ಮಹತ್ವದ ಪ್ರಾತ್ಯಕ್ಷಿಕೆಯಾಂದು ‘ವಿಕಸಿತ ಭಾರತ ಸಂಕಲ್ಪ ಯಾತ್ರೆಯ’ ಭಾಗವಾಗಿದೆ. ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ರೈತರಿಗೆ ನ್ಯಾನೋ/ ದ್ರವರೂಪದ ಗೊಬ್ಬರಗಳ ಮಹತ್ವ ಹಾಗೂ ಡ್ರೋನ್ ಮೂಲಕ ಸಿಂಪಡಣೆ ನೀಡುವ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದು ಈ ಯೋಜನೆಯ ಪ್ರಮುಖ ಉದ್ದೇಶ.

ಇಂಥದೊಂದು ಮಹತ್ವದ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಮಲ್ಲಿಪ್ಲೆಕ್ಸ್ ಡ್ರೋನ್ ಪ್ರೈವೇಟ್ (ಎಂ.ಡಿ.ಪಿ.ಎಲ್) ಲಿಮಿಟೆಡ್ ಭಾಗವಹಿಸಿದೆ. ಇಪ್ಪೋನ್ದೊಂದಿಗೆ ಕೈಚೊಂಡಿಸಿರುವ ಎಂ.ಡಿ.ಪಿ.ಎಲ್ ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶದ ಸುಮಾರು 41 ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಬೆಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಡ್ರೋನ್ ಸಿಂಪಡಣೆಯ ಪ್ರಾತ್ಯಕ್ಷಿಕೆ ನಡೆಸುತ್ತಿದೆ. ನವೆಂಬರ್ 24 ರಂದು ಆರಂಭಗೊಂಡ ಪ್ರಾತ್ಯಕ್ಷಿಕೆಗಳು ಪ್ರತಿ ದಿನ ಸಾಂಗವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ.

ಡಿ.ಜಿ.ಸಿ.ಎ ಯಿಂದ ಮಾನ್ಯತೆ ಪಡೆದ ನೂರ್ಯೆವತ್ತು MD-10H ಅತ್ಯಾಧುನಿಕ ಕ್ರಾಸ್ ಸಿಂಪಡಣಾ ಡ್ರೋನ್‌ಗಳನ್ನು ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ನಿಯೋಜಿಸಲಾಗಿದೆ. ಎಲ್ಲಾ ಡ್ರೋನ್ ಪ್ರೈಲ್‌ಗಳೂ ಡ್ರೋನ್ ಹಾರಿಸಲು ಡಿ.ಜಿ.ಸಿ.ಎ ಯಿಂದ ಅಧಿಕೃತ ಲ್ಯಾಸನ್‌ ಪಡೆದವರೇ ಇದ್ದಾರೆ. ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಮಹಿಳಾ ಪ್ರೈಲ್‌ಗಳ ಗಳಿಗೆ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಈಗಾಗಲೇ (ಡಿಸೆಂಬರ್ 6) 1000 ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಾತ್ಯಕ್ಷಿಕೆಗಳನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಸುಮಾರು 25 ಸಾರ್ವಿಕಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ರೈತರಿಗೆ ಡ್ರೋನ್ ಸಿಂಪಡಣೆಯಿಂದಾಗುವ ಲಾಭಗಳು ಹಾಗೂ ನ್ಯಾನೋ ದ್ರವ ರೂಪದ ಗೊಬ್ಬರ ಬಳಕೆಯ ಮಹತ್ವವನ್ನು ನಮ್ಮ ತಂಡ ತಿಳಿಸಿ ಹೇಳಿದೆ.

MD-10H ಡ್ರೋನ್ ಮತ್ತು ಮಲ್ಟಿಪ್ಲೆಕ್ಸ್ ಡ್ರೋನ್ ತರಬೇತಿ ಕೇಂದ್ರ

MD-10H ಡ್ರೋನ್ ಮಲ್ಟಿಪ್ಲೆಕ್ಸ್ ಡ್ರೋನ್ ಪ್ರೈವೇಟ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿರುವ ಅತ್ಯಾದುನಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರ ಡ್ರೋನ್. ರೈತ ಸೇಂಟಿಯಾದ ಈ ಡ್ರೋನ್ ಭಲಿಷ್ಠವಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಡಿ.ಜಿ.ಸಿ.ಎ ಯಿಂದ ಪ್ರಮಾಣೀಕರಿಸಿದ್ದ ಕ್ಷಾಲಿಟಿ ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾದಿಂದ ಮಾನ್ಯತೆ ಪಡೆದಿದೆ. ಈ ಡ್ರೋನ್‌ಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಸಬ್ಸಿಡಿಗಳು ಹಾಗೂ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಲೋನ್ ಪಡೆಯಬಹುದು.

MD-10H ಡ್ರೋನ್ ಭಾರತದಾದ್ಯಂತ ಸುಮಾರು ಎಂಟು ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಿಸಿದ್ದೇವೆ. 56 ವಿವಿಧ ಬೆಳೆಗಳಲ್ಲಿ 25,000 ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಎಕರೆ ಪ್ರದೇಶದ ಹೊಲ-ತೋಟಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಂಪಡಣೆ ಕಾರ್ಯ ಕೇಂದ್ರಗಳಿಂದ ನಡುವಾಗಿದೆ. ಎಲ್ಲಾ ವಿಧದ ಹವಾಮಾನದಲ್ಲಿ ಈ ಡ್ರೋನ್ ಬಳಸಲು ಯೋಗ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾದನೆಯ ಜೊತೆಗೆ ಡ್ರೋನ್ ಹಾರಿಸುವುದನ್ನು ಕಲಿಸಲು ಅತ್ಯಾದುನಿಕ ಡ್ರೋನ್ ತರಬೇತಿ ಕೇಂದ್ರವನ್ನು ಬಂಗಳೂರಿನ ಬಳಿ ನೆಲಮಂಗಲದಲ್ಲಿ ಹೊಂದಿದ್ದೇವೆ. ಈ ತರಬೇತಿ ಕೇಂದ್ರವು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಡಿ.ಜಿ.ಸಿ.ಎ. ಯಿಂದ ಮಾನ್ಯತೆ ಪಡೆದಿದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ನೂರಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರೈವೇಟ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್ ರಾಜ್ಯದ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಮಹತ್ವದ ಬದಲಾವಣೆ ತರಬಲ್ಲ ಮಹತ್ವದ ಕಂಪನಿಯಾಗಿ ಬೆಳೆದು ನಿಂತಿದೆ.

ಎಂ-ಡ್ರೋನ್ ತಂಡಕ್ಕೆ ಹಿರೇಗೊಂಡು ಮಿಜ್ಜುಗಿ ಬ್ರಾಂಚ್

ರವೀಂದ್ರ
ಶಾಂತಾಪುರ, ಶ್ರೀಗೋರಿ ತಾಲ್ಲೂಕು

ಮಲ್ಟಿಪ್ಲೆಕ್ಸ್ ಕಂಪನಿಯ ಡ್ರೋನ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಎಕರೆಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸೈಮ್ ಮಾಡಿದಾರೆ. ಅದು ಅದ್ಭುತ. ಭವಿಷ್ಯಃ ಲೇಬರ್ ಅಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದೆ ಅದಕ್ಕೆ 40,000 ಬೇಕಾಗ್ತಿತ್ವ. ಆದರೆ 5,200 ರೂಪಾಯಿಗೆ ಈ ಕೆಲಸ ಮುಗಿದಿದೆ ಅಂದ್ರೆ, ರೈತಾಪಿ ವರ್ಗದ ಜನರ ಹಿತವನ್ನು ಕಾಪಾಡುವ ಒಂದು ಕಂಪನಿ ಮಲ್ಟಿಪ್ಲೆಕ್ಸ್ ಅನ್ನುವ ನಂಬಿಕೆ ನಮಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮೂರು ದಿವಸದಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಎಲ್ಲರೂ ಅವರ ಸಹಕಾರವನ್ನು ತಗೊಳ್ಳಿ, ನಿಂನಿಮ್ಮ ತೋಟವನ್ನು ಉಳಿಸ್ತಳ್ಳಿ.

“ನನ್ನ ಹೆಸರು ರವೀಂದ್ರ ಅಂತೇಳಿ. ಶ್ರೀಗೋರಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಶಾಂತಾಪುರ ನಮ್ಮುರು. ನಮ್ಮ ಅಡಿಕೆ ತೋಟಕ್ಕೆ ಹಳದಿ ರೋಗ ಅನ್ನುವುದು ಹಲವಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಇದ್ದೂ ಸಹ ಅದಕ್ಕೆ ಯಾವುದೇ ಜಿಷ್ಫಿಧಿಗಳಿಲ್ಲದೆ ಕೊರುಗುವಂತಹ ಸ್ಥಿತಿ. ಅಂತಾ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ವರ್ಷ ಪ್ರಕೃತಿಯ ವಿಚಿತ್ರವೋ ಅದರ ಕೊಡುವೋ ಏನೋ ಪರಿಣಾಮ ಮಾತ್ರ ರೈತನ ಮೇಲೆ ಆಗ್ನ್ಯ ಇದೆ.

ಎಲೆಚುಕ್ಕೆ ರೋಗ ಅನ್ನತಕ್ಕಿಂತಾ ಮಾರಕವಾದ ಕಾಯಿಲೆಯಿಂದ ಕೆವಲ ಹದಿನ್ಯೇದಿಪ್ಪತ್ತು ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅಡಿಕೆ ತೋಟ ನಾಶ ಆಗ್ನ್ಯದೆ. ಅಂಥ ರೋಗ ನಮ್ಮ ಮಲೆನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಪೂರಂಭವಾಗಿದೆ. ಮಲೆನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಲೇಬರ್ ಕೊರತೆ ತುಂಬಾ ಇದೆ. ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಕೊರತೆ ಇದೆ. ಯಂತ್ರಗಳ ಕೊರತೆ ಇದೆ. ಅತ್ಯಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಳೆ ಬಿಳುವ ಈ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಮರಗಳನ್ನು ಹತ್ತುವುದೂ ಕಷ್ಟ ಹೀಗೆಲ್ಲಾ ಇರುವಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಎಲೆಚುಕ್ಕೆ ರೋಗಕ್ಕೆ ಸೈಮ್ ಮಾಡಬೇಕು

ಅಂತಾ ಕೇಳಿದಾಗ ಅನೇಕ ಜಿಷ್ಫಿಗಳನ್ನು-ಕ್ರೀಮಿನಾಶಕಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದು, ಆ ವಿಷ ಸೈಮ್ ಮಾಡುವಾಗ ಅದರ ಘಾಟಿನಿಂದ ಕೆಲವು ರೈತರು ಪ್ರಜ್ಞ ತಪ್ಪಿ- ಸೈಮ್ ಹೊಡಿಯೋದನ್ನು ಮುಂದುವರೆಸೋಕೆ ಆಗದೇ ಇರುವಂಥ ಸ್ಥಿತಿಯೂ ನಿರ್ಮಾಣ ಆಗಿದೆ. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಯಾರೇ ಕೊಡಾ ಒಬ್ಬ ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕನನ್ನು ಮರ ಹತ್ತಿಸಿ ಜಿಷ್ಫಿ ಹೊಡಿಸೋದಕ್ಕೆ ಭಯಬಿಳಿಂಧಾ ಸ್ಥಿತಿ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಏನು ಮಾಡೋದಪ್ಪು ಅಂತಾ ಯೋಜನೆ ಮಾಡುವಾಗ ಅನೇಕರು ಹೇಳಿವುದು, ಈಗ ಡ್ರೋನ್ ಮುಖಿಂತರ ಸೈಮ್ ಮಾಡ್ತು ಇದಾರೆ. ಅದು ತುಂಬಾ ಕಡಿಮೆ ವಿಚಿನಲ್ಲೂ ಆಗುತ್ತೇ ಅಂತಾ. ಹಾಗಾಗಿ ನಾವು ತುಂಬಾ ಜನ ಡ್ರೋನ್ ಇಟ್ಟಂಡಿರೋವನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದೀ, ಆದ್ದೆ ಎಲ್ಲರೂ ಸುಳ್ಳ ಹೇಳೋದಕ್ಕೆ ಪೂರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದು. ನಾನು ಜಿಷ್ಫಿಯನ್ನು ತಂಡಿಟ್ಟು ಒಂದು ತಿಂಗಳು ಕಾದರೂ ಹೇಳಿದಂತಾ ಮೂನಾರಲ್ಲು ಕಂಪನಿಯವರು ಬರಲೇ ಇಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಶಾಂತಿ ಪರಿಣಿಕ್ಕೆ ಜೊತೆಗೆ ನಮ್ಮ ಭವಿಷ್ಯದ ಜೀವನಾಡಿಯಾದ ಅಡಕೆ ಮರವೇ ಸಾಯಂಥ ಸ್ಥಿತಿ ನಿರ್ಮಾಣ ಆಯ್ದು.

ಈ ವರ್ಷ ಅವರು ಸುಳ್ಳು ಹೇಳಿದೆ, ಹೇಳಿದ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದೆ ನಮಗೆ 50–100ಅಡಕೆ ಮರಗಳು ಉಳಿಯತ್ತಿದ್ದವು. ಈಗ ನಾವು 50 ವರ್ಷ 60 ವರ್ಷ ಸಾಕಿದಂತಃ ನೂರು ಮರಗಳು ಸುಮ್ಮನೆ ಹೊದ್ದೆ – ನಮ್ಮು ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅಂಥ ಮರಗಳನ್ನು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ನಮಗೆ ಆಯಿಸಿಲ್ಲ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಏನು ಮಾಡೋದಪ್ಪ ಅಂತಾ ಜಿಂತೆಲಿದ್ದಾಗ ನನ್ನ ಮಗ ಒಂದು ಹೇಳಿದ. ಮಲ್ಟಿಪ್ಲೆಕ್ಸ್ ಕಂಪನಿಯ ಎಂ-ಡ್ರೋನ್ ಅಂತಾ ಒಂದಿದೆ ಅಪ್ಪ. ಅವ್ವಿಗೆ ನಾವು ಹೊದೆಗೇ ಮಾತಾಡಿದ್ದೆ ಅವು ಒಂದು ಜೀವಧಿ ಹೊಡಕೊಡ್ಡಾರೆ ಅಂದು ಹೇಗೋ ನಂಬರ್ ಕಲ್ಕ್ ಮಾಡಿ ಅವನ್ನು ಸಂಪರ್ಕ ಮಾಡಿದ. ಅದು 14 ನೇ ತಾರಿಖು ಎಂ-ಡ್ರೋನ್ ಅವರನ್ನು ಹೇಳಿದಾಗ 3 ದಿವಸದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೊಡೊಡ್ಡಿದಿಲ್ಲ ಅಂದು. ನಾವು, ಇವ್ವು ಸುಳ್ಳು ಹೇಳೋರು ಅಂದುಕೊಂಡು 3 ಅಲ್ಲದೆ ಇದ್ದ ಮೂವತ್ತು ದಿವಸದಲ್ಲಿ ಬರಬಹುದು ಅಂದುಹೊಂತೆ ಇವತ್ತು ಬೇಳಿಗೆ ಹೇಳಿನ್ನೇ ಮಾಡಿದ್ದು, ನಿಮ್ಮನೇಗೆ ಬತಾರ್ ಇದ್ದಿಲ್ಲ ಇವತ್ತು ಅಂತಾ. ಅವಾಗ ಆದ ಸಂತೋಷವೇ ಬೇರೆ ನಮಗೆ. ಏಕೆ ಅಂದ್ರೆ ಹಿಂಗಾದ್ರೂ ಒಂದು ತೋಟ ಉಳಿದಿತು ಅಂತಾ. ಸ್ತೇ ಅತ್ಯಂತ ಕಡಿಮೆ ವಿಚಿನಲ್ಲಾಯ್ತು. ನಾನು ನನ್ನ ಮೂನಾರಲ್ಲು ಎಕರೆಗೆ ಲೇಬರ್ ಇಟ್ಟಿ ಜೀವಧಿ ಹೊಡಸೋದಾದ್ದೆ ಒಂದು ಹದನ್ಯೆದರಿಂದ ಇಪ್ಪತ್ತು ತ್ರುಮ್ ಜೀವಧಿ ಬೇಕಾಗ್ತಿತ್ತು. ಒಂದು ಜೀವಿಗೆ 1400 ರೂಪಾಯಿ ಲೇಬರ್ ಇದೆ. ಮತ್ತೆಡಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿಲ್ಲ, ಮೆಷಿನರಿ ಜೋತೆಗೆ ಬಾಲ ಎಳಕೊಡೋದಕ್ಕೆ ಜನ. ಇದೆಲ್ಲಾ ಲೆಕ್ಕು ಹಾಕಿದ್ದೆ ಕನಿಷ್ಠ ನಾಲ್ಕು ಎಕರೆ ಸ್ತೇ ಮಾಡೋದಿಕ್ಕೆ 30 ರಿಂದ 40 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಬೇಕಾಗ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ಎಂ ಡ್ರೋನ್ ಅವು ತಂದ ಡ್ರೋನ್ ನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಎಕರೆಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ 20 ಲೀಬರ್ ದಾವಣದಲ್ಲಿ ಸ್ತೇ ಮಾಡಿದಾರೆ. ಅದು ಅದ್ದುತ್ತ. ಯಾಕೆ ಅಂದ್ರೆ ಮನುಷ್ಯ ಎಷ್ಟೇ ಸ್ತೇ ಮಾಡಿದ್ರೂ ಅಡಕೆ ಮರಕ್ಕೆ ಕೆಳಗಿನಿಂದ ಸ್ತೇ ಮಾಡಬಹುದೇ ಹೊರತು ಮೇಲಿಂದ ಸ್ತೇ ಮಾಡೋಕೆ ಆಗಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇದು ಹಾಗಲ್ಲ. ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಅಡಕೆ ಮರದ ಮೇಲಿನಿಂದ ಇಬ್ಬನಿಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದ ಪ್ರತಿ ಒಂದು ಗಿಡಗಳಿಗೂ ಕಾಳುಮೊಸಿರಬಹುದು,

ಜಾಯಿಕಾಯಿ ಇರಬಹುದು ಯಾವುದಕ್ಕೇ ತಗುಲಿದರೂ ಕೂಡಾ ಅದರಲ್ಲಿರುವ ಫಂಗಸ್ ಅನ್ನು ನಿಮೂಲಿನಲ್ಲಿನ ಮಾಡಬಹುದು. ಇಪ್ಪು ಕಡಿಮೆ ವಿಚಿನಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಲಸ ಎಲ್ಲಿಂದಲೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮು ನಾಲ್ಕು ಎಕರೆ ತೋಟಕ್ಕೆ ಇವತ್ತು ಅತ್ಯಂತ ಸುಲಭವಾಗಿ ಕೆಲಸಾ ಆಯ್ದು. ರೈತೆ ಇದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ಏನನ್ನೂ ನೋಡೋದೇ ಬೇಕಿಲ್ಲ.

ಸುಳ್ಳು ಹೇಳಿದೆ ಬಂದಂತಃ ಈ ಮಲ್ಟಿಪ್ಲೆಕ್ಸ್ ಕಂಪನಿಯ ಎಂ ಡ್ರೋನ್ ಕಂಪನಿಗೆ ನಮ್ಮು ಎಲ್ಲಾ ರೈತ ಬಾಂಧವರ ಪರವಾಗಿ ನಾನು ಅಭಿನಂದನೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತೇನೆ. ನೀವೂ ಕೂಡಾ ನಿಮ್ಮು ತೋಟವನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ, ಈ ವರ್ಷ ಏನೂ ಫಸಲು ಹೋಯ್ದು, ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ ತೋಟ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ್ದೇ ನೀವು ಮಲ್ಟಿಪ್ಲೆಕ್ಸ್ ಕಂಪನಿಯನ್ನೇ ಸಂಪರ್ಕ ಮಾಡಬೇಕು.. ಯಾಕಂದ್ರೆ ಸುಳ್ಳು ಹೇಳುವ ಜಾಯಿಮಾನ ಅವರದ್ದಲ್ಲ. ಒಂದು ಹೊಡೊಡ್ಡಾರೆ, ಹಣನೂ ಉಳಿತಾಯ ಆಗ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಎಲ್ಲಾರೂ ಕೂಡಾ ಮಲ್ಟಿಪ್ಲೆಕ್ಸ್ ಕಂಪನಿಯ ಡ್ರೋನ್ ಬಳಸ್ಕಳಿ, ನಿಮ್ಮು ನಿಮ್ಮ ತೋಟಗಳನ್ನು ಉಳಿಸ್ಕಳಿ, ಬದುಕನ್ನು ಹಸನಾಗಿಸ್ಕಳಿ ಅಂತಾ ನಾನು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡ್ತೇನಿ.

ಅವು ಹೇಳಿದಾರೆ ನೀವು ಒಂದು ತಿಂಗಳು ಬಿಟ್ಟು ಇನ್ನೊಂದು ಸ್ತೇ ಮಾಡೇಕು ಅಂತಾ. ನಾವು ರಿಸಲ್ವ್ ನೋಡಿ ಇನ್ನೊಂದು ಸ್ತೇ ಮಾಡ್ತಿದ್ದೀ. ಯಾಕಂದ್ರೆ ಮೂರು ಸಲ್ಲಾ ಸ್ತೇ ಮಾಡಿದ್ರೂ ಒಂದು ಸಲ ಲೇಬರ್ ಇಟ್ಟು ಮಾಡಿದಪ್ಪ ವಿಚ್ಚು ಬರೋದಿಲ್ಲ. ಹಾಗಾಗಿ ಇನ್ನೊಂದು ಸ್ತೇ ಹೊಡೋಕೆ ಈಗಲೇ ನಾನು ಅವನ್ನು ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡ್ತೂ ಇದ್ದಿನಿ. ಮಲ್ಟಿಪ್ಲೆಕ್ಸ್ ಕಂಪನಿಯವರಿಗೆ ರೈತರ ಪರವಾಗಿ ವಂದನೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸ್ತೇನೆ. ಅವರು ರೈತಾಪಿ ವರ್ಗದ ಜನರ ಹಿತವನ್ನು ಕಾಪಾಡುವ ನಂಬಿಕೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅವರ ಮೇಲೆ ಮೂರು ದಿವಸದಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ.

ನಮಸ್ಕಾರ “

ಹೊಕೋನು ಬೆಳನಾಯ ಕ್ರಮಗಳು

ಡಾ. ಎಂ. ನಾರಾಯಣನ್ನಾಮಿ

ಪ್ರೋಫೆಸರ್ ಹಣ್ಣೆ,
ಸಸ್ಯ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಬೆಳೆ
ಬೆಳೆಯವ ಸಮಯದ ಮೇಲೆ
ಇಳುವರಿ ಅವಲಂಭಿತ. ವೈಜ್ಞಾನಿಕ
ಕೃಷಿ ಪದ್�ತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದಲ್ಲಿ
ಎಕರೆ ಜಾಗಕ್ಕೆ 8-12 ಟನ್ ಇಳುವರಿ
ಪಡೆಯಬಹುದು.

ಹೊಕೋನು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯ ತರಕಾರಿ ಬೆಳೆ.
ದೇಶದ ಎಲ್ಲಾ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಹೊಕೋನು
ಬೆಳೆಯಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅತಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಹೊಕೋನು
ಬೆಳೆಯವ ರಾಜ್ಯಗಳಿಂದರೆ ಪೆಕ್ಕಿಮು ಬಂಗಾಳ,
ಮಧ್ಯಪ್ರದೇಶ, ಬಿಹಾರ, ಗುಜರಾತ್, ಹರಿಯಾಂ,
ಬರಿಸ್ನಾ, ಚತ್ತೀಸಫಂಡ, ಪಂಜಾಬ್, ಮಧ್ಯಪ್ರದೇಶ ಮತ್ತು
ಅಸ್ಸಾಂ. ಹೊಕೋನೆಸನ್ನು ವರ್ಷದ ಎಲ್ಲಾ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ
ಬೆಳೆಯಬಹುದು. ನಿತ್ಯದ ಆಹಾರದಲ್ಲಿ ಬಳಸಲಾಗುವ
ಉತ್ತಮ ತರಕಾರಿ ಇದು.

ಹೊಕೋನು ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದ ಪ್ರೋಫೆಸರ್ ಕಾಂಪಾನಿಗಳನ್ನು
ಹೊಂದಿದೆ. ಅಧಿಕ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಅನ್ನಾರ್ಗ 'ಸಿ' ಮತ್ತು
ನಾರಿನಂಶ ಹೊಂದಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಅನೇಕ ಜೀವಧಿಯ
ಗುಣಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ನಿತ್ಯದ ದಯಿಟ್ ನಲ್ಲಿ
ಹೊಕೋನು ಬಳಸುವುದರಿಂದ ಹೃದಯ ಸಂಬಂಧಿ
ಕಾಯಿಲೆಗಳು ಹಾಗೂ ಶ್ಯಾಸ್ನ್‌ರೂ ನಂಥಃ ಕಾಯಿಲೆಯಗಳ
ವಿರುದ್ಧ ಹೋರಾಡುವ ಶಕ್ತಿ ವ್ಯಾಧಿಯಾಗುತ್ತದೆ.
ಹಾಗಾಗಿ ಇದೊಂದು ಬಹುಪರ್ಯೋಗಿ ತರಕಾರಿ ಎಂದೇ
ಹೇಳಬಹುದು.

ಮಣ್ಣ: ಹೊಕೋನೆಸನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ವಿಧದ ಮಣ್ಣಗಳಲ್ಲಿ
ಬೆಳೆಯಬಹುದಾದರೂ ಘಲವತ್ತಾದ ಜನ್ಮಾಗಿ ನೀರು
ಬಸಿದು ಹೋಗುವ ಮರಳು ಏತಿತ ಕೆಂಪು ಅಥವಾ
ಗೊಡುಮಣ್ಣ ಬಹಳ ಸೂಕ್ತ ಮಣ್ಣಿನ ರಸಸಾರತೆ 5.5
ರಿಂದ 6.5 ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಘಸಲು ತೆಗೆಯಬಹುದು.
ನೀರು ನಿಲ್ಲುವ ಅಥವಾ ಜಾಗು ಭೂಮಿ ಈ ಬೆಳೆಗೆ
ಸೂಕ್ತವಲ್ಲ.

ಬೆಳೆಯ ಕಾಲ: ಹೊಕೋನು ಕಡಿಮೆ ಉಪ್ಪಾಂಶ
ಬೆಂದುವ ಬೆಳೆ. ಜ್ಯಾಗಾಲದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದಾಗ ಉತ್ತಮ
ಗುಣಮಟ್ಟದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಇಳುವರಿ ಪಡೆಯಬಹುದು.
ಆದಾಗ್ಯೂ ಕೃಷಿ ಸಂಶೋಧನಾ ಕೇಂದ್ರಗಳು ವರ್ಷದ
ಎಲ್ಲಾ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಬಹುದಾದ ತಳಿಗಳನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ

ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ವರ್ಷದ ಎಲ್ಲಾ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಹೂಕೋಸು ಬೆಳೆಯನ್ನು ನೋಡಬಹುದು. ಪರಂತು ಜಳಗಾಲದಲ್ಲಿ ಬಂದಂತೆ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಹೂಕೋಸು ವರ್ಷದ ಇತರೆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಮದ್ದಮಾವಧಿ ಮತ್ತು ದೀರ್ಘಾವಧಿ ತಳಿಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯಲಾಗುತ್ತಿದ್ದ ಆಗಸ್ಟ್ ಮಾಸದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿ ಜನವರಿ - ಫೆಬ್ರವರಿ ವರೆಗೂ ಬೆಳೆಯಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ತಳಿ: ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ತಳಿಗಳಿವೆ. ರೈತರು ಸ್ಥಳೀಯ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯ ಬೇಡಿಕೆ, ಬೆಳೆಯುವ ಕಾಲ (ತಿಂಗಳು) ಮತ್ತು ಇಳಿವರಿಯನ್ನು ಅಧರಿಸಿ ತಳಿಯನ್ನು ಆಯ್ದು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಮೊದಲಿಗೆ ಸಸಿಗಳನ್ನು ನರ್ಸರಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಸಿ ನಂತರ ಮುಖ್ಯ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ನಾಟಿ ಮಾಡುವುದು ಸೂಕ್ತ. ನರ್ಸರಿಯಲ್ಲಿ ಸಸಿಗಳನ್ನು ಕೊಳ್ಳುವ ರೈತರು ಉತ್ತಮ ಗುಣಮಟ್ಟದ ರೋಗಮುಕ್ತ ಹಾಗೂ ಸೂಕ್ತ ಅವಧಿಯ/ವಯಸ್ಸಿನ ಸಸಿಗಳನ್ನೇ ಆಯ್ದು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಭೂಮಿ ತಯಾರಿ: ಬೆಳೆಗಾಗಿ ಆಯ್ದು ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಜಾಗವನ್ನು ಮೊದಲಿಗೆ ಉಳಿಮೆ ಮಾಡುವ ಮುನ್ನ ಮಣ್ಣಿನ ಘಲವತ್ತತೆಯನ್ನು ತಿಳಿಯಲು ವೈಶಾಲ್ಯಾಕಾರಿ ಮಣ್ಣಿನ ಮಾದರಿಯನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಮಣ್ಣ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿಸಬೇಕು. ನಂತರ ಮೂನಾರ್ ಲ್ಯಾಬರ್ ಬಾರಿ ಉಳಿಮೆ ಮಾಡಿ ಭೂಮಿ ಹದ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇಷ್ಟಾದ ಮೇಲೆ ನಾಟಿಯ ವಿಧಾನಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ಶಿಫಾರಸ್ಸಿನ ಗೊಬ್ಬರಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು.

ಪ್ರೋಫೆಕಾಂಶಗಳ ನಿವಾಹನ

ಉತ್ತಮ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಇಳಿವರಿ ಪಡೆಯಲು ಬೆಳಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಸಸ್ಯ ಪ್ರೋಫೆಕಾಂಶಗಳನ್ನು ಮಣ್ಣ ಪರೀಕ್ಷೆಯನ್ನಾಧರಿಸಿ ಸಮರ್ಪೋಳಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಹೂಕೋಸು ಬೆಳಿಗೆ, ಒಂದು ಎಕರೆಗೆ ಶಿಫಾರಸ್ಸಿ ಮಾಡಿರುವ ಗೊಬ್ಬರಗಳು ಇಂತಿವೆ. (ಕಾಲುವೆ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಕೇವೆಯ ಹಾಯಿಸುವುದಾದಲ್ಲಿ)

ಕೊಟ್ಟಿಗೆ ಗೊಬ್ಬರ ಅಧವಾ	6–8 ಟನ್.
ಅನ್ನಪೂರ್ಣ	250 ಕೆ.ಜಿ

ಒಂದು ವೇಳೆ ಸಾವಯವ ಗೊಬ್ಬರ/ಕೊಟ್ಟಿಗೆ ಗೊಬ್ಬರ ಲಭ್ಯವಿಲ್ಲವಿದ್ದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಎಕರೆಗೆ 500–750 ಕೆ.ಜಿ ಅನ್ನಪೂರ್ಣ ಕೊಡಬೇಕು.

ಗೊಬ್ಬರ	ಪ್ರಮಾಣ
ತ್ರಿಶೂಲ್	10 ಕೆ.ಜಿ
ನಿಸಗ್ರ	5 ಕೆ.ಜಿ
ನವಜೀವನ್ ಜಿ	10 ಕೆ.ಜಿ
ಯೂರಿಯಾ	50 ಕೆ.ಜಿ
ಡಿಎಪಿ	50 ಕೆ.ಜಿ
15:15:15	50 ಕೆ.ಜಿ
19:19:19	50 ಕೆ.ಜಿ
13:0: 45	60 ಕೆ.ಜಿ
ಮೆಗ್ನೋಜಿಯಂ ಸಲ್ಟ್‌ಇಂ	15 ಕೆ.ಜಿ
ಜಿಂಕ್ ಹೈ (ಎಫ್.ಎಸ್.)	3 ಕೆ.ಜಿ
ಜಿಂಕ್ ಹೈ	5 ಕೆ.ಜಿ
ಆಲ್ಯೋರ್ ಅಧವಾ ಆಲ್ಯೋರ್ ಪ್ಲಸ್	1.5 ಕೆ.ಜಿ

ಕಾಲುವೆ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ನೀರು ಹಾಯಿಸುವುದಾದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಡಿ ಅಧವಾ ಒಂದಾವರೆ ಅಡಿ ಅಗಲದಲ್ಲಿ ನೀರು ಹರಿಯುವ ಅಳತೆಗೆ ಕಾಲುವೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಕಾಲುವೆಯಿಂದ ಕಾಲುವೆಗೆ

ಎರಡು ಅಡಿ ಏರು ಬದು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಶಿಫಾರಸ್ಸಿನ ಶೇಕಡಾ 50 ರಷ್ಟು ಯೂರಿಯಾ, ಎಂ.ಬಿ.ಪಿ, ಸಮೃದ್ಧಿ, ಜಿಂಕ್ ಹೈ ಮತ್ತು ಪೂರ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ಸಾವಯವ ಗೊಬ್ಬರ, ಅನ್ನಪೂರ್ಣ, ತ್ರಿಶೂಲ್, ನಿಸಗ್ರ, ನವಜೀವನ್ ಜಿ ಮತ್ತು ಡಿಎಪಿಯನ್ನು ಏರು ಬದುವಿನ ಮೇಲೆ ಕೊಟ್ಟಿ ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಚನ್ನಾಗಿ ಮಿಶ್ರಣ ಮಾಡಬೇಕು ಅಧವಾ ಮಣ್ಣಿನ ಹೊದಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಸಸಿ ನಾಟಿಮಾಡುವ ಮುನ್ನ ನೀರನ್ನು ಏರು ಮಡಿ ನೆನೆಯವ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಹಾಯಿಸಬೇಕು. ನಂತರ ಏರು ಮಡಿಯ ಎರಡೂ ಬದಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದಾವರೆ ಅಡಿ ಅಂತರಕ್ಕೆ ಸಸಿಗಳನ್ನು ನಾಟಿ ಮಾಡಿ ನೀರು ಹಾಯಿಸಬೇಕು. ಇನ್ನುಳಿದ ಶಿಫಾರಸ್ಸಿನ ಗೊಬ್ಬರಗಳನ್ನು ಸಸಿ ನಾಟಿ ಮಾಡಿದ 45 ನೇ ದಿನಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿ ಬುಡಕ್ಕೆ ಮಣ್ಣು ಏರಿಸಿ ನೀರನ್ನು ಹಾಯಿಸಬೇಕು.

ಹನಿ ನೀರಾವರಿ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ನೀರು ಹಾಯಿಸುವುದಾದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿಗೆ ಗೊಬ್ಬರ ಅಧವಾ ತಿಪ್ಪೆ ಗೊಬ್ಬರ 6–8 ಟನ್, ಅನ್ನಪೂರ್ಣ 250 ಕೆ.ಜಿ (ಒಂದು ವೇಳೆ ಕೊಟ್ಟಿಗೆ ಗೊಬ್ಬರ ಅಧವಾ ತಿಪ್ಪೆಗೊಬ್ಬರ ಲಭ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದಾದರೆ ಪ್ರತಿ ಎಕರೆಗೆ 500–750 ಕೆ.ಜಿ ಅನ್ನಪೂರ್ಣ ಕೊಡಬೇಕು)

ಗೊಬ್ಬರ	ಪ್ರಮಾಣ
ತ್ರಿಶೂಲ್	10 ಕೆ.ಜಿ
ನಿಸಗ್ರ	5 ಕೆ.ಜಿ
ನವಜೀವನ್ ಜಿ	10 ಕೆ.ಜಿ
ಯೂರಿಯಾ	50 ಕೆ.ಜಿ
ಡಿಎಪಿ	50 ಕೆ.ಜಿ
15:15:15	50 ಕೆ.ಜಿ
19:19:19	50 ಕೆ.ಜಿ
13:0: 45	60 ಕೆ.ಜಿ
ಮೆಗ್ನೋಜಿಯಂ ಸಲ್ಟ್‌ಇಂ	15 ಕೆ.ಜಿ
ಜಿಂಕ್ ಹೈ (ಎಫ್.ಎಸ್.)	3 ಕೆ.ಜಿ
ಜಿಂಕ್ ಹೈ	5 ಕೆ.ಜಿ
ಆಲ್ಯೋರ್ ಅಧವಾ ಆಲ್ಯೋರ್ ಪ್ಲಸ್	1.5 ಕೆ.ಜಿ

ಹನಿನೀರಾವರಿ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳಿ ಮಾಡುವುದಾದಲ್ಲಿ ಎರಡೂವರೆ ಅಡಿ ಅಗಲದ ಏರು ಮಡಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಶಿಫಾರಸ್ಸಿನ ಗೊಬ್ಬರಗಳಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ಕೊಟ್ಟಿಗೆ ಗೊಬ್ಬರ ಅನ್ನಪೂರ್ಣ, ತ್ರಿಶೂಲ್, ನಿಸಗ್ರ, ನವಜೀವನ್ ಜಿ, ಜಿಂಕ್ ಹೈ, 15:15:15 ಮತ್ತು ಡಿಎಪಿಯನ್ನು ಏರು ಮಡಿಯ ಮೇಲೆ ಕೊಟ್ಟಿ ಮಣ್ಣಿನ ಹೊದಿಕೆ ಕೊಡಬೇಕು ಅಧವಾ ಕೊಟ್ಟಿಂತೆ ಗೊಬ್ಬರ ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಚನ್ನಾಗಿ ಬೆರೆಯುವಂತೆ ಮಿಶ್ರಣ ಮಾಡಬೇಕು. ಏರು ಮಡಿಯ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಹನಿನೀರಾವರಿಯ ಪೈಪನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡು ಮೊದಲಿಗೆ ಎಷರು ಮಡಿ ನೆನೆಯವ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ನೀರು ಹಾಯಿಸಿ ನಂತ ಏರು ಮಡಿಯ ಎರಡೂ ಬದಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದಾವರೆ ಅಡಿ ಅಂತರಕ್ಕೆ ಆಯ್ದು ಮಾಡಿಕೊಂಡ ತಳಿಯ ಸಸಿಗಳನ್ನು ನಾಟಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಇನ್ನುಳಿದ ಶಿಫಾರಸ್ಸಿನ ಗೊಬ್ಬರಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿರುವಂತೆ ಹನಿ ನೀರಾವರಿ ಮುಖಾಂತರ ಕೊಡುವುದರಿಂದ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು.

ಹನಿರಾವರಿ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಡುವ ಗೊಬ್ಬರಗಳು

ಮೊದಲ ಹಂತ: ಸಸಿ ನಾಟಿ ಮಾಡಿದಾಗಿನಿಂದ ಸಸಿ ಬೆಳವಣಿಗೆಯವರೆಗೆ (ಸಸಿ ನಾಟಿ ಮಾಡಿದ ದಿನದಿಂದ 12 ನೇ ದಿನದವರೆಗೆ)

ಸಸಿ ನಾಟಿ ಮಾಡಿದ ಮೂರನೆಯ ದಿನದಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿ 12 ನೇ ದಿನದವರೆಗೆ ಪ್ರತಿ ಎರಡೂ ದಿನಕ್ಕೊಮ್ಮೆ 19:19:19 2.5 ಕೆ.ಜಿ, ಯೂರಿಯಾ 2.25 ಕೆ.ಜಿ ಮತ್ತು ಜೀಂಕ್ ಹೈ 300 ಗ್ರಾಂ 200 ಲೀ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಮಿಶ್ರಣ ಮಾಡಿ ಬೆಳಗಿನ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹನಿರಾವರಿ ಮುಖೇನ ಹಾಯಿಸಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ಸಸ್ಯದ ಬೇರುಗಳು ಚನ್ನಾಗಿ ಬಂದು ಸಸ್ಯಗಳು ಸಮೃದ್ಧವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತವೆ.

ಎರಡನೆಯ ಹಂತ: ಸಸಿ ಬೆಳವಣಿಗೆ ದಿನಗಳಿಂದ ಹೊವು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವ ದಿನಗಳವರೆಗೆ (ಸಸಿ ನಾಟಿ ಮಾಡಿದ 14 ನೇ ದಿನದಿಂದ 32 ನೇ ದಿನದವರೆಗೆ)

ಎರಡನೆಯ ಹಂತದ ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು 14 ನೇ ದಿನ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿ ಹೊವು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವ ದಿನಗಳವರೆಗೆ ಅಂದರೆ 32 ರಿಂದ 36 ನೇ ದಿನದವರೆಗೆ 13:0:45 5.25 ಕೆ.ಜಿ, ಯೂರಿಯಾ 1.75 ಕೆ.ಜಿ, ಮೆಗ್ರೋಷಿಯಂ ಸಲ್ಟೇಚ್ 1.5 ಕೆ.ಜಿ ಮತ್ತು ಜೀಂಕ್ ಹೈ 150 ಗ್ರಾಂ ನಂತೆ 200 ಲೀ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಮಿಶ್ರಣ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಪ್ರತಿ ಎರಡು ದಿನಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ಒಂದು ಎಕರೆ ಜಾಗಕ್ಕೆ ಬೆಳಗಿನ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕೊಡಬೇಕು.

ಮೂರನೆಯ ಹಂತ: ಹೊವು ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಹಂತ (ಸಸಿ ನಾಟಿ ಮಾಡಿದ 34 ನೇ ದಿನದಿಂದ 76 ನೇ ದಿನದವರೆಗೆ)

19:19:19 5.5 ಕೆ.ಜಿ, ಯೂರಿಯಾ 1.5 ಕೆ.ಜಿ, 13:0:45 350 ಗ್ರಾಂ ಅನ್ನ 34 ನೇ ದಿನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿ ಪ್ರತಿ ಮೂರು ದಿನಕ್ಕೊಮ್ಮೆ 76 ನೆಯ ದಿನದವರೆಗೆ ಬೆಳಗಿನ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕೊಡುವುದು ಸೂಕ್ತ. ಈ ರೀತಿಯ ಪ್ರೋಫೆಕ್ಟಾಂಶಗಳನ್ನು ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸಿದಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಫಲವು ತೆಗೆಯಲು ಸಾಧ್ಯ. ಜೊತೆಗೆ ಇವರಾಗಳ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ 5 ದಿನಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ಆಲೋಚೋರ್ ಅಥವಾ ಆಲೋಚೋರ್ ಪ್ಲಸ್ ಅನ್ನ 500 ಗ್ರಾಂ ನಂತೆ ಶಿಫಾರಸ್ಸಿನ ಗೊಬ್ಬರಗಳ ಜೊತೆ ಮಿಶ್ರಣ ಮಾಡಿ ಒಂದು ಎಕರೆ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಕೊಡುವುದರಿಂದ ಹೂ ಮೊಸರಿನ ರೀತಿಗೆ ಗಡ್ಡೆಯಾಗಿ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

ನೀರಾವರಿ: ಮಣಿನ ಗುಣಧರ್ಮವನ್ನಾದರಿಸಿ ಕಾಲುವೆ ಅಥವಾ ಹನಿ ನೀರಾವರಿ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಎರಡು-ಮೂರು ದಿನಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ಕೊಡುವುದು ಸೂಕ್ತ. ನೀರು ಹೆಚ್ಚಾದಲ್ಲಿ ಕಾಂಡಕೊಳ್ಳ ಬರುವ ಸಾದ್ಯತೆ ಹೆಚ್ಚು.

ಕೆಳಿನಿಯಂತ್ರಣ: ಬೆಳೆಗೆ ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡುವ ಯಾವುದೇ ರಾಸಾಯನಿಕ ಕಳೆನಾಶಕಗಳಿಲ್ಲದ ಕಾರಣ ಬೆಳೆಗೆ ಆಯ್ದು ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಘೋಮಿಯನು ಉಳುಮೆ ಮಾಡುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮಾಗಿ ಬೇಸಾಯ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಶೇಕಡಾ 80 ರಷ್ಟು ಕಳೆ ಕೇಟೆ ಮತ್ತು ರೋಗಗಳಿಂದ ಮುಕ್ತಗೊಳಿಸಬಹುದು. ಒಂದು ವೇಳೆ ಸಾವಯವ ಗೊಬ್ಬರದಲ್ಲಿ ಕಳೆಬೀಜಗಳು ಬಂದು ಕಳೆ ಬೆಳೆದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಜನರ ಸಹಾಯದಿಂದ ಕಳೆ ತೆಗೆಸಬೇಕು.

ಸಸ್ಯ ಸಂರಕ್ಷಣೆ

ಹೂ ಕೋಸು ಬೆಳೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಬರುವ ಕೀಟ ಮತ್ತು ರೋಗಗಳು

ರೋಗಗಳು: ಬುಡಕೊಳೆ ರೋಗ, ಎಲೆ ಬೆಕ್ಕೆ ರೋಗ, ಅಂಗಮಾರಿ ರೋಗ, ಕಪ್ಪು ಕೊಳೆ ರೋಗ, ಕ್ಲಬ್ ರೂಟ್ ಮುಂತಾದವು.

ಕೀಟಗಳು: ಸಸ್ಯ ಹೇನು, ಕೊಂಡಲ ಮುಳು, ವಜ್ರ ಬೆನ್ನಿನ ಪತಂಗ, ಎಲೆ ಕೋಸು, ತಿಗಣೆ, ಎಲೆ ತಿನ್ನುವ ಮುಳು ಮುಂತಾದವು.

ಬೆಳೆ ಪ್ರಾರಂಭದಿಂದ ಕೊಯಿಲಿನವರೆಗೆ ವೈಚಾಣಿಕವಾಗಿ ಬೆಳೆ ನಿರ್ವಹಣೆ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯ. ಅವೈಚಾಣಿಕ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿಯಿಂದ ಇಳುವರಿಯ ಮೇಲೆ ವೈಶಿಲ್ಕ್ಯ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭದಿಂದಲೇ ಪೋಷಕಾಂಶಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಜೊತೆಗೆ ಸಸ್ಯ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಪ್ರಮುಖ ಹಾತ್ ವಹಿಸುತ್ತದೆ. ಹವಾಮಾನ ಮತ್ತು ಬೆಳೆಗೆ ಕಾಡಬಹುದಾದ ಕೇಟೆ ಮತ್ತು ರೋಗಗಳನ್ನು ಅರಿತು ಮಂಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ನಿಯಂತ್ರಣೆ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಲಾಗಿದ್ದ ಶಿಫಾರಸಿನಂತೆ ಸಿಂಪರಕಾ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತಂದಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮವಾದ ಇಳುವರಿ ಪಡೆಯಬಹುದು.

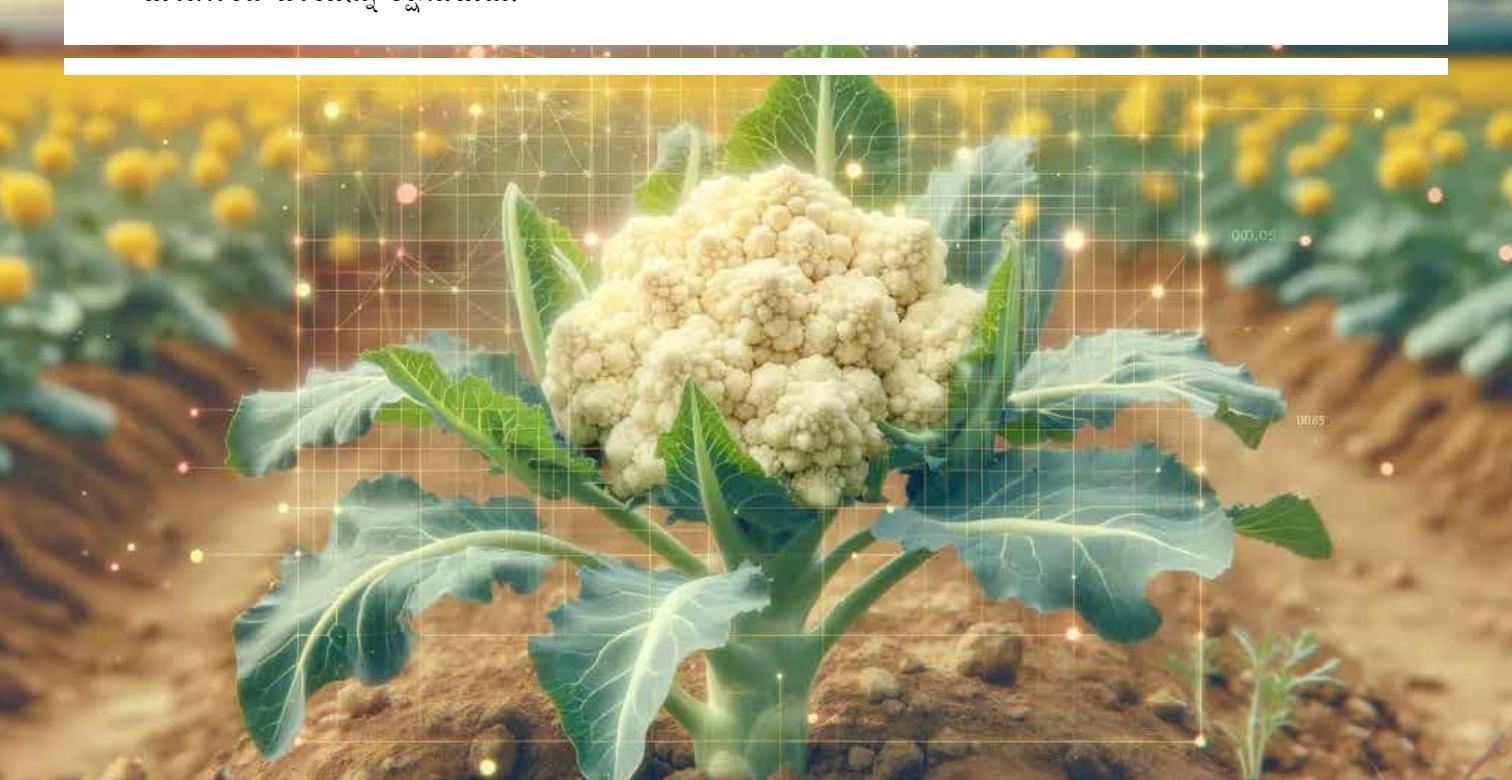
- ◆ ಸಸಿ ನಾಟಿ ಮಾಡಿದ 6–8 ದಿನದಲ್ಲಿ ಕೊಡಬೇಕಾದ ಸಿಂಪಡಣೆ: ಮಲ್ಲಿಪ್ಪೆಕ್ಕೆ ಸೀಡ್ 2 ಗ್ರಾಂ, ಮಲ್ಲಿಪ್ಪೆಕ್ಕೆ ಮಹಾಪಲ 2.5 ಮಿ.ಲೀ, ಮಲ್ಲಿಪ್ಪೆಕ್ಕೆ ನಾಗೋರ್ 2.5 ಮಿ.ಲೀ ಮತ್ತು ಮ್ಯಾಕ್ಸಿಪೆಟ್ 1 ಮಿ.ಲೀ ಪ್ರತಿ ಲೀಟರ್ ನೀರಿಗೆ ಬೆರೆಸಿ ಸಿಗಿಗಳು ಚನ್ನಾಗಿ ನೆನೆಯುವಂತೆ ಸಿಂಪಡಿಸುವುದರಿಂದ ಎಲೆಚುಕ್ಕೆ ರೋಗ, ಕಾಂಡಕೊಳೆ ರೋಗ, ರಸಹಿರುವ ಕೇಳಗಳಿಂದ ಬೆಳೆಯನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಬಹುದು.
- ◆ ಸಸಿ ನಾಟಿ ಮಾಡಿದ 15–20 ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಡಬೇಕಾದ ಸಿಂಪಡಣೆ: ಮಲ್ಲಿಪ್ಪೆಕ್ಕೆ ಸೂಪರ್ ಯೋಧ್ 1.5 ಮಿ.ಲೀ, ಮಲ್ಲಿಪ್ಪೆಕ್ಕೆ ಪ್ರೈಡೆಸಾನ್ 1 ಗ್ರಾಂ, ಮಲ್ಲಿಪ್ಪೆಕ್ಕೆ ಮಲ್ಲಿಕ್ಸಿಯರ್ 3 ಮಿ.ಲೀ ಮತ್ತು ಮ್ಯಾಕ್ಸಿಪೆಟ್ 1 ಮಿ.ಲೀ ಪ್ರತಿ ಲೀಟರ್ ನೀರಿಗೆ ಮಿಶ್ರಣ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಸಿಂಪಡಿಸುವುದರಿಂದ ಕಪ್ಪುಕೊಳೆ, ಅಂಗಮಾರಿ, ಕಪ್ಪುಚುಕ್ಕೆ, ಎಲೆ ಮತ್ತು ಹೂ ತಿನ್ನುವ ಮಳುಗಳಿಂದ ಸಸ್ಯಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಬಹುದು ಮತ್ತು ಹೂವಿನ ಗುಣಮಟ್ಟ ಹೆಚ್ಚಿತದೆ.
- ◆ ಸಸಿ ನಾಟಿ ಮಾಡಿದ 30–35 ದಿನದಲ್ಲಿ ಕೊಡಬೇಕಾದ ಸಿಂಪಡಣೆ: ಮಲ್ಲಿಪ್ಪೆಕ್ಕೆ ಕ್ರಾಂತಿ 2.5 ಮಿ.ಲೀ, ಮಲ್ಲಿಪ್ಪೆಕ್ಕೆ ರ್ಯಾಫ್ 0.3 ಮಿ.ಲೀ, ಮಲ್ಲಿಪ್ಪೆಕ್ಕೆ ಎಂ ಅಂಡ್ ೨೦ ೩ ಗ್ರಾಂ ಮತ್ತು ಮ್ಯಾಕ್ಸಿಪೆಟ್ 1 ಮಿ.ಲೀ ಪ್ರತಿ ಲೀಟರ್ ನೀರಿಗೆ ಬೆರೆಸಿ ಸಿಂಪಡಿಸುವುದರಿಂದ ಎಲೆಚುಕ್ಕೆ ರೋಗ, ಅಂಗಮಾರಿ ರೋಗ ಮತ್ತು ಎಲೆ ತಿನ್ನುವ ಮಳುಗಳಿಂದ ಬೆಳೆಯನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಬಹುದು.

◆ ಸಸಿ ನಾಟಿ ಮಾಡಿದ 40–50 ನೇ ದಿನದಲ್ಲಿ ಕೊಡಬೇಕಾದ ಸಿಂಪಡಣೆ: ಮಲ್ಲಿಪ್ಪೆಕ್ಕೆ ಮಾಲಿಜ್ಜಿನಂ 0.5 ಗ್ರಾಂ, ಮಲ್ಲಿಪ್ಪೆಕ್ಕೆ ಚಮಕ್ 3 ಗ್ರಾಂ, ಕವಚ್ 2 ಗ್ರಾಂ ಮತ್ತು ಮಲ್ಲಿಪ್ಪೆಕ್ಕೆ ಬಯೋಸ್ಟ್ರೀಕ್ 2.5 ಮಿ.ಲೀ ಪ್ರತಿ ಲೀಟರ್ ನೀರಿಗೆ ಮಿಶ್ರಣ ಮಾಡಿಕೊಂಡೂ ಸಿಂಪಡಿಸುವುದರಿಂದ ಹೂವು ಆರೋಗ್ಯವಾಗಿ ಬರುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಕೇಟೆ ಮತ್ತು ರೋಗ ಮುಕ್ತವಾಗಿ ಬೆಳೆ ಮಾಡಬಹುದು.

◆ ಸಸಿ ನಾಟಿ ಮಾಡಿದ 65–70 ನೇ ದಿನದಲ್ಲಿ ಕೊಡಬೇಕಾದ ಸಿಂಪಡಣೆ: ಮಲ್ಲಿಪ್ಪೆಕ್ಕೆ ಸಮರ್ಸ್ 2.5 ಮಿ.ಲೀ, ಆಲೋಬೋರ್ 1 ಗ್ರಾಂ, ಯೋಧ್ 1 ಗ್ರಾಂ, ಎಂ ಅಂಡ್ ೧೦ ೩ ಗ್ರಾಂ ಮತ್ತು ಮ್ಯಾಕ್ಸಿಪೆಟ್ 1 ಮಿ.ಲೀ ಪ್ರತಿ ಲೀಟರ್ ನೀರಿಗೆ ಮಿಶ್ರಣ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಸಿಂಪಡಿಸುವುದರಿಂದ ಕಪ್ಪುಕೊಳೆ, ಅಂಗಮಾರಿ, ಕಪ್ಪುಚುಕ್ಕೆ, ಎಲೆ ಮತ್ತು ಹೂ ತಿನ್ನುವ ಮಳುಗಳಿಂದ ಸಸ್ಯಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಬಹುದು ಮತ್ತು ಹೂವಿನ ಗುಣಮಟ್ಟ ಹೆಚ್ಚಿತದೆ.

ಕೊಯಿಲು: ಅಲ್ಲಾವಧಿ ತಳಿಯಾದಲ್ಲಿ 75 ರಿಂದ 80 ದಿನದಲ್ಲಿ ಕೊಯಿಲಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ದೀರ್ಘಾವಧಿ ಬೆಳೆಯಾದಲ್ಲಿ 115 ರಿಂದ 120 ದಿನದಲ್ಲಿ ಕೊಯಿಲಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಕೊಯಿಲಿಗೆ ಬರುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕಾಣುವ ಲಕ್ಷಣವೇನೆಂದರೆ ಸಸಿಯ ಮಧ್ಯ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಹೂವು ಮೊಸರಿನಂತೆ ಬಿಳಿಯಾಗಿದ್ದು ಒತ್ತೋತ್ತಾಗಿ ಜೊಡಣೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಹೂವಿನ ಸುತ್ತಲು ಎಲೆಗಳು ನೇರವಾಗಿ ಬೆಳೆದಿರುತ್ತವೆ.

ಇಳುವರಿ: ಬೆಳೆಗೆ ಆಯ್ದು ಮಾಡಿಕೊಂಡ ತಳಿಯ ಮೇಲೆ ಇಳುವರಿ ಅವಲಂಭಿತ. ಹಾಗಾಗಿ ಪ್ರಮಾಣೀಕೃತ ಬೀಜ ಉತ್ಪಾದನೆ ಕಂಪನಿಯ ಬಿತ್ತನೆ ಬೀಜಗಳನ್ನೇ ಖರೀದಿಸಬೇಕು. ಬೀಜದ ಜೊತೆಗೆ ಸಸಿ ನಾಟಿ ವಿಧಾನ, ಪೋಷಕಾಂಶಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ, ಸಸ್ಯ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯವ ಸಮಯದ ಮೇಲೆ ಇಳುವರಿ ಅವಲಂಭಿತ. ವೈಚಾಣಿಕ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದಲ್ಲಿ ಎಕರೆ ಜಾಗಕ್ಕೆ 8–12 ಟನ್ ಇಳುವರಿ ಪಡೆಯಬಹುದು.

ಕೃಷ್ಣ ಇಲಾಖೆಯ ವಾಲ ಹುದ್ದೆಗಳಿಗೆ ಎರಡು ಹಂತದಲ್ಲಿ ನೇಮುತ್ತಾತ - ಎನ್.ಚಲವರಾಯಸ್ವಾಮಿ

ಕೃಷ್ಣ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಖಾಲಿ ಇರುವ ಹುದ್ದೆಗಳ ಭಕ್ತಿಗೆ ಆರ್ಥಿಕ ಇಲಾಖೆ ಅನುಮತಿ ನೀಡಿದೆ. ಈ ಹುದ್ದೆಗಳಿಗೆ ಎರಡು ಹಂತದಲ್ಲಿ ನೇಮುತ್ತಾತಿಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ನಡೆಯಲಿದೆ ಎಂದು ಕೃಷ್ಣ ಸಚಿವ ಎನ್.ಚಲವರಾಯಸ್ವಾಮಿ ಡಿಸೆಂಬರ್ 5 ರಂದು ಬೆಳಗಾವಿ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದರು.

ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಬೀಳಗಿ ಶಾಸಕ ಪಾಟೀಲ್.ಜೆ.ಟಿ ಅವರ ಚುಕ್ಕೆ ಗುರುತಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರಿಸುವ ವೇಳೆ ನಡೆದ ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ, ಅವರು ಈ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಸದನಕ್ಕೆ ನೀಡಿದರು.

ಕೃಷ್ಣ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಶೇ.60 ರಪ್ಪು ಹುದ್ದೆಗಳ ಕೊರತೆ ಇದೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಹೋಬಳಿ ಹಾಗೂ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ತರಳಿ ಕ್ಷೇತ್ರ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುವಲ್ಲಿ ತೋಂದರೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ನೇಮಕಾತಿ ಮಾಡುವ ಮೂಲಕ ಶೀಘ್ರವೇ ಬಗೆಹರಿಸಲಾಗುವುದು.

ಸರ್ಕಾರ ಕೃಷ್ಣ, ನೀರಾವರಿ ಹಾಗೂ ರ್ಯಾತರ ಜಮೀನಿನ ರಸ್ತೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬಲ್ಲ ನೀಡಿದೆ. ಸದ್ಯ ಕೃಷ್ಣ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಸಂಶೋಧನಾ ಕೇಂದ್ರ ಹಾಗೂ ಇಲಾಖೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ರ್ಯಾತರ ಹೊಲಗಳಿಗೆ ತರಳಿ ಸೂಕ್ತ ಸಲಹೆ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ನೀಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅತಿಯಾದ ರಸಗೊಬ್ಬರಗಳ ಬಳಕೆಯಿಂದ ಕೃಷ್ಣ ಭೂಮಿಯ ಭಲವತ್ತೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ರ್ಯಾತರಿಗೆ ಭೂ ಭಲವತ್ತೆ ಕುರಿತು ಜಿಲ್ಲಾ ಕೃಷ್ಣ ತರಬೇತಿ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ತರಬೇತಿ ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಮೂಲಕ ಸಮರ್ಪಿತ ಪ್ರಮಾಣ ರಸಗೊಬ್ಬರಗಳ ಬಳಕೆಗೆ ತಿಥಾರಸ್ವ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಸಾವಯವ, ಜ್ಯೇಷ್ಠಿಕ.ನ್ಯಾನೋ ಹಾಗೂ ಸ್ನೇಹಿತ್ಯ ಗೊಬ್ಬರ, ಲಘುಪೋಷಕಾಂಶಗಳು ಮತ್ತು ಮಣಿ ಸುಧಾರಕಗಳ ಬಳಕೆ ಬಗ್ಗೆ ರ್ಯಾತರಿಗೆ ವ್ಯೇಜಾನಿಕವಾಗಿ ಸಲಹೆ ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಮಣಿನ ಸಾವಯವ ಇಂಗಾಲ ಹೆಚ್ಚುವ ಅಭಿಯಾಸದಡಿ ಹಸಿರೆಲೆ ಗೊಬ್ಬರದ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಶೇ.75ರ ಸಹಾಯಧನಲ್ಲಿ ರ್ಯಾತ ಸಂಪರ್ಕ ಕೇಂದ್ರಗಳ ಮೂಲಕ ವಿಶೇಷ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಸಕ್ತ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ರೂ.3 ಕೋಟಿ ಒಂದಿಂದ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಆಹಾರ ಮತ್ತು ಪೌಷ್ಟಿಕಾಂಶ ಭದ್ರತೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಡಿ ಬೀಜಗಳು, ಜಿಪ್ಪಂ, ಕೃಷ್ಣ ಸುಣಿ, ಲಘು ಪೋಷಕಾಂಶಗಳು, ಹಸಿರೆಲೆ, ಜ್ಯೇಷ್ಠಿಕ ಹಾಗೂ ಸಾವಯವ ಗೊಬ್ಬರಗಳನ್ನು ಶೇ.50ರ ಸಹಾಯಧನದಲ್ಲಿ ವಿಶರಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಸದರಿ ಯೋಜನೆಯಡಿ ರೂ.30 ಕೋಟಿ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ 7,43,850 ಹೆಚ್‌ರೋ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಪರಿಕರಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಕೃಷ್ಣ ಸಚಿವ ಎನ್.ಚಲವರಾಯಸ್ವಾಮಿ ಸ್ವಾಪನಿಸಿದರು.

ಕೊಬ್ಬರ ಹೈಕ್ಕಾಹಂದನ ಹೆಚ್ಚಿಕ್ಕೆ ತ್ರಿಮು - ನಜಿವ ಶಿವಾನಂದ ಹಣಿಲೆ

ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರವು ತಂಗು ಬೆಳಗಾರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲು, ಕೇಂದ್ರದ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ ಯೋಜನೆಯಡಿ ನೀಡುವ ದರದೊಂದಿಗೆ ಕೊಬ್ಬರಿ ಖರೀದಿಗೆ ಈಗಾಗಲೇ 1,225 ರೂ.ಗಳನ್ನು ಪೂರ್ತಾಹಂದನ ನೀಡುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಜವಳಿ, ಕಬ್ಬಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ, ಸಕ್ಕರೆ ಮತ್ತು ಕೃಷ್ಣ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಸಚಿವ ಶಿವಾನಂದ ಪಾಟೀಲ್ 6 ರಂದು ಬೆಳಗಾರಿಯ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದರು.

ಶೂನ್ಯವೇಯಲ್ಲಿ ಶಾಸಕ ಶಿವಲಿಂಗ್‌ಗೌಡ, ಎಚ್.ಡಿ.ರೇವಣ್ಣ ಶೇರಿದಂತೆ ವಿವಿಧ ಶಾಸಕರು ಕೊಬ್ಬರಿ ಖರೀದಿ ಬೆಲೆ ಬಹಳಪ್ಪು ಕಡಿಮೆ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ಸರಕಾರಗಳು ರ್ಯಾತರ ನೇರವಿಗೆ ಬರಬೇಕಿಂದು ವಿಷಯ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿ, ಮಾತನಾಡಿದರು.

ನಫೇಡ್ ಸಂಸ್ಥೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ ಯೋಜನೆಯಡಿ ಕೊಬ್ಬರಿ ಖರೀದಿ ಶಾಸಕವನ್ನು

ಸ್ಥಿತಿಗೊಳಿಸಿರುವುದರಿಂದ ರ್ಯಾತರಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಆಗಿದೆ. ಮರು ಆರಂಭಿಸಲು ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಪತ್ರ ಬರೆಯಲಾಗಿದೆ. ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರ ಕೊಬ್ಬರಿ ಖರೀದಿಗೆ ನೀಡಿರುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಪೂರ್ತಾಹಂದನ ರೂ.1225 ಗಳೊಂದಿಗೆ ರೂ.225 ಸೇರಿಸಿ ಒಟ್ಟು 1500 ರೂ.ಗಳನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ. ಕೇಂದ್ರ ಆದಮ್ಮೆ ಬೆಲೆ ಖರೀದಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರೆ ರ್ಯಾತರಿಗೆ ಒಳಿತಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದರು.

ಮಾಲ್ಟಿಪ್ಲೆಕ್ಸ್ ಬಯೋ ಜೋಡಿ

ದುಂಡಾಳು(ಬ್ಯಾಕ್ಟೇರಿಯಾ) ಮತ್ತು ಶಿಲೀಂದ್ರ (ಫಂಗಸ್)
ಸಸ್ಯ ರೋಗಗಳ ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕೆ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ
ದುಂಡಾಳು ಮಿಶ್ರಣ.

ಉಪಯೋಗಗಳು

- ◆ ಸಸ್ಯ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ದುಂಡಾಳು (ಬ್ಯಾಕ್ಟೇರಿಯಾ) ಮತ್ತು ಶಿಲೀಂದ್ರ (ಫಂಗಸ್)ಗಳಿಂದ ಬರುವ ರೋಗಗಳನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುತ್ತದೆ.
- ◆ ಭತ್ತದ ಕಾಂಡ ಬೆಂಕಿ ರೋಗ, ಬುಡಕೊಳೆ ರೋಗ, ಬೇರುಕೊಳೆ ರೋಗ, ಅಲೂಗಡ್ಡೆ ಮತ್ತು ಹೊಮೋಚೊಳೆ ಬೆಳೆಯ ಶೀಷೈ ಮತ್ತು ಅಂತ್ಯ ಅಂಗಮಾರಿ ರೋಗಗಳನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುತ್ತದೆ.
- ◆ ಅಲೂಗಡ್ಡೆ, ಹೊಮೋಚೊಳೆ, ಬದನ ಬೆಳೆಗಳ ಸೂರಗು ರೋಗ (ವಿಲ್ಸ್), ದಾಳಿಂಬೆಯ ಬ್ಯಾಕ್ಟೇರಿಯಲ್ ಬ್ಲೈಟ್ (ಬೆಂಕಿ) ರೋಗವನ್ನು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ನಿಯಂತ್ರಿಸುತ್ತದೆ.
- ◆ ಬ್ಯಾಕ್ಟೇರಿಯಾ ಹಾಗೂ ಶಿಲೀಂದ್ರಗಳಿಂದ ಬರುವ ರೋಗಗಳಿಗೆ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಉತ್ತರವು.
- ◆ ಮುಂಜಾಗ್ತಾ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಬಯೋಜೋಡಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುತ್ತದೆ. ಬೀಜೋಪಚಾರ ಮಾಡಿದಲ್ಲಿ ಬೀಜ ಮೊಳಕೆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಬಹುತೇಕ ರೋಗಗಳನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುತ್ತದೆ.
- ◆ ದುಂಡಾಳು(ಬ್ಯಾಕ್ಟೇರಿಯಾ) ಮತ್ತು ಶಿಲೀಂದ್ರ (ಫಂಗಸ್) ಸಸ್ಯ ರೋಗಗಳ ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕೆ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ದುಂಡಾಳು ಮಿಶ್ರಣ.

ಮಾವು ಬೆಳೆಯಲ್ಲಿ ಕೀರಣಳ ನಿವಂಹಣ

ಮೇಘನಾ

ಜೀವನ ಚಕ್ರ

ಮಾವು ಭಾರತದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಣ್ಣಿ. ಮಾವಿನ ಹಣ್ಣಿನ ಬಣ್ಣ, ರುಚಿ ಮತ್ತು ಸ್ವಾದಕ್ಕೆ ಮಾರುಹೋಗದೇ ಇರುವವರೇ ಇಲ್ಲ. ಸೀಸನ್ ನಲ್ಲಿ ಬಹುತೇಕ ಎಲ್ಲರೂ ಮಾವಿನ ಹಣ್ಣಿ ತಿನ್ಮುಖದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 1.23 ಮಿಲಿಯನ್ ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಾವು ಬೆಳೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಒಟ್ಟುಗೆ 10.99 ಮಿಲಿಯನ್ ಟನ್ ಉತ್ಪಾದನೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಜಗತ್ತಿನ ಒಟ್ಟು ಮಾವು ಉತ್ಪಾದನೆಯ ಶೇಕಡಾ 57.18 ರಷ್ಟು. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಮಾವು ಬೆಳೆಯವ ರಾಜ್ಯವಾದರೆ ಅಂಥು ಪ್ರದೇಶ ಮತ್ತು ಕನಾರ್ಕಿಕ ನಂತರದ ಸಾನ ಪಡೆದಿವೆ. ಕನಾರ್ಕಿಕ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಗಗಳಲ್ಲೂ ಮಾವು ಬೆಳೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಬೆಳೆಯ ಗುಣಮಟ್ಟಿಗೆ ಹಾಗೂ ಇಳುವರಿಯ ಮೇಲೆ ದುಪ್ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುವ ಕೀಟಗಳ ಹಾವಳಿಯೂ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿದೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಎಲೆಜಿಗಿ ಹುಳು ಮತ್ತು ಹಣ್ಣಿ ನೊಂ ಮಾವು ಬೆಳೆಯಲ್ಲಿ ತೀವ್ರ ಹಾನಿ ಉಂಟು ಮಾಡುತ್ತದೆ.

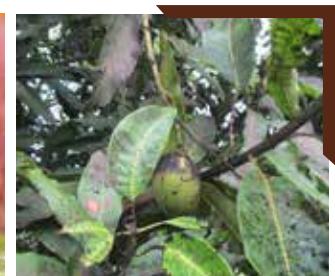
ಮಾವು ಬೆಳೆಯಲ್ಲಿ ಎಲೆ ಜಿಗಿಹುಳು

ಮಾವು ಬೆಳೆಗೆ ಬರುವ ಕೀಟಗಳಲ್ಲಿ ಎಲೆಜಿಗಿಹುಳು ಬಹಳ ಹಾನಿಯಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ. ಈ ಕೀಟವು ಶೇಕಡಾ 20-100 ರಷ್ಟು ಹೊಗೊಂಚಲುಗಳನ್ನು ಹಾನಿ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಶೇಕಡಾ 50 ರಷ್ಟು ಬೆಳೆ ನಷ್ಟ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಈ ಕೀಟದ ಹಾವಳಿಯು ಅಕ್ಷೋಬರ್ ನಿಂದ ಫೆಬ್ರುವರಿ ವರೆಗೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಇದೇ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹೊಗೊಂಚಲುಗಳು, ಎಳೆಯ ಎಲೆಗಳು ಹಾಗೂ ಕುಡಿ ಜಿಗಿರುವುದು. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಈ ಕೀಟವು ಮಾವು ಬೆಗುರುವ ಮತ್ತು ಸಂತಾನೋತ್ಪತ್ತಿ ಆಗುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮಾವಿನ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಬಾದಿಸುತ್ತದೆ. ಎಲೆ ಜಿಗಿಹುಳು ಇಡೀ ವರ್ಷ ಮರಗಳಲ್ಲಿದ್ದು ಸಂತಾನ ವೃದ್ಧಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

ಹಾನಿ

ನೇರ ಹಾನಿ

ಹಣ್ಣಿ ಹುಳುಗಳು ಮರಗಳಲ್ಲಿ ಮೊಟ್ಟೆ ಇಡುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಹಾವು ಹಾಗೂ ಹಣ್ಣಿ ಉದುರುತ್ತದೆ. ಪ್ರೈಡ ಹಾಗೂ ಮರಗಳು ಎಲೆಗಳ ಹಿಂಬಾಗದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ರಸಹಿರುವುದರಿಂದ ಎಲೆಗಳು ಮುದುಮುತ್ತದೆ, ಹಾವು ಕಳ್ಳದೆ ಇರುವುದು, ಹೂವಾದರೂ ಹಣ್ಣಿಗಳ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ಉದುರು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಬೆಳೆಯ ಉತ್ಪಾದನೆ ಕಡಿಮೆ ಆಗುತ್ತದೆ.

■ ಪರೋಕ್ಷ ಹಾನಿ

ನೇರವಾಗಿ ಮಾಡುವ ಹಾನಿ ಒಂದು ಕಡೆಯಾದರೆ ಪರೋಕ್ಷ ಹಾನಿ ಇನ್ನೊಂದರೆ. ಎಲೆ ಜಿಗಿ ಹುಳುಗಳು ಹನಿಡ್ವು ಸ್ವಿಸುತ್ತವೆ. ಇದು ಕಪ್ಪು ಸೂಚಿ ಮೋಲ್ಡ್ ಬೆಳೆಯಲು ಹೈರೇಸಿಸುತ್ತದೆ. ತತ್ತ್ವಿಕಾಮ ದ್ಯುತಿಸಂಶ್ಲೇಷಣೆ ಕ್ರಿಯೆ ಕುಂಟಿತವಾಗಿ ಮರದ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಾ ಕುಂಟಿತವಾಗುತ್ತದೆ.

■ ನಿರ್ವಹಣೆ

ಕೀಟ ಬಾದೆ ಬಂದಾಗ ಸಿಂಪಡಣೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಸಿಂಪಡಣೆ ಕೊಡುವುದು ಜಾಳತನ.

ಮರವನ್ನು ಚನ್ನಾಗಿ ಸವರಿ (ಪ್ರೈನಿಂಗ್) ಗಾಳಿಯಾಡಲು ಮತ್ತು ಬಿಸಿಲಿಗೆ ತೆರೆದುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಕೀಟದ ಜೀವನಚಕ್ರಕ್ಕೆ ಅಡಚಣೆ ಉಂಟು ಮಾಡಬಹುದು.

■ ಕೀಟಭಾರದಂತೆ ತಡೆಯಲು

ಮಲ್ಟಿಪ್ಲೆಕ್ಸ್ ಬಯೋಸ್ಪ್ರೆಕ್ಸ್ 2.5 ಮೀ.ಲೀ ಅಥವಾ ಮಲ್ಟಿಸೆಮರ್ 3 ಮೀ.ಲೀ ಅಥವಾ ಮಲ್ಟಿನೀಮ್ 3 ಮೀ.ಲೀ ಮತ್ತು ಎಂಟಮೊಪ್ಯಾಥೋಜೆನಿಕ್ ಶಿಲೀಂದ್ರವಾದ ವರ್ಷ ಅಥವಾ ಮೆಟರ್ಪ್ರೆಡಿಯಂ 3 ಮೀ.ಲೀ/5 ಗ್ರಾ/ಲೀಟರ್ ನೀರಿಗೆ ಬೆರೆಸಿ ಸಿಂಪಡಿಸಬೇಕು.

■ ಕೀಟದ ಹಾವಳಿಯನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಲು

ಮಲ್ಟಿಪ್ಲೆಕ್ಸ್ ನಾಗೋಮಿಡಾ 0.4 ಮೀ.ಲೀ/ಲೀ ಅಥವಾ ನವತಾರ 0.5 ಗ್ರಾ/ಲೀ ಅಥವಾ ಪ್ರೈಜ್‌ನ್‌ 1.5 ಗ್ರಾ/ಲೀ, ಪ್ರೋಲೋಸ್ಪಾರ್ಟ್ 2.5 ಮೀ.ಲೀ/ಲೀ ಕಾಂಚೋ ಉತ್ಪನ್ನಗಳಾದ ಸ್ವೈರೋಟೆಟ್ರಾಮ್ಯಾಟ್ 11.01 + ಇಮಿಡಾಕ್ಲೋಫಿಡ್ 11.01 % ಡಬ್ಲೂಪ್ರೋವ್ಸೋ. ಪ್ರತಿ ಲೀಟರ್ ನೀರಿಗೆ ಬೆರೆಸಿ ಸಿಂಪಡಿಸಬೇಕು.

ಮೊದಲ ಸಿಂಪಡಣೆ ಚಿಗುರೆಲೆ ಮಾಡಿದಾಗ. ಏರಡನೆಯ ಸಿಂಪಡಣೆ ಮೊದಲ ಸಿಂಪಡಣೆಯ ನಂತರ ಏರಡು ವಾರದ ತರುವಾಯ ಕೊಡಬೇಕು.

ಮಾವು ಬೆಳೆಯಲ್ಲಿ ಹಣ್ಣನೊಣ ಬಹಳ ಹಾನಿ ಮಾಡುವ ಕೀಟ. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 205 ಜಾತಿಯ ಹಣ್ಣನೊಣಗಳಿವೆ.

■ ಜೀವನ ಚಕ್ರ

ಹಣ್ಣ ನೊಣದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ನಾಲ್ಕು ಹಂತಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಮೊಟ್ಟೆ, ಮ್ಯಾಗೋಟ್‌ಸ್, ಕೋಶಾವಸ್ಟೆ ಹಾಗೂ ಪ್ರೌಡಾವಸ್ಟೆ. ಮ್ಯಾಗೋಟ್‌ಸ್ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಮಾವು ಬೆಳೆಯನ್ನು ಹಾನಿ ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಈ ಕೀಟವು ಪೂರ್ತಿ ಬೆಳೆದಿರುವ ಕಾಲಿಯ ಸಿಪ್ಪೆಯ ಹಿಂದೆ ಮೊಟ್ಟಿಗೆಳನ್ನಿಡುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಹಣ್ಣಗಳು ಕೊಳೆಯತ್ತವೆ. ಈ ಮೊಟ್ಟಿಗೆಳು 2-3 ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಒಡೆದು ಮ್ಯಾಗೋಟ್‌ಸ್ ಆಗುತ್ತವೆ. ಅದೇ ಮ್ಯಾಗೋಟ್‌ಸ್ ಗಳು ಹಣ್ಣನ್ನು ಒಳಗಿನಿಂದ ಕೊರೆದು ತಿನ್ನುತ್ತವೆ. ಹೊರಗಿನಿಂದ ಯಾವುದೇ ಸೂಚನೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. 6-9 ದಿನಗಳ ನಂತರ ಇವು ಮಣ್ಣನಲ್ಲಿ 5-10 ಸೆ.ಮೀ ಒಳಗೆ ಸೇರಿಕೊಂಡು ಕೋಶಾವಸ್ಟೆಗೆ ತಲುಪುತ್ತವೆ. ಈ ಕೋಶಗಳು ಪ್ರತಿಲ್ಲಾ ತಿಂಗಳ ನಂತರ ಹೊರಬಂದು ಮತ್ತೆ ಜೀವನಚಕ್ರವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುತ್ತವೆ.

■ ಚಿಷ್ಟೆಗಳು

- ◆ ಹಾನಿಗೊಳಗಾದ ಹಣ್ಣಗಳು ಅಥ ಹಣ್ಣಗಿ ಇನ್ನಥರ್ ಕೊಳೆಯತ್ತವೆ
- ◆ ಹಣ್ಣನ ಮೇಲೆ ಸಣ್ಣ ರಂದ್ರಗಳು ಕಾಣಿಸುತ್ತವೆ
- ◆ ಹಣ್ಣನ ಮೇಲೆ ರಸ ಒಸರುತ್ತದೆ, ಹಣ್ಣ ಉದುರುತ್ತವೆ

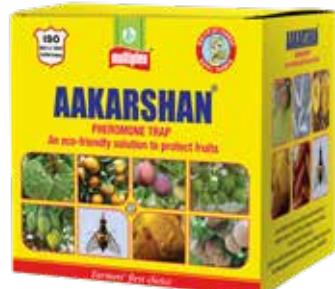
■ ನಿರ್ವಹಣೆ

ಹಣ್ಣನೊಣದ ನಿರ್ವಹಣೆ ಬಹಳ ಕಡ್ಡ, ಏಕೆಂದರೆ ಸುಳಿವು ಸಿಗದಹಾಗೆ ಮೊಟ್ಟಿಗೆಳನ್ನಿಟ್ಟು ಮರಿ ಮಾಡಿರುತ್ತವೆ. ಮಾವಿನ ಹಣ್ಣ ಮಾಗಿದ ಕೂಡಲೇ ಈ ಕೀಟ ಮೊಟ್ಟಿಗೆಳನ್ನಿಡುತ್ತದೆ. ಮೊಟ್ಟೆ ಇಟಿರುವ ಸುಳಿವು ಕೂಡಾ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗಾಗಿ ಕೀಟ ಬರದಂತೆ ಮೊದಲೇ ನಿಯಂತ್ರಣ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೃಗೊಳ್ಳುವುದು ಉತ್ತಮ.

■ ನಿಯಂತ್ರಣ ಕ್ರಮಗಳು

- ◆ ಕೆಳಗೆ ಬಿದ್ದಿರುವ ಹಣ್ಣಗಳನ್ನು ತೋಟದಿಂದ ಹೊರಗೆ ಹಾಕಬೇಕು.
- ◆ ನವೆಂಬರ್-ಡಿಸೆಂಬರ್ ಮಾಸದಲ್ಲಿ ತೋಟದಲ್ಲಿ ಉಳಿಮೆ ಮಾಡಿ ಕೋಶಾವಸ್ಟೆಯಲ್ಲಿರುವ ಹುಳುಗಳನ್ನು ಬಿಸಿಲಿಗೆ ತೆರೆದುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಹುಳುಗಳನ್ನು ಸಾಯಿಸಬಹುದು.
- ◆ ಮಲ್ಟಿಪ್ಲೆಕ್ಸ್ ನಾಗೋಪೋಸ್ ನಿಂದ ಮಣ್ಣನ್ನು ತೋಯಿಸಿ
- ◆ ಮೊಹಕ ಬಲೆ:
ಪ್ರತಿ ಎಕರೆಗೆ
ಆರು ಮಲ್ಟಿಪ್ಲೆಕ್ಸ್
ಆಕರ್ಷಣ್
ಮೋಹಕ
ಬಲೆಗಳನ್ನು
ಅಳವಡಿಸಿ

- ◆ ಸಿಂಪಡಣೆ: ಪ್ರತಿ ಲೀಟರ್ ನೀರಿಗೆ 10 ಗ್ರಾಂ ಬೆಳ್ಲ + ನಾಗೋರ್ ಅಥವಾ ನಾಗೋಲ್ಯಾಂಬ್ರ್ಯಾ 5 ಮೀ.ಲೀ ನಾಗೋರ್ ನ್‌ 2 ಮೀ.ಲೀ ಪ್ರತಿ ಲೀಟರ್ ನೀರಿಗೆ ಬೆರೆಸಿ ಸಿಂಪಡಿಸಿ.

www.multiplexgroup.com

ಮುಲ್ಟಿಪ್ಲೆಕ್ಸ್
ಇವರ್ ಪೆಜೆಂಟ್
ಫೆರ್ಮರ್ ನೆಂಬ್ಲೆ

20

2024

2024

JANUARY

S	M	T	W	T	F	S
1	2	3	4	5	6	
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31			

FEBRUARY

S	M	T	W	T	F	S
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

MARCH

S	M	T	W	T	F	S
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30

APRIL

S	M	T	W	T	F	S
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31			

AUGUST

S	M	T	W	T	F	S
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

JULY

S	M	T	W	T	F	S
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

JUNE

S	M	T	W	T	F	S
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31			

MARCH

S	M	T	W	T	F	S
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

DECEMBER

S	M	T	W	T	F	S
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

NOVEMBER

S	M	T	W	T	F	S
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
28	29	30	31			

OCTOBER

S	M	T	W	T	F	S
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

SEPTEMBER

Farmers' first choice since 1974

ಜಾಯಿಕಾಯಿ ಸುಧಾಲಿಟ ಬೆಳನಾಯಿ ಕ್ರಮಗಳು

ಡಾ. ಎಂ. ನಾರಾಯಣನ್ನಾಯಿ

ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಸಾಂಭಾರು ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯುವ ದೇಶ ಭಾರತ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಸಾಂಭಾರು ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲಕರ ವಾತಾವಾರಣ. ಹಾಗಾಗಿ ವರ್ಷದಿಂದ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಗತಿ ಕಾಣಲ್ಪಡ್ದೇವೆ. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಪ್ರಮುಖ ಸಾಂಭಾರು ಬೆಳೆಗಳಿಂದರೆ ಕಾಳುಮೊಸು, ಏಲಕ್ಕಿ, ಚಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ದಾಳ್ಳಿನ್ನು ಲವಂಗ, ಅರಿಷಿಳ, ಶುಂಠಿ, ಜಾಯಿಕಾಯಿ, ಮೊಸಿನಕಾಯಿ, ಕೊತ್ತಂಬರಿ, ಬೆಳ್ಳುಕ್ಕಿ, ಕೆರುಕ್ಕಿ ಮುಂತಾದವು.

ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ವರ್ಷದ ಜನರು ಪ್ರಪಂಚದ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಎಲ್ಲಾ ಸಾಂಭಾರು ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಒಂದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥ ತಯಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇವುಗಳಿಗೆ ಬೆಳಿಕೆ ಕೂಡಾ ಹೆಚ್ಚು.

ಸಾಂಭಾರು ಬೆಳೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾದ, ಕಡಿಮೆ ಖರ್ಚಿನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆದಾಯ ನೀಡಬಲ್ಲ ಬೆಳೆ ಜಾಯಿಕಾಯಿ. ಮೊದಲಿಗೆ ಇದು ಮಲೆನಾಡಿಗಷ್ಟೇ ಸೀಮಿತವಾಗಿದ್ದ ಬೆಳೆ. ಆದರೆ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಇದರ ಆದಾಯವನ್ನು ಗಮನಿಸಿದ ದ್ವೇತರು ಇತರೆ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ವಾರ್ಷಿಕ 150–250 ಮೀ.ಮೀ ಮಳೆ ಬೀಳುವ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಜಾಯಿಕಾಯಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಈ ಕಾಯಿ ಎರಡು ವಿಧದಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಜಾಯಿಕಾಯಿ ಬೀಜದ ಸುತ್ತಲಿನ ಪತ್ತೆ, ಜಾಪತ್ತೆ.

ಜಾಯಿಕಾಯಿಯ ಬೀಜ ಮತ್ತು ಜಾಪತ್ತೆಯನ್ನು ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳ ತಯಾರಿಕೆ, ಸುಂಗದ ದ್ರವ್ಯಗಳ ತಯಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ಜಿಪ್ಪಿಗಳ ತಯಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಅನ್ನಾಂಗ ಎ, ಬಿ ಮತ್ತು ಸಿ ಹೇರಳವಾಗಿದೆ. ರಂಜಕ, ಪೌಟಾಝ್, ಮೆಗ್ನಿಂಟಿಯಂ, ಕಾಲ್ನಿಯಂ, ಡಿಂಕ್, ಕಾಪರ್ ಮತ್ತು ಮಾಂಗನೀಸ್ ಪೋಷಕಾಂಶಗಳನ್ನು ಹಂದಿದೆ. ಈ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಭಾರತ, ಇಂಡೋನೇಷಿಯಾ,

ತಾಂజೀನಿಯಾ, ಗ್ರೇಂಡಾ, ನೆದರ್ಲೆಂಡ್, ನೇಪಾಳ, ಶ್ರೀಲಂಕಾ ಮುಂತಾದ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕೇರಳ, ಕನ್ನಡಾಟಕ, ಉತ್ತರಾವಿಂಡ, ಹಿಮಾಚಲ ಪ್ರದೇಶ ಮತ್ತು ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಒಟ್ಟುರೆ ವಿಶ್ವದಲ್ಲಿ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಜಾಯಿಕಾಯಿ ಬೆಳೆಯುವ ದೇಶಗಳು ಇಂಡೋನೇಷಿಯಾ ಮತ್ತು ಗ್ರೇಂಡಾ.

ಇದರಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಜಿಪ್ಪಿಗಳು ಗುಣಗಳಿರುವುದರಿಂದ ಜಾಯಿಕಾಯಿ ಪೊದರ್ ಮತ್ತು ಜಾಯಿಕಾಯಿ ಎಣ್ಣೆಯನ್ನು ಜಾಯಿಂಟ್‌ನ್ನೇ ನೋಪು, ಮಾಂಸಕಂಡದ ನೋಪು, ಮುಖದ ಕಲೆ ನಿವಾರಣೆ, ಹೊಟ್ಟಿ ನೋವಿನ ನಿವಾರಣೆಗೆ ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಅಂಟಿ ಬ್ಯಾಕ್ಟೇರಿಯಲ್ ಗುಣ ಇರುವುದರಿಂದ ಗಂಟಲು ನೋಪು ನಿವಾರಣೆಗೂ ಸಹ ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಜಾಯಿಕಾಯಿಯನ್ನು ಇತರೆ ತೋಟಗಾರಿಕಾ ಬೆಳೆಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಿಶ್ರ ಬೆಳೆಯಾಗಿ ಬೆಳೆಯಬಹುದು. ಇದು ವಾರ್ಷಿಕ ಬೆಳೆಯಾದರೂ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ವರ್ಷ ಪೂರ್ತಿ ಫಸಲು ಬರುತ್ತಿರುವುದು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ.

ಮಣ್ಣು: ಎಲ್ಲಾ ವಿಧದ ಮಣ್ಣೆನಲ್ಲಿ ಈ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಯಬಹುದು. ಕೆಂಪುಗೋಡು ಮಣ್ಣೆದ್ದು ಉತ್ತಮ ಪ್ರಮಾಣದ ಸಾವಯವ ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಮಣ್ಣೆನಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಫಸಲು ತೆಗೆಯಬಹುದು. ಹೆಚ್ಚು ನೀರು ನಿಲ್ಲುವ ಮಣ್ಣು ಅಥವಾ ಜಾಗ ಈ ಬೆಳೆಗೆ ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲ.

ವಾತಾವರಣ: ಇದು ಮಲೆನಾಡಿನ ಬೆಳೆಯಾದರೂ ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಸಮುದ್ರಮಟ್ಟಕ್ಕೆ 1000 ಮೀಟರ್ ಎತ್ತರದ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ವಾರ್ಷಿಕ 120–250 ಮೀ.ಮೀ ಆಗುವ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ನೆರಳಿನ ಅನುಕೂಲತೆ ಇರುವ ಯಾವುದೇ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಬಹುದು ಮತ್ತು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ನಾಟಿಯ ಕಾಲ: ನೀರಿನ ಅನುಕೂಲತೆ ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಚಳಿಗಾಲವನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಉಳಿದ ಎಲ್ಲಾ ದಿನಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಸಿಗಳನ್ನು ನಾಟಿ ಮಾಡಬಹುದು.

ತಳಿಗಳು: ಇಂಡಿಯನ್ ಜ್ನಿಪ್ಪೋಟ್ ಆಥ್ ಸ್ಪೈಸ್ ಸಂಶೋಧನಾ ಕೆಂಪ್ (IISR) ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿರುವ ವಿಶ್ವೀ ಎಂಬ ತಳಿ ಉತ್ತಮ ಗುಣಮಟ್ಟದಾಗಿದೆ. ಈ ತಳಿ 2000 ದಿಂದ 10000 ದ ವರೆಗೆ ಹಣ್ಣಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಇಳುವರಿ ಆರ್ಕೆ ಮತ್ತು ವಯಸ್ಸಿನ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಭಿತ. ವಿಶ್ವೀ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಇತರೆ ತಳಿಗಳಾದ ಎ-9, 20, 22, 25, 69, 150, ಏ 4-12, 22, 52, ಅ-11, 23, 70 ಸಹ ಉತ್ತಮ ಇಳುವರಿ ನೀಡಬಲ್ಲವು. ಅಲ್ಲದೆ ಹಳೆಯ ತಳಿಗಳಾದ ಕೊಂಕಣ ಸುಗಂಧ ಮತ್ತು ಕೊಂಕಣ ಸ್ವಾದ್ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಯನ್ನು ಪಡೆದಿರುವ ತಳಿಗಳು.

ಸಸ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿ: ಜಾಯಿಕಾಯಿ ಸಸಿಯನ್ನು ಬೀಜದಿಂದ, ಕಾಂಡಕಸಿಯಿಂದ ಮತ್ತು ಮೊಗ್ಗು ಕಸಿಯಿಂದ ಸಸಿಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಬಹುದು.

ಬೀಜದಿಂದ ಸಸ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿ: ಜನ್ನಾಗಿ ಮಾಗಿದ ಹಣ್ಣಿನಿಂದ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ಬೀಜವನ್ನು ಜಾಪತ್ತೆ ತೆಗೆದ ನಂತರ ಮೊಳಕೆ ಬರಲು ಅನುಕೂಲಕರವಾದ ಮಣಿನಲ್ಲಿ ಬಿತ್ತಿ ಮಣಿನ ಗುಣಧರ್ಮವನ್ನಾದರಿಂದ ನೀರು ಕೊಡುತ್ತಾ ಬಂದರೆ 30 ರಿಂದ 90 ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಮೊಳಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಮೊಳಕೆ ಬಂದಂತಹ ಸಸಿಗಳನ್ನು 9 ಇಂಚು ಎತ್ತರ 6 ಇಂಚು ಅಗಲ ಇರುವ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಕವರ್ ಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿಗೆ ಗೊಬ್ಬರ್, ಮರಳು ಮತ್ತು ಕೆಂಪುಗೊಂಡ ಮಣಿನ್ನು ಸಮಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಮಿಶ್ರಣ ಮಾಡಿ ತುಂಬಿ ಸಸಿ ಬೆಳೆಸಬೇಕು. ಕವರ್ ನಲ್ಲಿ 6 ರಿಂದ 12 ತಿಂಗಳು ಬೆಳೆ ಸಸಿಯನ್ನು ಮುಖ್ಯ ಭೂಮಿಗೆ ನಾಟಿ ಮಾಡಲು ಬಳಸಬಹುದು.

ಕಾಂಡ ಕಸಿಯಿಂದ ಸಸ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿ: ಬೀಜದಿಂದ ಜನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆಸಿದ ಸಸಿಯ ಕಾಂಡ ಕಸಿಗೆ ಬಳಸಬಹುದು. ಕಸಿಗೆ ಬಳಸುವ ಸಸಿಯಲ್ಲಿ ಜನ್ನಾಗಿ ಬೇರು ಮೂಡಿದ್ದು ಬಲಿತಿರಬೇಕು. ಇಂತಹ ಸಸಿಯ ಬೇರು ಕಾಂಡವನ್ನು ಓರೆಯಾಗಿ ಕತ್ತರಿ, ಕತ್ತರಿಸಿದ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಇಳುವರಿಕೊಡುವ ತಳಿಯ ಜಾಯಿಕಾಯಿ ಮರದ ಗ್ರಾಹಕ ಹೊಂದುವ ಕೊಂಬೆಯನ್ನು ಓರೆಯಾಗಿ ಕತ್ತರಿಸಿ ಬೇರುಕಾಂಡ ಕತ್ತರಿಸಿದ ಕಾಂಡಕ್ಕೆ ಜೋಡಿಸಿ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಪೇರಪರ್ ಅನ್ನು ಗಾಳಿಯಾಡದ ಹಾಗೆ ಕೆಟ್ಟಿ ಬಂದು ತಿಂಗಳು ಬಿಡಬೇಕು. ಆಗ ಸಸಿ ಚಿಗುರಲು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡಿ ಬೆಳೆಸಿದ ಸಸಿಯನ್ನು ಮುಖ್ಯ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಸಿದಾಗ 2-3 ವರ್ಷದಲ್ಲಿಯೇ ಫಸಲು ಬರುತ್ತದೆ.

ಕಣ್ಣುಕೆಕಿಯಿಂದ ಸಸ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿ: ಬೀಜದಿಂದ ಬೆಳೆಸಿದ ಒಂದರಿಂದ ಒಂದೂವರೆ ವರ್ಷದ ಸಸಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಭೂಮಿ ಮಟ್ಟದಿಂದ 15-20 ಸೆ.ಮೀ ಎತ್ತರಕ್ಕೆ ಕತ್ತರಿಸಬೇಕು. ನಂತರ ಕಾಂಡಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆಯಾಗದಂತೆ ತೊಗಟೆಯನ್ನು ಖಿ ಆಕಾರವಾಗಿ ಅಧವಾ ಅನುಕೂಲಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ತೊಗಟೆಯನ್ನು ಸುಲಿದುಕೊಂಡು ಹೆಚ್ಚು ಇಳುವರಿ ಕೊಡುವ ಜಾಯಿಕಾಯಿ ಮರದಿಂದ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ಮೊಗ್ಗನ್ನು

ಸುಲಿದಿರುವ ತೊಗಟೆಯಲ್ಲಿರಿಸಿ ಗಾಳಿ ಮತ್ತು ಮೊಗ್ಗ ಇರಿಸಿದ ಭಾಗಕ್ಕೆ ನೀರು ಹೋಗದಂತೆ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಟೆಪಿನಲ್ಲಿ ಮೊಗ್ಗ ಹೋರಕಾಣವಂತೆ ಸುತ್ತಬೇಕು. ಈ ರೀತಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿದ ಸಸಿ ಕೆಲವೇ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. 2-3 ಅಡಿ ಬೆಳೆದ ಸಸಿಯನ್ನು ನಾಟಿ ಮಾಡಾಲು ಬಳಸಬಹುದು. ಇದೂ ಸಹ 2-3 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಫಸಲು ಕೊಡಲು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ.

ನಾಟಿಯ ಅಂತರ ಮತ್ತು ವಿಧಾನ

ಜಾಯಿಕಾಯಿಯನ್ನು ತೆರೆದ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಪ್ರಧಾನ ಬೆಳೆಯಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವುದು ಕಷ್ಟ. ಕಾರಣ ಇದಕ್ಕೆ ನೆರಳು ಬೇಕು. ಹಾಗಾಗಿ ತೆಂಗು ಅಡಿಕೆ ಮುಂತಾದ ಬೆಳೆಗಳ ಮಧ್ಯ ನೆರಳನಲ್ಲಿ ಮೀಶ್ ಬೆಳೆಯಾಗಿ ಬೆಳೆಯಬೇಕು. ಸಸಿ ನಾಟಿ ಮಾಡಲು ಸಸಿಯಿಂದ ಸಸಿಗೆ

ಮತ್ತು ಸಾಲಿನಿಂದ ಸಾಲಿಗೆ 15x15

ಅಡಿ ಅಧವಾ 15x20 ಅಡಿ ಅಧವಾ

15x25 ಅಡಿ ಅಂತರದಲ್ಲಿ ನಾಟಿ

ಮಾಡಬೇಕು. ನಾಟಿಯ ಅಂತರ

ನಿಗದಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ನಂತರ

ನಾಟಿ ಮಾಡಲು ಗುಂಡಿಗಳನ್ನು

ತೆಗೆಯಬೇಕು. 1.5 ರಿಂದ 2

ಅಡಿ ಉದ್ದ ಅಗಲ ಅಳತೆಯ

ಗುಂಡಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಮೊದಲಿಗೆ

ಗುಂಡಿಯ ಮೇಲ್ಮೈ ಕೊಟ್ಟಿಗೆ

ಗೊಬ್ಬರ್ 5-6 ಕೆ.ಜಿ ಅಧವಾ ಜ್ಯೋಪಿಕೆ

ಸಾವಯವ ಗೊಬ್ಬರ್ ಅನ್ನಪೂರ್ಣ ಅಧವಾ

ಕೆ.ಜಿ, ನವಜೀವನ್ ಜಿ- 50 ಗ್ರಾಂ ಮತ್ತು

ಡಿಎಪಿ 50 ಗ್ರಾಂ ಅನ್ನು ಮಣಿನಲ್ಲಿ ಮೀಶ್ರಣ ಮಾಡಿ

ಸಸಿಯನ್ನು ಗುಣಿಯ ಮುದ್ದಾಗದಲ್ಲಿ ನಾಟಿ ಮಾಡಿ ನೀರನ್ನು ಹಾಯಿಸಬೇಕು. ನಾಟಿಗೆ ಬಳಸಿದ ಸಸಿ ಎತ್ತರವಾಗಿ ಬೆಳೆದಿದ್ದ ಗಾಳಿಗೆ ಅಲುಗಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ಕಣ್ಣಿಗೆಯನ್ನು ಆದಾರ ಕೊಟ್ಟಿ ಕಟ್ಟಬೇಕು. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಬೇಗ ಬೇರು ಬಂದು ಸಸಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಜಾಯಿಕಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಬೀಜದಿಂದ ಸಸಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡೇಸಿದಲ್ಲಿ

ಹೆಣ್ಣು ಮತ್ತು ಗಂಡು ಸಸಿಗಳನ್ನು ಸಮಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಬರಬಹುದು.

ಒಂದು ವೇಳೆ ಸಮಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಬಂದರೆ 50 ಸಸಿಗೆ 1-2

ಸಸಿ ಗಂಡು ಸಸಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಉಳಿದ ಗಂಡು ಸಸಿಗಳನ್ನು

ತೆಗೆಯಬುದು ಒಳಿಯಬೇಕು. ಕಸಿ ಮಾಡಿದ ಸಸಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯ

ನೂರಕ್ಕೆ ನೂರರಪ್ಪು ಎಲ್ಲವೂ ಹೆಣ್ಣು ಸಸಿಗಳಿದ್ದು 50 ಕೆ.ಜಿ 1 ಗಂಡು

ಸಸಿಯಂತೆ ನಾಟಿಮಾಡುವುದರಿಂದ ಎಲ್ಲಾ ಸಸಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇಳುವರಿ

ಪಡೆಯಬಹುದು.

ಪೂರ್ವಕಾಂಶಗಳ ನಿವಾಹಣೆ

ಸಾವಯವ ಗೊಬ್ಬರ್- ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಪ್ರತಿ ಸಸಿಗೆ

ಕೊಟ್ಟಿಗೆ ಗೊಬ್ಬರ್ 5-6 ಕೆ.ಜಿ
ಅನ್ನಪೂರ್ಣ 1 ಕೆ.ಜಿ ಅಧವಾ ಕೊಟ್ಟಿಗೆ ಗೊಬ್ಬರ್ ಲಭ್ಯತೆ ಇಲ್ಲವಾದಲ್ಲಿ ಅನ್ನಪೂರ್ಣ 2 ಕೆ.ಜಿ, ನಿಸಗ್ 20 ಗ್ರಾಂ ಮತ್ತು ಸೇಫ್ ರೂಟ್ 20 ಗ್ರಾಂ

ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರ ಪ್ರತಿ ಸಸಿಗೆ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಎರಡು ಬಾರಿ
ಕೊಡಬೇಕು

ನಾಟಿ ಮಾಡಿದ ವರ್ಷ – ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಎರಡು ಬಾರಿ

ಯೂರಿಯಾ	30 ಗ್ರಾಂ
ಡಿಎಪಿ	40 ಗ್ರಾಂ
ಎಂ.ಬಿ.ಪಿ	85 ಗ್ರಾಂ
ಸಮೃದ್ಧಿ	75 ಗ್ರಾಂ
ಸ್ಪೆಷ್ಟಿ	30 ಗ್ರಾಂ

ನಾಟಿ ಮಾಡಿದ ಎರಡನೆಯ ವರ್ಷದಿಂದ ಇಳುವರಿ ಬರುವವರೆಗೆ-ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಎರಡು ಬಾರಿ

ಯೂರಿಯಾ	35 ಗ್ರಾಂ
ಡಿಎಪಿ	55 ಗ್ರಾಂ
ಎಂ.ಬಿ.ಪಿ	100 ಗ್ರಾಂ
ಸಮೃದ್ಧಿ	100 ಗ್ರಾಂ
ಸ್ಪೆಷ್ಟಿ	50 ಗ್ರಾಂ

ಇಳುವರಿ ಬರುತ್ತಿರುವ ಸಸಿಗಳಿಗೆ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಎರಡು ಬಾರಿ

ಯೂರಿಯಾ	400 ಗ್ರಾಂ
ಡಿಎಪಿ	225 ಗ್ರಾಂ
ಎಂ.ಬಿ.ಪಿ	800 ಗ್ರಾಂ
ಸಮೃದ್ಧಿ	750 ಗ್ರಾಂ
ಸ್ಪೆಷ್ಟಿ	150 ಗ್ರಾಂ

ತೋಚನೆ: ತಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಿರುವ ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರಗಳನ್ನು
ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಎರಡು ಬಾರಿ ಜೂನ್‌-ಜುಲೈ ಮತ್ತು ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್‌-
ಅಕ್ಟೋಬರ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಸಾವಯವ ಗೊಬ್ಬರದ ಜೊತೆ ಕೊಡಬೇಕು.
ಗೊಬ್ಬರ ಕೊಡುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಗಡಿದಿಂದ ಒಂದೂವರೆ ಅಡಿಯಿಂದ
ಎರಡು ಅಡಿ ದೂರದಲ್ಲಿ ಬೇರು ಕಾಣುವ ಮಟ್ಟ ಭೂಮಿ ಬಿಡಿಸಿ
ಮೊದಲಿಗೆ ಸಾವಯವ ಗೊಬ್ಬರ ಕೊಟ್ಟಿ ನಂತರ ರಸಾಯನಿಕ
ಗೊಬ್ಬರ ಕೊಡಬೇಕು. ಅದಾದ ಮೇಲೆ ಗೊಬ್ಬರ ಕಾಣದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ
ಮಣಿನ ಹೊದಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಿ ನೀರು ಹಾಯಿಸಬೇಕು.

ಸಸ್ಯ ಸಂರಕ್ಷಣೆ

ಜಾಯಿಕಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕಂಡುಬರುವ ರೋಗಳು
ಮತ್ತು ಕೀಟಗಳು

ರೋಗಳು: ತುದಿ ಒಣಗುವ ರೋಗ, ಅಂಗಮಾರಿ ರೋಗ,
ಕಾಯಿಕೊಳೆ ರೋಗ, ಕೀಟ ರಂದ್ರ

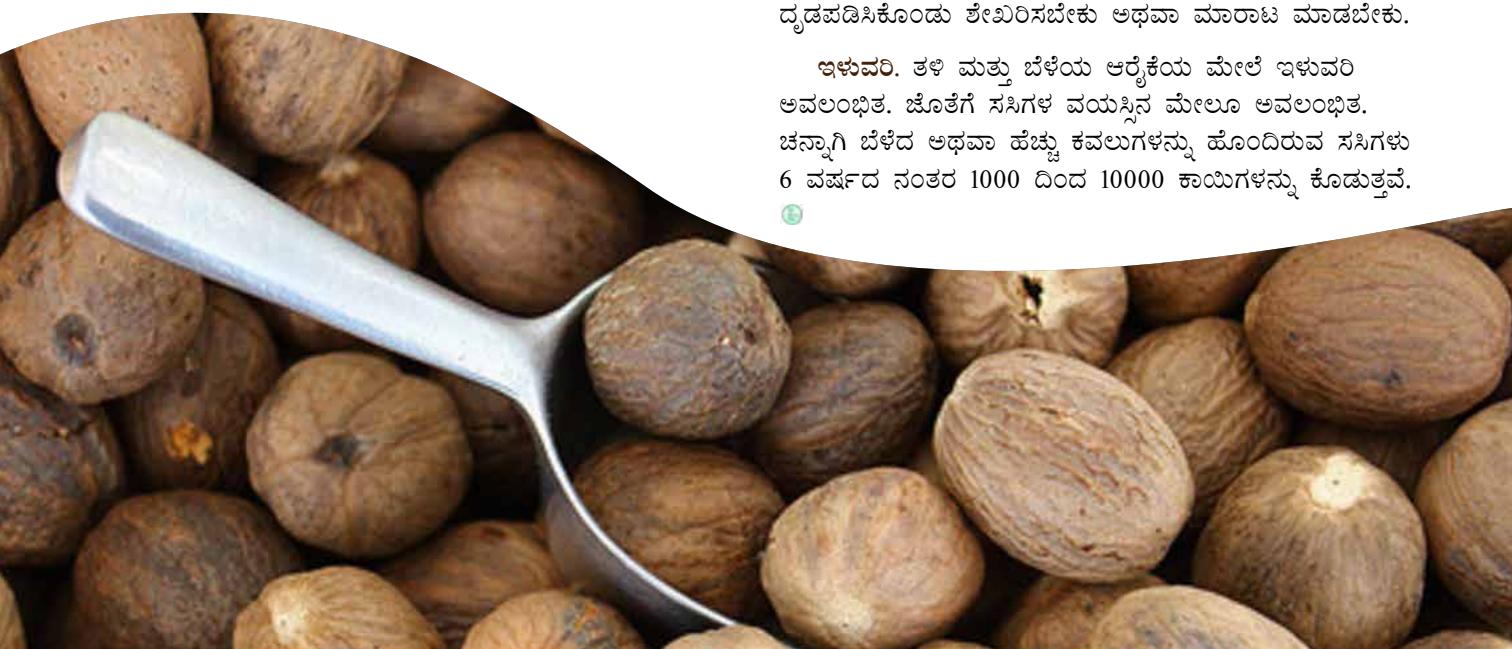
ಕೀಟಗಳು: ಶಲ್ಕ ಕೀಟಗಳು

ನಿಯಂತ್ರಣೆ: ಕೀಟ ಅಥವಾ ರೋಗ ಬಂದಾಗ ಸಿಂಪಡಣೆ
ಕೊಡುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಜಾಗ್ರಾ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಮರದ ಆರೋಗ್ಯ
ಹಾಗೂ ಇಳುವರಿ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳು ಅಥವಾ ಎರಡು
ತಿಂಗಳಿಗೆ ಮಣಿಯಲ್ಲಿ ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಿರುವ ಸಿಂಪಡಣೆಗಳನ್ನು
ಕೊಡುವುದರಿಂದ ಸಸ್ಯಗಳನ್ನು ಆರೋಗ್ಯಪೂರ್ವಾಗಿ
ಕಾಪಾಡಬಹುದಿಲ್ಲದೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಇಳುವರಿ ಪಡೆಯಬಹುದು.

ಎಂ ಅಂದ್ರ ಎಂ 3 ಗ್ರಾಂ ಅಥವಾ ಮಲ್ಲಿಕೆಯರ್ 5 ಮೀ.ಲೀ
ಅಥವಾ ನಾಗೋಕಾಪರ್ 2 ಗ್ರಾಂ, ನವತಾರ 0.5 ಗ್ರಾಂ ಅಥವಾ
ಅಪ್ಪಾಡ್ 2 ಗ್ರಾಂ ಅಥವಾ ನಾಗೋಫಾಸ್ 2 ಮೀ.ಲೀ, ಮಲ್ಲಿಕೆಕ್ಸ್
ಕ್ರೂಂತಿ 2.5 ಮೀ.ಲೀ ಮತ್ತು ಮಲ್ಲಿಪ್ಲೆಕ್ಸ್ ಬಯೋಸ್ಟ್ರ್ಯೂಕ್ 2.5 ಮೀ.ಲೀ
ಪ್ರತಿ ಲೀಟರ್ ನೀರಿಗೆ ಬೆರಿಸಿ ದ್ರಾವಣ ತಯಾರಿಸಿಕೊಂಡು ಸಸಿಗಳು
ಚನಾಗ್ನಿ ನೆನೆಯುವಂತೆ ಸಿಂಪಡಿಸಬೇಕು.

ಕೊಯಿಲು: ಜಾಯಿಕಾಯಿ ಬೆಳೆಯನ್ನು ವೃಜಕಾಂಕವಾಗಿ ಆರ್ಯಕೆ
ಮಾಡಿ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಪೋಡಕಾಂಶಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ
ಮತ್ತು ಸಸ್ಯ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಕ್ಯೆಗೊಂಡಲ್ಲಿ ಸಸಿ ವರ್ಷ ಪೂರ್ವ ಇಳುವರಿ
ಕೊಡುತ್ತದೆ. ವಾರಿಷ್ಯ ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕೊಯಿಲನ್ನು ಜೂನ್
ತಿಂಗಳಿನಿಂದ ಆಗಸ್ಟ್ ತಿಂಗಳವರೆಗೆ ತೆಗೆಯಬಹುದು. ಕಾಯಿ ಚನಾಗ್ನಿ
ಬಲಿತು ಹಳದಿ ಬಣ್ಣಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿ ಸಸಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಮಾಗಿ ಕಾಯಿ
ಒಡೆದು ತೆರೆದುಕೊಂಡ ಹಣ್ಣಗಳನ್ನು ಕೊಯಿಲು ಮಾಡಬೇಕು.
ಕೊಯಿಲು ಮಾಡಿದ ಹಣ್ಣನಲ್ಲಿ ಬೀಜದ ಮೇಲೆ ಅಂಟಿಕೊಂಡಿರುವ
ಜಾ ಪತ್ರೆಯನ್ನು ಬೀಜದಿಂದ ಬೇರೆಡಿಸಿ ಬಿಸಿಲಿನಲ್ಲಿ 10–
15 ದಿವಸ ಒಣಗಿಸಿದ ನಂತರ ಶೇಖರಣೆ ಮಾಡಬೇಕು ಅಥವಾ
ಮಾರಾಟ ಮಾಡಬಹುದು. ಜಾಯಿಕಾಯಿ ಬೀಜವನ್ನು ಬಿತ್ತನೆಗೆ
ಬಳಸುವುದಾದಲ್ಲಿ ಕಾಯಿ ಸುಲಿದು ಜಾಪತ್ರೆ ಬೇರೆಡಿಸಿದ ಕೂಡಲೇ
ಬಳಸಬೇಕು. ಒಂದು ವೇಳೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವುದಾದಲ್ಲಿ 20
ರಿಂದ 30 ದಿನದವರೆಗೆ ಒಣಗಿಸಿ ಕಟಕಟ ಶಭ್ದ ಬರುವುದನ್ನು
ದೃಢಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ಶೇಖರಿಸಬೇಕು ಅಥವಾ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಬೇಕು.

ಇಳುವರಿ. ತಳಿ ಮತ್ತು ಬೆಳೆಯ ಮೇಲೆ ಇಳುವರಿ
ಅವಲಂಭಿತ. ಜೊತೆಗೆ ಸಸಿಗಳ ವಯಸ್ಸಿನ ಮೇಲೂ ಅವಲಂಭಿತ.
ಚನಾಗ್ನಿ ಬೆಳೆದ ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕವಲುಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಸಸಿಗಳು
6 ವರ್ಷದ ನಂತರ 1000 ದಿಂದ 10000 ಕಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತವೆ.

ಮಣಿಪ್ಲೆಕ್ಸ್

ಆರ್ಥಿಕ ಸಲ್ಪರ್

ದ್ವಾರಾಪದ ಮಧ್ಯಮ ಪ್ರೋಪಕಾಂಶ

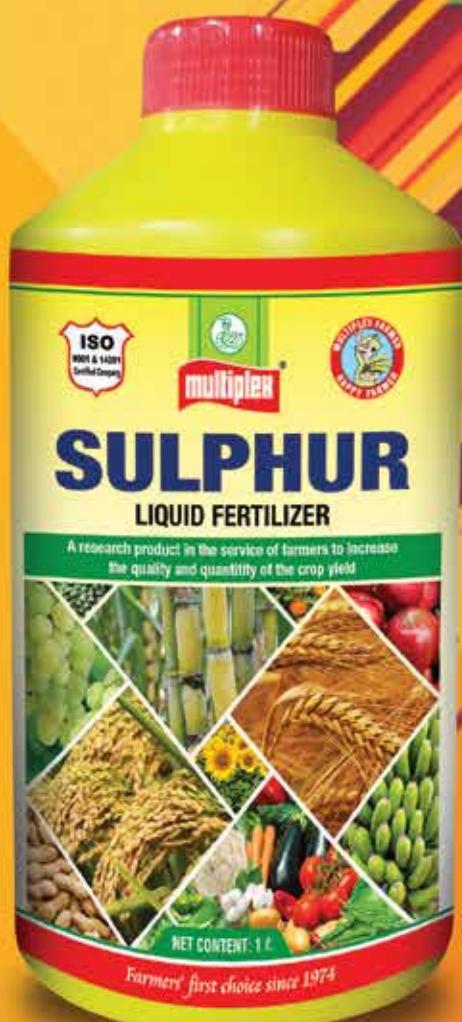
ಸಸ್ಯಗಳಿಗೆ ಅವಕ್ಷೇತನಾಗಿ ಬೇಕಾಗುವ
ಸಲ್ಪರ್ ಅನ್ನ ಸಸ್ಯಗಳು ಸುಲಭವಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುವ
ರೂಪದಲ್ಲಿದೆ. ಕ್ರೀತ್ಯಾ ಬೆಳೆಗಳು, ತೋಟಗಾರಿಕಾ ಬೆಳೆಗಳಲ್ಲಿ
ಕಂಡುಬರುವ ಸಲ್ಪರ್ ಕೊರತೆಯನ್ನು ಈ ಉತ್ಪನ್ನ
ನೀಗಿಸುವುದಲ್ಲದೆ ಉತ್ಪನ್ನ ಇಳುವರಿ ಪಡೆಯಲು ಸಹಕಾರಿ.

ಸಲ್ಪರ್ ಪ್ರೋಪಕಾಂಶವಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಿಸುವುದಲ್ಲದೆ
ನುತ್ತಿನಾಶಕ ಮತ್ತು ಶಿಲೀಂಧ್ರನಾಶಕವಾಗಿಯೂ ಕೆಲಸ
ಮಾಡಬಲ್ಲದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಬೆಳೆಗಳ ಪೂರಂಭದ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ
ರಸಾಯನಿಕ ಕೀಟ ಬೂದು ರೋಗ ಹಾಗೂ ಸಲ್ಪರ್
ಕೊರತೆಯನ್ನು ನೀಗಿಸಲು ಬಳಸಬೇಕು.

ಪ್ರತಿ 100 ಲೀಟರ್ ನೀರಿಗೆ 500 ಮೀ.ಲೀ ಮಲ್ಲಿಪ್ಲೆಕ್ಸ್
ಲಿಕ್ಯೂಡ್ ಸಲ್ಪರ್ ಅನ್ನ ಮಿಶ್ರಣ ಮಾಡಿ ಬೆಳಗಿನ ಅಥವಾ
ಸಂಚೆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸಿಂಪಡಣ ಕೊಡಬೇಕು.

ಉಪಯೋಗಗಳು

- ಸಸ್ಯಗಳನ್ನು ಆರೋಗ್ಯಕರವಾಗಿ ಮತ್ತು
ಖೃಷ್ಣವಾಗಿರುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ.
- ಬೆಳಗಾಳದ ಬೆಳೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಂಜಿನಿಂದ ಸಸ್ಯಗಳ ಮೇಲೆ
ಉಂಟಾಗುವ ಒತ್ತಡವನ್ನು ಸಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು
ಸಸ್ಯಗಳಿಗೆ ನೀಡುತ್ತದೆ.
- ಸಸ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಕೀಟ-ರೋಗಗಳ ವಿರುದ್ಧ ನಿರೋಧಕ
ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ವೃದ್ಧಿಸುತ್ತದೆ.
- ಉತ್ಪನ್ನದ ಗುಣಮಟ್ಟ ಹಾಗೂ ಇಳುವರಿಯನ್ನು
ಗೌಣಿಸಿಯಾಗಿ ವೃದ್ಧಿ ಮಾಡುತ್ತದೆ.
- ಮಾವು ಬೆಳೆಯಲ್ಲಿ ಹೂಮೂಡುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸಸ್ಯಗಳನ
ಅಂತರಿಕ ಕ್ರಿಯೆಗಳು ಏರುಪೋಗದಂತೆ ಸಮಯೋಲನದಲ್ಲಿದಲ್ಲ
ಲಿಕ್ಯೂಡ್ ಸಲ್ಪರ್ ಸಹಕಾರಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಹೂವು
ಮೂಡುವ ಮುನ್ನ ಸಲ್ಪರ್ ಸಿಂಪಡಿಸುವುದು ಜಾಣತನ.

ಕಲ್ಲಂಗಡಿ ಬೆಳೆಯಲ್ಲಿ ರೋಗಗಳು ಮತ್ತು ನಿರಂತರಣೆ

ಡಾ. ಹೆಚ್.ಜಿ. ನಿರಂಜನ್

ಕಲ್ಲಂಗಡಿ ಬಹುಮುಖ್ಯ ಹೆಣ್ಣಿನ ಬೆಳೆ. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಬಹುತೇಕ ಎಲ್ಲಾ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಬೇಸಿಗೆಯ ಬೆಳೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಕಾಲದಲ್ಲೂ ಬೆಳೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಕಲ್ಲಂಗಡಿ ಹೆಣ್ಣು ತಿನ್ನುವುದು, ಕಲ್ಲಂಗಡಿ ಜ್ಯಾಸ್ ಕುಡಿಯುವುದರಿಂದ ದೇಹಕ್ಕೆ ತಂಪ್ಯ. ಈ ಹೆಣ್ಣು ಶೇಕಡಾ 92 ರಷ್ಟು ನೀರು, 0.2 % ಪ್ರೋಟೀನ್, 0.3 % ಮಿನರಲ್ಸ್ ಮತ್ತು 7% ಕಾರ್ಬೋಹೈಡ್ರೇಟ್ಸ್ ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.

ಎಲ್ಲಾ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಬರುವಂತೆ ಕಲ್ಲಂಗಡಿ ಬೆಳೆಗೂ ರೋಗಗಳು ಬರುತ್ತವೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಬೂದಿ ರೋಗ, ತುಪ್ಪಳಿನ ರೋಗ, ಪ್ರಸ್ತೇರಿಯಂ ಅಂಟು ಅಂಗಮಾರಿ ರೋಗ ಮತ್ತು ಚಿಬ್ಬಿ ರೋಗಗಳು ಕಲ್ಲಂಗಡಿ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಬಾದಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಸಾಮಾನ್ಯ. ಈ ರೋಗಗಳಿಂದ ಶೇಕಡಾ 60 ರಿಂದ 80 ರಷ್ಟು ಬೆಳೆ ಹಾನಿಯಾಗುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಹಾಗಾಗಿ ಈ ರೋಗಗಳಿಂದ ಕಲ್ಲಂಗಡಿ ಬೆಳೆಯನ್ನು ರಷ್ಟೀಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈ ತೇವಿನದಲ್ಲಿ ಈ ರೋಗಗಳು ಬಿಂದುವುದು ಹೇಗೆ, ಯಾವ್ಯಾವ ಹಾನಿಕಾರಕ ಸೂಕ್ಷ್ಮಾಣಗಳು ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಮತ್ತು ನಿಯಂತ್ರಣ ಕ್ರಮಗಳೇನು ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಯೋಣ.

ಕಲ್ಲಂಗಡಿ ರೋಗಗಳು

ಬೂದಿ ರೋಗ

ಕಾರಣವಾದ ಸೂಕ್ಷ್ಮಾಣ: *Podosphaera xanthii*

ಚಿಫ್ಸೆಗಳು: ಮೊದಲಿಗೆ ಹಳೆಯ ಎಲೆಗಳ ಮೇಲ್ಮೈಗಳಿನ ಪ್ರಕಾರ ಬಣ್ಣ ಮೂಡುತ್ತದೆ. ಎಲೆಯ ಕೆಳಬಾಗದಲ್ಲಿ ಬಿಳಿಯ ಬೂದಿಯಂತಹ ಪದಾರ್ಥ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ರೋಗ ಉಲ್ಳಣವಾದಾಗ ಬಿಳಿಯ ಬೂದುಬಣ್ಣ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಇಡೀ ಎಲೆಯನ್ನು ಆವರಿಸುತ್ತದೆ. ರೋಗಗ್ರಸ್ ಎಲೆಗಳು ಕ್ರಮೇಣ ಹಳದಿಯಾಗಿ ಬಣಿಗಿ ಉದುರಿಹೊಗುತ್ತವೆ. ಈ ಚಿಫ್ಸೆಗಳು ಹೆಣ್ಣುಗಳ ಮೇಲೆಯೂ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ.

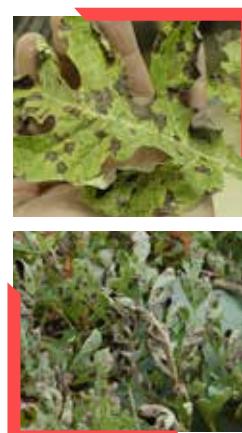
ರೋಗಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾದ ವಾತಾವರಣ: ಬೂದಿ ರೋಗಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾದ ರೋಗಕಾರಕಗಳು ಗಾಳಿಯಲ್ಲಿ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಹೆಚ್ಚು ಒತ್ತೊತ್ತಾಗಿ ನಾಟಿ ಮಾಡಿದ ಸಸಿಗಳಲ್ಲಿ ರೋಗವು ಬಹಳ ಬೇಗ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ವೇಳೆ ಮೂಸುಕಿದ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ, ಉಷ್ಣಾಂಶ ಹೆಚ್ಚಿದ್ದು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಹೆಚ್ಚಿರುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿಯೂ ಹರಡುತ್ತದೆ. ಶೇಕಡಾ 46 ರಷ್ಟು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಇದ್ದಗಲೂ ಈ ರೋಗ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ವಿನಾಯಕವಾಗಿ ಇರುತ್ತವೆ.

ನಿರಂತರಣೆ: ಮಲ್ಲಿಪ್ಲೆಸ್ ಜಿಂಡಿ 2 ಗ್ರಾಂ ಅಥವಾ ಮಲ್ಲಿಪ್ಲೆಸ್ ಡ್ಯೂಯೋ 1 ಕೆರ್ರೋ 1 ಮಿ.ಲೀ ಅಥವಾ ಮಲ್ಲಿಪ್ಲೆಸ್ ರೋಗೋನಾಶ್ 2 ಮಿ.ಲೀ + ಮಲ್ಲಿಪ್ಲೆಸ್ ಬಿಯೋಚೋಡಿ 5 ಗ್ರಾಂ ಪ್ರತಿ ಲೀಟರ್ ನೀರಿಗೆ ಬೆರಿಸಿ ಸಿಂಪಡಿಸಬೇಕು.

ತುಪ್ಪಳಿನ ರೋಗ

ಕಾರಣವಾದ ಸೂಕ್ಷ್ಮಾಣ: *Pseudoperonospora cubensis*

ಚಿಫ್ಸೆಗಳು: ಆರಂಭಿಕವಾಗಿ ಹಳೆಯ ಎಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಚಿಫ್ಸೆಗಳು ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು. ಸೋಂಕು ಸೋಂಕಿದ ಮೂರಿರಿಂದ ಹನ್ಸರಡು ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಚಿಫ್ಸೆಗಳು ಪ್ರಕಟಗೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಮೊದಲಿಗೆ ತೆಳು ಹಳದಿ ಬಣ್ಣದ, ನೀರು ಸೋಂಕಿದಂತಹ ಮಚ್ಚೆಗಳು ಎಲೆಗಳ ತಳಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಈ ಮಚ್ಚೆಗಳು ಕೆಲವೇಂಷ್ಟು ವೃತ್ತಾಕಾರವಾಗಿಯೂ, ಯಾವುದೇ ಆಕಾರ ಇಲ್ಲದಂತೆಯೂ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ತದನಂತರ ಕಂಡು ಬಣ್ಣಕ್ಕೆ ಹಾಗೂ ಕೆಪ್ಪು ಬಣ್ಣಕ್ಕೆ ತಿರುಗುತ್ತವೆ. ಸೋಂಕಿ ಎಲೆಗಳು ಸುರುಳಿಯಾಗಿ ಬಹಳ ಬೇಗ ಸತ್ತುಹೋಗುತ್ತವೆ. ಎಲೆಗಳು ಬಿದ್ದುಹೋದ ಮೇಲೂ ಕೆಲಕಾಲ ಬಿಳಿಯ ಸುಳಿಗಳು ಹಾಗೆಯೇ ಉಳಿದಿರುತ್ತವೆ.

ಪ್ರಸ್ತುತಿಯಂ ಸೊರಗುರೋಗ

ಪೂರಕ ವಾತಾವರಣ: ತುಪ್ಪಿನ ರೋಗವು ಶಿಲೀಂದ್ರದಿಂದ ಬರುವಂತದ್ದು. ಈ ರೋಗಕಾರಕ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಬುದುಕಿರುವ ಸಸ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉಳಿಯಬಲ್ಲದು. ಗಾಳಿಯಲ್ಲಿ ಪಸರಿಸುತ್ತದೆ. ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಉಪ್ಪಾಂತ ಇದ್ದರೂ ಹಲವ ಕಾಲ ಬದುಕುಳಿದು ರೋಗಹರಡಬಲ್ಲದು. ವಾತಾವರಣದ ಉಪ್ಪಾಂತ 10 ರಿಂದ 35 ರ ವರೆಗೆ ಮತ್ತು 15 ರಿಂದ 20 ರ ವರೆಗೆ, ಮಳೆ, ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆಧರ್ತೆ ಮತ್ತು ಎಲೆಗಳ ಮೇಲೆ ನೀರಿನಂತಹ ಹೆಚ್ಚಿದ್ದಾಗ ಈ ರೋಗ ಹರಡುತ್ತದೆ.

ನಿರ್ವಹಣೆ: ಮಲ್ಲಿಪ್ಲೆಕ್ಸ್ ಜೋಡಿ 2 ಗ್ರಾಂ ಅಥವಾ ಮಲ್ಲಿಪ್ಲೆಕ್ಸ್ ಎಂ ಅಂಡ್ ಎಂ 2 ಗ್ರಾಂ ಪ್ರತಿ ಲೀಟರ್ ನೀರಿಗೆ ಬೆರೆಸಿ ಸಿಂಪಡಿಸಬೇಕು.

ಮುಂಜಾಗ್ರತಾ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಸಿಂಪಡಣೆ:
ಮಲ್ಲಿಪ್ಲೆಕ್ಸ್ ರೋಗನಾಶ ಬಿ 2 ಮಿ.ಲೀ ಬಯೋಜೋಡಿ 5 ಗ್ರಾಂ + ಮ್ಯಾಸ್ಟೆಚ್ 1 ಮಿ.ಲೀ/ಲೀಟರ್

ಅಂಟು ಕಾಡ ಅಂಗಮಾರಿ ರೋಗ

ಕಾರಣವಾದ ಸೂಕ್ಷ್ಮ: *Stagonosporopsis cucurbitacearum*

ಚಿಫ್ನೆಗಳು: ಹಳೆಯ ಎಲೆಗಳ ಅಂಜಿನಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬಣ್ಣದ ಚುಕ್ಕೆಗಳು ಮೂಡುತ್ತವೆ. ಸಸ್ಯದ ಬುಡುಭಾಗ ಹಳದಿ ಬಣ್ಣಕ್ಕೆ ತಿರುಗುತ್ತದೆ, ಒಣಿ ಉದುರಿಹೋಗುತ್ತದೆ. ಎಲೆಗಳ ಮೇಲೆ ಮುಕ್ಕೆಗಳು ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ, ಶೀಫ್‌ವಾಗಿ ಬೆಳೆದು ಎಲೆಗಳು ಕಪ್ಪಾಗಿ ಒಣಿ ಉದುರಿಹೋಗುತ್ತವೆ. ಭೂಮಿಯಿಂದ ಪೇಲ್ಫಾಗದ ಕಾಂಡದಲ್ಲಿ ಗಾಯದ ಗುರುತುಗಳು ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಆ ಗಾಯಗಳಿಂದ ಕೆಂಪು ಬಣ್ಣದ ಅಂಟು ದ್ವರ್ವ ಹೊರಬರುತ್ತದೆ.

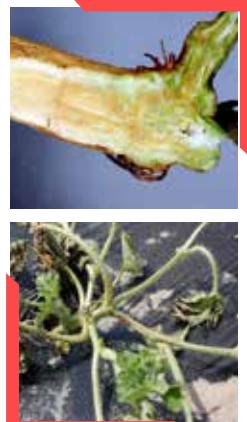
ಪೂರಕ ವಾತಾವರಣ: ಈ ಶಿಲೀಂದ್ರವು ರೋಗಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾದ ಬೆಳೆಯ ಉಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬದುಕಿರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಸೋಂಕಿತ ಬೀಜಗಳಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ. ತಂಪನೆಯ ಮತ್ತು ಉಪ್ಪಾಂತ ಹೆಚ್ಚಿದುವ ಹಾಗೂ ಮಳೆಯ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ, ಹೆಚ್ಚಿನ ಆಧರ್ತೆ ಇದ್ದಲ್ಲಿ, ಅಧಿಕ ತೇವಾಂತ ಇರುವ ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಈ ರೋಗಕಾರಕಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಇದು ಗಾಳಿ ಮತ್ತು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಹರಡುತ್ತದೆ.

ನಿರ್ವಹಣೆ: ಮಲ್ಲಿಪ್ಲೆಕ್ಸ್ ಸ್ಪೀಡ್ 2.5 ಗ್ರಾಂ ಅಥವಾ ಮಲ್ಲಿಪ್ಲೆಕ್ಸ್ ಪಾಪ್ 2.5 ಗ್ರಾಂ, ಮಲ್ಲಿಪ್ಲೆಕ್ಸ್ ಡಿಡಿ 2 ಗ್ರಾಂ ಅಥವಾ ಮಲ್ಲಿಪ್ಲೆಕ್ಸ್ ವಿಶೇಷ್ 2 ಗ್ರಾಂ/ಲೀ ನೀರಿಗೆ ಬೆರೆಸಿ ಸಿಂಪಡಿಸಬೇಕು.

ಕಾರಣವಾದ ಸೂಕ್ಷ್ಮ: *Fusarium oxysporum*

ಚಿಫ್ನೆಗಳು: ಆರಂಭಿಕವಾಗಿ ಕಂಡು ಮೀಶಿತ ಹಸಿರು ಮಾಸಲು ಬಣ್ಣದ ಎಲೆಗಳು ಕಾಣಬಹುದು. ಬಿಸಿಲಿಗೆ ಹಳೆಯ ಎಲೆಗಳು ಒಣಿಗಿದಂತಾಗುತ್ತವೆ. ಬಣ್ಣಯಲ್ಲಿ ಒಂದರಿಂದ ಬಣ್ಣಗಳು ಒಣಿಗಿದಂತಾಗಿ ರಾತ್ರಿಯ ವೇಳೆ ಸುಧಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಕ್ರಮೇಣ ಅಂಗಮಾರಿ ರೋಗ ಉಲ್ಲಂಘವಾಗುತ್ತದೆ. ಕೆಂಪು ಮೀಶಿತ ಕಂಡು ಬಣ್ಣ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು. ಬಣ್ಣ ಕೆಳೆದುಹೊಳ್ಳುವುದು ಸಾಮಾನ್ಯ ಬೇರುಗಳಿಂದ ಸಸ್ಯಕ್ಕೆ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಮಾಡುವ ಜ್ಯೇಲಮ್ ನಿಷ್ಪಿಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಬಣ್ಣಯಲ್ಲಿ ಸಾಯಮಿತ್ತಿರುವ ಕಾಂಡಗಳಲ್ಲಿ ಗುಲಾಬಿ ಬಿಳಿ ಬಣ್ಣದ ಹತ್ತಿಯಂತಹ ಪದಾರ್ಥ ಬೆಳೆದಿರುವುದನ್ನು ಭೂಮಿಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು.

ಪೂರಕ ವಾತಾವರಣ: ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ತೇವಾಂತ ಮತ್ತು ಮಣ್ಣಿನ ಉಪ್ಪಾಂತವು ಈ ರೋಗಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾದ ವಾತಾವರಣ ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ.

ನಿರ್ವಹಣೆ: ಮಲ್ಲಿಪ್ಲೆಕ್ಸ್ ಎಂ ಅಂಡ್ ಎಂ 500 ಗ್ರಾಂ ಪ್ರತಿ ಎಕರೆಗೆ + ಮಲ್ಲಿಪ್ಲೆಕ್ಸ್ ಜಿಂವರಸ್ 1 ಲೀಟರ್ ಡ್ರಿಪ್ ಮುಖೇನ ಹೊಡಬಹುದು.

ಚಿಬ್ಬ ರೋಗ

ಕಾರಣವಾದ ಸೂಕ್ಷ್ಮ: *Colletotrichum orbiculare*

ಚಿಫ್ನೆಗಳು: ಚಿಬ್ಬ ರೋಗ ಕಲ್ಲಂಗಡಿಗೆ ಬರುವ ಸಾಮಾನ್ಯ ರೋಗ. ಈ ರೋಗವು ಭೂಮಿಯ ಮೇಲ್ಬಾಗದ ಬಣ್ಣಯ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಗಗಳಾದ ಎಲೆಗಳು, ಕಾಂಡ ಮತ್ತು ಹಣ್ಣನ್ನು ಬಾಧಿಸುತ್ತದೆ. ಹಣ್ಣಿನ ಮೇಲಿನ ಕಂಡು ಮುಕ್ಕೆಗಳು ಸಣ್ಣಗೆ ಬೆಳೆದು ದೊಡ್ಡವಾಗಿ ಹಣ್ಣಗಳ ಹೊಳೆಯಬಹುದು. ಸಾಗಿಸುವಾಗ ಹಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ನೀರು ಸುರಿಯುತ್ತದೆ.

ಪೂರಕ ವಾತಾವರಣ: ಚಿಬ್ಬ ರೋಗವು ಬೆಳಿಗೆಯ ಕಾಲದಿಂದ ಮೆಗಳಾಲದವರೆಗೆ ಹಬ್ಬುತ್ತದೆ. ಈ ರೋಗಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾದ ಶಿಲೀಂದ್ರವು ಹಿಂದಿನ ಬೆಳೆಯ ಉಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಉಳಿದಿರುತ್ತದೆ. ಸೋಂಕಿತ ಬಿತ್ತನೆ ಬೀಜದಲ್ಲಿಯೂ ಪಸರಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ರೋಗಕಾರಕವು ಮಳೆಯ ತುಂತುರಿನಲ್ಲಿ, ತುಂತುರು ನೀರಾವರಿ ಅಥವಾ ಹಾಯಿ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಪಸರಿಸುತ್ತದೆ.

ನಿರ್ವಹಣೆ: ಸೋಂಕ ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಮಲ್ಲಿಪ್ಲೆಕ್ಸ್ ಸ್ಪೀಡ್ 2.5 ಗ್ರಾಂ/ಲೀ ಅಥವಾ ಮಲ್ಲಿಪ್ಲೆಕ್ಸ್ ಪಾಪ್ 2.5 ಗ್ರಾಂ/ಲೀ, ಮಲ್ಲಿಪ್ಲೆಕ್ಸ್ ಡಿಡಿ 2 ಗ್ರಾಂ/ಲೀ ಅಥವಾ ಮಲ್ಲಿಪ್ಲೆಕ್ಸ್ ವಿಶೇಷ್ 2 ಗ್ರಾಂ/ಲೀ ಬೆರೆಸಿ ಸಿಂಪಡಿಸಬೇಕು.

ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರಾಂತೀಯ ಸಹಕಾರ ಸಂಭಾಷಣೆ “75 ಅಮೃತ ಸಂಭಾಷಣೆ”

ಕರ್ನಾಟಕದ ಗೌರವಾನ್ವಿತ ರಾಜ್ಯಪಾಲರಾದ ಥಾವರ್ ಜಂಡ್ ಗೆಮ್ಲೋಚ್ ಅವರು ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷರ ಸಹಕಾರ ಸಂಭಾಷಣೆಯ ದಿನದ (5 ಡಿಸೆಂಬರ್) ಅಂಗವಾಗಿ ರಾಜ್ಯಭವನದಲ್ಲಿ ಸಂಭಾಷಣೆ “75 ಅಮೃತ ಸಂಭಾಷಣೆ” ಲಾಂಬನವನ್ನು ಅನಾವರಣಗೊಳಿಸಿ. ಸಮಸ್ತ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷರ ಮತ್ತು ಮಾಧ್ಯಮ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಿಗೆ ಶುಭ ಹಾರ್ಷಿಸಿದರು.

ನಂತರ ಮಾತನಾಡಿದ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು, ಪ್ರತೀಕೋದ್ಯಮವನ್ನು ನಮ್ಮ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ನಾಲ್ಕನೇ ಸ್ತಂಭವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗಿದೆ. ಪದಗಳು, ಧ್ವನಿ ಮತ್ತು ಚಿತ್ರಗಳ ಮೂಲಕ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ವಿಮರ್ಶಾರ್ಥಕ ಅನಿಸಿಕೆಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಆಲೋಚನೆಗಳನ್ನು ತಲುಪಿಸುವುದು ಪ್ರತಿಕೋದ್ಯಮದ ಪ್ರಮುಖ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಎಂಬುದು ತಿಳಿದಿರುವ ವಿಚಾರ. ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಾಳಜಿ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಯೊಂದಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕ ಸಾಧಿಸುವ ಮೂಲಕ ಪ್ರತಿಕೋದ್ಯಮ ಅಥವಾ ಪ್ರಾಂತೀಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು.

ಸಹಕಾರ ಸಂಭಾಷಣೆ ಜನರ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳಿಗಾಗಿ ಸಮಾನತೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಸ್ವಯಂಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಜನರ ಸಂಭಾಷಣೆಯಾಗಿದೆ. ಈ ಸಂಭಾಷಣೆಯು 1949 ರಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷರ ಸಹಕಾರ ಸಂಭಾಷಣೆಯಾಗಿತ್ತು. ಆರಂಭದಿಂದಲೂ ಈ ಸಂಭಾಷಣೆಯ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷರ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದೆ. ಸಮಾಂತರೆಗೆ 75 ವರ್ಷಗಳು

ಪ್ರಾಂತೀಯಗೊಂಡಿರುವ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಭವನದಲ್ಲಿ ಲಾಂಬನವನ್ನು ಅನಾವರಣಗೊಳಿಸಲಾಯಿತು. ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಮೇಸಲಾದ ಈ ಸಮಾಂತರೆಯ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷರ ಸರ್ವತೋಮುಖ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹಾಗೂ ಆಧಿಕ ಸಬ್ಲೀಕರಣಕ್ಕಾಗಿ ಮಹತ್ವದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಹಣಕಾಸು ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದು ಸಂತೋಷಿಸಿದ್ದಾಗಿದೆ ಎಂದರು.

ಈ ಸಮಾಂತರೆಯ ಮತ್ತೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಲಿ ಮತ್ತು ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಸೇವೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸಲಿ ಎಂದು ಆಶಿಷ್ತತ್ವದ ಹಾಗೂ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷರ ಸಹಕಾರ ಸಂಭಾಷಣೆ ಮಹೋತ್ಸವದಂದು ಈ ಸಂಭಾಷಣೆ ಎಲ್ಲಾ ಸದಸ್ಯ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷರು ಮತ್ತು ಪದಾರ್ಥಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಅಭಿನಂದನಿಸಿದರು.

ಈ ಸಂರಭದಲ್ಲಿ ಸಂಭಾಷಣೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ರಮೇಶ್ ಎಂ, ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ದೊಡ್ಡಂಪ್ಪೆ ಮೃಯ್ಯ, ವಿಜಾಂಚಿ ವೇಂಹನ್ ಕುಮಾರ್ ಬಿ ಎನ್, ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಕೆಂಪರಾಜು ಹೆಚ್ ಎಸ್, ವಿನೋದ್ ಕುಮಾರ್ ಬಿ. ನಾಯಕ್ ಸೇರಿದಂತೆ ಸಂಭಾಷಣೆ ಪದಾರ್ಥಿಕಾರಿಗಳು ಉಪಸ್ಥಿತಿರಿದ್ದರು. ●

ಅರಿಷಿಣ ಬೆಳೆಯಲ್ಲಿ ರೋಗಗಳು ಮತ್ತು ನಿವಂಹಣೆ

ಡಾ. ಹೆಚ್.ಜಿ. ನಿರಂಜನ್

೧೪ ರಿಷಿಣ ಬೆಳೆ ಮತ್ತೆದ
ಗಿಡಮೂಲಿಕೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ
ಮೂರರಿಂದ ಪದು ಅಡಿ
ಎತ್ತರಕ್ಕೆ ಬೆಳೆಯುವ ಈ
ಸಸ್ಯದಲ್ಲಿ ಏಳರಿಂದ ಹನ್ನೆರಡು

ಎಲೆಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಈ ಬೆಳೆಯನ್ನು ವಣಿಯಾ ಖಂಡದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ
ಭಾರತ ಮತ್ತು ಚೀನಾದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬೆಳೆಯಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅದೇ
ರೀತಿ ಉಷ್ಣವಲಯದ ಇತರೆ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಬೆಳೆಯಲಾಗುತ್ತಿದೆ.
ಸಾವಿರಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಪಾರಂಪರಿಕ ಕ್ರಿಷ್ಣ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ
ಅರಿಷಿಣ ಬಳಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅಂತಹೀ ವಿವಿಧ ತಿನಿಸುಗಳು ಹಾಗೂ
ಅಡುಗೆಯಲ್ಲಿ ಬಳಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಅರಿಷಿಣ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆದಾಯ ತಂದುಕೊಡುವ ಬೆಳೆ. ಭಾರತದ
ಒಟ್ಟಾರೆ ಸಾಂಬಾರು ಪದಾರ್ಥಗಳು ಬೆಳೆಯುವ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ
6 ರಷ್ಟು ಅರಿಷಿಣ ಆವರಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ.

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಅಂಧ್ರ ಪ್ರದೇಶ, ತೆಲಂಗಾಣ, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ, ಒರಿಸ್ಸಾ,
ತಮಿಳುನಾಡು, ಕರ್ನಾಟಕ ಮತ್ತು ಕೇರಳ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಅರಿಷಿಣ
ಬೆಳೆಯಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ತೆಲಂಗಾಣದಲ್ಲಿ ಅತಿಹೆಚ್ಚು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದರೆ
ಕರ್ನಾಟಕ, ಅಂಧ್ರ ಪ್ರದೇಶ, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಮತ್ತು ತಮಿಳುನಾಡು
ನಂತರದ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿವೆ. ಈ ಬೆಳೆಗೂ ಶಿಲೀಂದ್ರ ರೋಗಗಳ ಬಾದೆ
ತಪ್ಪಿದ್ದಲ್ಲ. ಈ ರೋಗಗಳಿಂದಾಗಿ ಅರಿಷಿಣದ ಗುಣಮಟ್ಟ ಹಾಗೂ
ವಕರೆವಾರು ಉತ್ತಾದಕತೆ ಕಡಿಮೆ ಆಗುತ್ತದೆ.

ಕಾರಣವಾದ ರೋಗಾಳ: *Pythium graminicolum*

ಚಿನ್ನೆಗಳು: ಈ ರೋಗವು ಹೊದಲಿಗೆ ಆಂಧ್ರ ಪ್ರದೇಶ ಮತ್ತು
ತಮಿಳುನಾಡನಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ರೋಗದ ಚಿನ್ನೆಗಳು ಭೂಮಿಯ
ಮೇಲ್ಬ್ರಹ್ಮಗಳ ಹಾಗೂ ಕೆಳಭಾಗದಲ್ಲಿಯೂ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಭೂಮಿಯ
ಮೇಲ್ಬ್ರಹ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಳಗಿನ ಎಲೆಗಳು ಸಾಂಘಿಕವಾಗಿ ಬಂದಿರುತ್ತವೆ:
ಎಲೆಗಳು ಒಣಿದಂತಾಗಿ ಕೊಳೆಯುತ್ತವೆ. ಈ ಶಿಲೀಂದ್ರದಲ್ಲಿ
ಸಸ್ಯದ ಪುದಿ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ನೀರಿನಿಂದ ಹೋಯಿಂತಃ ಮುಕ್ಕೆಗಳನ್ನು
ಮೂಡಿಸುತ್ತವೆ. ಜೊತೆಗೆ ಬೇರು ಹಾಗೂ ಅರಿಷಿಣ ಕೊಳೆತು
ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಸೋಂಕಿತ ಅರಿಷಿಣದಿಂದ ದುವಾಸನೆ ಬರುತ್ತದೆ, ಬಣ್ಣ
ಬದಲಾಗುತ್ತದೆ, ಅರಿಷಿಣದ ಗೋಟುಗಳು ಕಂಡು ಬಣ್ಣಕ್ಕೆ ತಿರುಗುತ್ತವೆ.

ರೋಗಕ್ಕೆ ಪೂರಕ ವಾತಾವರಣ: ಈ ರೋಗವು ಬೆಳೆಯ ಎಲ್ಲಾ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. 30 ದಿನ ಸೆಲ್ಲಿಯಸ್ ನಿಂತಾ ಹೆಚ್ಚಿನ ಉಪಾಂಶ, ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚನ ತೇವಾಂಶ ಇದ್ದಲ್ಲಿ ರೋಗ ಉಲ್ಲಂಘಾಗುತ್ತದೆ. ಅರಣಿ ಬೆಳೆಯುವ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ನೀರು ಹರಿದುಹೋಗದೆ ಹೆಚ್ಚನ ನೀರು ನಿಂತಲ್ಲಿ ಈ ರೋಗ ತೀವ್ರವಾಗುತ್ತದೆ.

ನಿರ್ವಹಣೆ: ಆರೋಗ್ಯಕರ ಬೀಜದ ಗಡ್ಡೆಗಳನ್ನು ಆಯ್ದು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು. ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಚನಾಗ್ನಿ ನೀರು ಬಿಸಿದುಹೋಗುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು, ಬೆಳೆ ಪರಿವರ್ತನೆ, ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಸೊಂಕಿತ ಬೆಳೆಯ ಉಳಿಕೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಿ ಸುಟ್ಟು ಹಾಕುವುದು.

ನಿಯಂತ್ರಣ ಕ್ರಮಗಳು: ಮಲ್ಟಿಪ್ಲೆಕ್ಸ್ ಅನ್ನಪೂರ್ಣ 120–150 ಕೆ.ಜಿ, ನಿಸರ್‌ 5 ಕೆ.ಜಿ, ಸ್ಟ್ರೆಕ್ 5 ಕೆ.ಜಿ ಬೆರೆಸಿ ಬಿತ್ತನೆಗೆ ಮುನ್ನ ಪ್ರತಿ ಎಕರೆಗೆ ಕೊಡಬೇಕು.

ಮಲ್ಟಿಪ್ಲೆಕ್ಸ್: ಎಂ ಅಂಡ್ ಎಂ 500 ಗ್ರಾಂ ಪ್ರತಿ ಎಕರೆಗೆ + ಮಲ್ಟಿಪ್ಲೆಕ್ಸ್ ಜೀವರಸ್ 1 ಲೀಟರ್ ಟ್ರಿಪ್‌ ಮೂಲಕ ಕೊಡಬೇಕು.

ಎಲೆಷ್ಟಕ್ಕೆ ರೋಗ

ಕಾರಣವಾದ ರೋಗಾಣ: *Colletotrichum capsica*

ಚಿನ್ನೆಗಳು: ಮೊದಲಿಗೆ ಈ ರೋಗವು ತಮಿಳುನಾಡಿನ ಕೊಯಿಯತ್ವಾನಿಂದ ವರದಿಯಾದದ್ದು, ನಂತರದ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಇಡೀ ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಪಸರಿಸಿ, ತೆಲಂಗಾಣ ಹಾಗೂ ಆಂಧ್ರ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೂ ಹಬ್ಬಿತು. ಎಲೆಗಳ ಮೇಲ್ಭಾಗದಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಗಾತ್ರದ ಕಂಡು ಬಣ್ಣದ ಮಣ್ಣೆಗಳು ಮತ್ತು ಮಣ್ಣೆಗಳ ಮಧ್ಯಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಅಥವಾ ಬಿಳಿಬಣ್ಣದ ಗುರುತುಗಳು ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಕ್ರಮೇಣ ಈ ಮಣ್ಣೆಗಳು ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಬೆಳೆದು ಇಡೀ ಎಲೆಯನ್ನು ಆವರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಕಂಡು ಬಣ್ಣದ ಮಧ್ಯಭಾಗವು ತೆಳುವಾಗಿ ಎಲೆಗಳು ಹರಿದುಹೋಗುತ್ತವೆ. ರೋಗದ ತೀವ್ರತೆ ಹೆಚ್ಚಾದ ಎಲೆಗಳು ಒಣಿಗೆ ಸೊರಗಿ ಹೋಗುತ್ತವೆ. ರಂದ್ರಗಳ ಸುತ್ತಲೂ ವಜ್ಜದಿ ಬಣ್ಣವಿರುತ್ತದೆ.

ರೋಗಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾದ ವಾತಾವರಣ: ಆಗಸ್ಟ್ ಮತ್ತು ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ವಾಸದಲ್ಲಿ ವಾತಾವರಣದ ಆದರ್ಶತೆ ಹೆಚ್ಚಿದ್ದಾಗ ರೋಗವು ತೀವ್ರವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಶಿಲೀಂದ್ರಪು 15 ದಿನ ಸೆಲ್ಲಿಯಸ್ ನಿಂದ 30 ದಿನ ಸೆಲ್ಲಿಯಸ್ ವರೆಗೆ ರೋಗವುಂಟುಮಾಡಬಲ್ಲದು.

ನಿರ್ವಹಣೆ: ರೋಗ ಮುಕ್ತವಾದ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಆಯ್ದು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ರೋಗ ನಿರೋಧಕ ಶಕ್ತಿ ಉಳಿ ತಳಿಯನ್ನೇ ಆಯ್ದು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಜಾಣತನ. ರೋಗಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾದ ಎಲೆಗಳನ್ನು ಆಯ್ದು

ಹೊಲದಿಂದ ಹೊರಗೆ ಹಾಕಿ ಸುಟ್ಟುಹಾಕಬೇಕು. ಅವಕಾಶವಿದ್ದಾಗಲೆಲ್ಲಾ ಬೆಳೆ ಪರಿವರ್ತನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಮೂಲಗೊಬ್ಬರ: ಮಲ್ಟಿಪ್ಲೆಕ್ಸ್ ಅನ್ನಪೂರ್ಣ 120–150 ಕೆ.ಜಿ, ನಿಸರ್‌ 5 ಕೆ.ಜಿ, ಸ್ಟ್ರೆಕ್ 5 ಕೆ.ಜಿ ಬೆರೆಸಿ ಬಿತ್ತನೆಗೆ ಮುನ್ನ ಪ್ರತಿ ಎಕರೆಗೆ ಕೊಡಬೇಕು.

ಸಿಂಪಡಣೆ: ಮಲ್ಟಿಪ್ಲೆಕ್ಸ್ ನಾಗ್‌ಕಾಪರ್ 2 ಗ್ರಾಂ + ಮಲ್ಟಿಪ್ಲೆಕ್ಸ್ ಮಾಸ್ಟಿಚೆಟ್‌ 1 ಮಿ.ಲೀ ಅಥವಾ ಮಲ್ಟಿಪ್ಲೆಕ್ಸ್ ಜಿಡಿ 2 ಗ್ರಾಂ/ಲೀ + ಮಾಸ್ಟಿಚೆಟ್ ಅಥವಾ ಮಲ್ಟಿಪ್ಲೆಕ್ಸ್ ಡ್ಯೂಯೋ 1 ಮಿ.ಲೀ/ಲೀ + ಮಾಸ್ಟಿಚೆಟ್ 1 ಮಿ.ಲೀ

ಎಲೆ ಹೆಚ್ಚಳೆ (ಬಣ್ಣ ಕೆಡುವಿಕೆ)

ಕಾರಣವಾದ ರೋಗಾಣ: *Taphrina maculans*

ಚಿನ್ನೆಗಳು: ಈ ರೋಗವು ಮೊದಲಿಗೆ ಗುಜರಾತ್ ಹಾಗೂ ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬಂದು ನಂತರ ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದ ವಿವಿಧ ರಾಜ್ಯಗಳ ಅರಣಿಯ ಬೆಳೆಯವ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಪಸರಿಸಿತು. ಎಲೆಗಳ ಮೇಲೆ ಸಣ್ಣಾದ, ಮೊಟ್ಟಿಯಾಕಾರದ, ಜೊಕಾಕಾರದ ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ಆಕಾರವಿಲ್ಲದ ಕಂಡು ಮಣ್ಣೆಗಳು ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ನಂತರ ಕೆಂಪು ಮಿಶ್ರಿತ ಕಂಡು ಬಣ್ಣಕ್ಕೆ ತಿರುಗುತ್ತದೆ.

ಪೂರಕ ವಾತಾವರಣ: ಈ ಶಿಲೀಂದ್ರಪು ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಬೆಳೆಯ ಉಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಜೀವಿಸುತ್ತದೆ. ನಂತರದ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಗಾಳಿ, ಮಳೆ ಮತ್ತು ಮಣ್ಣಿನಿಂದ ಪಸರಿಸುತ್ತದೆ.

ನಿರ್ವಹಣೆ: ರೋಗಮುಕ್ತವಾದ ಪ್ರದೇಶದಿಂದ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಆಯ್ದು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಭೂಮಿಯನ್ನು ಶುದ್ಧಿಕರಿಸಬೇಕು. ಸೋಂಕಿತ ಎಲೆಗಳನ್ನು ಆಯ್ದು ಭೂಮಿಯಿಂದ ಹೊರಗೆ ಹಾಕಿ ಸುಟ್ಟುಹಾಕಬೇಕು. ಬೆಳೆ ಪರಿವರ್ತನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಮೂಲಗೊಬ್ಬರ: ಮಲ್ಟಿಪ್ಲೆಕ್ಸ್ ಅನ್ನಪೂರ್ಣ 120–150 ಕೆ.ಜಿ, ನಿಸರ್‌ 5 ಕೆ.ಜಿ, ಸ್ಟ್ರೆಕ್ 5 ಕೆ.ಜಿ ಬೆರೆಸಿ ಬಿತ್ತನೆಗೆ ಮುನ್ನ ಪ್ರತಿ ಎಕರೆಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು.

ಸಿಂಪಡಣೆ: ಮಲ್ಟಿಪ್ಲೆಕ್ಸ್ ನಾಗ್‌ಭೇಂಡ್‌ 2 ಮಿ.ಲೀ + ಮಾಸ್ಟಿಚೆಟ್ 1 ಮಿ.ಲೀ ಅಥವಾ ಮಲ್ಟಿಪ್ಲೆಕ್ಸ್ ಜಿಡಿ 2 ಗ್ರಾಂ + ಮಾಸ್ಟಿಚೆಟ್ ಅಥವಾ ಮಲ್ಟಿಪ್ಲೆಕ್ಸ್ ಡ್ಯೂಯೋ 1 ಮಿ.ಲೀ + ಮಾಸ್ಟಿಚೆಟ್ 1 ಮಿ.ಲೀ ಬೆರೆಸಿ ಸಿಂಪಡಿಸಬೇಕು.

ಮಾಂಗು ಫೆರ್ಟಿಲೈ

ಮುಣ್ಣಪೆಕ್ಕು ಮಾರ್ಯಂದೋ ಸ್ನೇಹಲ್ ಪ್ರೋಫೆಕ್ತಾಂಶಗಳ ಮಿಶ್ರಣ.
ಹೆನರೇ ಹೆಚ್ಚುವಂತೆ ಮಾವು ಬೆಳೆಗೆ ಅವಶ್ಯಕ ಪ್ರೋಫೆಕ್ತಾಂಶವೇ.

ಪ್ರಯೋಜನಗಳು

- ◆ ಹತು, ಬೋರಾನ್ ಮತ್ತು ತಾವುದ ಕೊರತೆ ನಿಯಂತ್ರಿಸುತ್ತದೆ.
- ◆ ಪರಾಗಸ್ವಷ ಶ್ರೀಯೆಯಿಂದ ನೇರವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣವು ಕಾಯಿ ಕಟ್ಟುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ.
- ◆ ಕಾಯಿಗಳು ಉದುರುವುದನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುತ್ತದೆ. ಕಾಯಿಗಳ ಗುಣಮಣಿವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತದೆ.
- ◆ ಕಾಯಿಗಳು ದೀರ್ಘಕಾಲ ಕೆಡದಂತೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಕರ್ನಾಟಕ ಬೆಳೆಗಾರರ ಹಂಡಸ್ಯೇ ಅಧೀಕ್ಷಿತರಾಯನ್ನಾಗಿ

ಕೃಷ್ಣ ಸಚಿವರಾದ ಎನ್ ಚಲುವರಾಯಸ್ವಾಮಿ ಹಾಗೂ ಸಕ್ತರೆ ಹಾಗೂ ಕೃಷ್ಣ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಸಚಿವರಾದ ಶಿವಾನಂದ ಪಾಟೀಲ್ ಡಿಸೆಂಬರ್ 7 ಗುರುವಾರ ಬೆಳೆಗಾವಿ ಸುವರ್ಣಸೌಧದ ಬಳಿ ವಿವಿಧ ಬೇಡಿಕೆ ಈಡೇರಿಸುವಂತೆ ಒತ್ತಾಯಿಸಿ ಪ್ರತಿಭಟನೆ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ರೈತರನ್ನು ಭೇಟಿ ಮಾಡಿ ಅಹವಾಲು ಆಲಿಸಿದರು.

ಇದೇ ವೇಳೆ ರೈತರನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿ ಮಾತನಾಡಿದ ಸಚಿವ ಚಲುವರಾಯಸ್ವಾಮಿ ಅವರು ಸಕಾರಕ್ಕೆ ರೈತರ ಬಗ್ಗೆ ವೀಶೇಷ ಕಾಳಜಿ ಇದೆ. ರೈತರ ಪರ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸಕಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ರೂ.38,000 ಕೋಟಿ ಸದ್ಯ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಹೊರೆಯಾಗಿದೆ. ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಸಿದ್ದರಾಮಯ್ಯನವರು ಹಂತ ಹಂತವಾಗಿ ಕೃಷ್ಣ ಇಲಾಖೆಯ ಶಾಲೆ ಇರುವ ಎಲ್ಲಾ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ತುಂಬಲು ಸಮೃದ್ಧಿ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಸಕಾರದಲ್ಲಿ ರೈತರ ಎಲ್ಲಾ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಈಡೇರಿಸಲಾಗುವುದು ಎಂದು ಭರವಸೆ ನೀಡಿದರು.

ಕರ್ನಾಟಕ ಬೆಳೆಗಾರರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಜೆರ್ಫಿಸಲು ಸೋಮವಾರ ಸುವರ್ಣ ಸೌಧದಲ್ಲಿ ಸಫ್ಟೆ ಕರೆಯುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸಭೆಗೆ ಶಾಸಕ ದರ್ಶನ ಪ್ರತ್ಯಾಂಯ ಹಾಗೂ ಕೆಲವು ರೈತ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಿಗೂ ಆಹ್ವಾನಿಸುತ್ತೇನೆ. ರೈತರಿಗೆ ಬರ ಪರಿಹಾರದ ಮೊದಲನೆಯ ಕಂತು

2000 ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ನಾನು ಕೂಡಾ ಒಬ್ಬ ರೈತ. ಹಾಗಾಗಿ ರೈತರ ಪರವಾಗಿ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಮನವೂಲಿಸಿ ಬೇಡಿಕೆ ಈಡೇರಿಸುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಸಚಿವ ಎನ್ ಚಲುವರಾಯಸ್ವಾಮಿ ರೈತರಿಗೆ ಭರವಸೆ ನೀಡಿದರು. .

ಕನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಕೃಷ್ಣ ಇಲಾಖೆ ಹಾಗೂ ಸಹಕಾರಿ ಇಲಾಖೆಯ ಪ್ರಮುಖ ಸುದ್ದಿ ತಣುಕುಗಳು ಇಲ್ಲವೇ. ರಾಜ್ಯದ ರೈತರು ಹಾಗೂ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದ ಯುವಕರಿಗೆ ಅವಶ್ಯವಾಗಿ ಬೇಕಾದ ಸುದ್ದಿಗಳನ್ನು ಮಣಿಪ್ಲೆಸ್ ವಾಹನಿ ಸದಾ ನೀಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದು ಈ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಾ ಎರಡು ಪುಟಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ವಿವಿಧ ಇಲಾಖೆ, ಸಂಸ್ಥಾಗಳ ಪ್ರಕಟಣೆ-ಸುದ್ದಿಗಳಿಗೆ ಏಸಲಿಸಿದೆ.

ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರಾಂತೀಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ

2024 - ಸಂಪರ್ಕ ಮತ್ತು ವಿವರಣೆ

ರಾಜ್ಯದ ಸಿರಿಧಾನ್ಯ ಮತ್ತು ಸಾವಯವ ಉತ್ಪನ್ನಗಳಿಗೆ ಮಾರುಕಟ್ಟಿ ಸಂಪರ್ಕ ಕಲ್ಪಿಸುವ ಹಾಗೂ ಗ್ರಾಹಕರಲ್ಲಿ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸುವ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶಗಳೊಂದಿಗೆ “ಸಿರಿಧಾನ್ಯ ಮತ್ತು ಸಾವಯವ ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಾಣಿಜ್ಯ ಮೇಳ - 2024” ನ್ನು ಜನವರಿ 1 ರಿಂದ 7 ರವರೆಗೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಅರಮನೆ ಮೈದಾನದ ಶ್ರೀಪುರವಾಸಿನಿಯಲ್ಲಿ ಆಯೋಜಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಈ ಮೇಳವು ಗುಣಮಟ್ಟದ ವಸ್ತುಪ್ರದರ್ಶನಗಳು, ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಮ್ಮೇಳನ, ಉತ್ಪಾದಕರ - ಮಾರುಕಟ್ಟೆದಾರರ ಸಭೆಗಳು, ರೈತರ ಕಾರ್ಯಾಗಾರ, ಸಾವಯವ ಆಹಾರ ಮಳಿಗೆಗಳು, ಬಳಕೆದಾರರೊಂದಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕ ಮುಂತಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದ್ದು, ರಾಜ್ಯದ ಸಿರಿಧಾನ್ಯ ಮತ್ತು ಸಾವಯವ ಕೃಷಿಯ ಒಟ್ಟಾರೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಪೂರಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಈ ಮೇಳದ ಅಂಗವಾಗಿ ಅಣಿಗೊಳಿಸಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಕನಾಟಕ ಪೆಲೆಯನ್ನಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದ ವಿವಿಧ ಇಲಾಖೆಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು / ಯೋಜನೆಗಳ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ವಸ್ತು ಪ್ರದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವ ಇಲಾಖೆಗಳಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ಸ್ಥಳಾವಕಾಶವನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗುವುದು.

ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿಗಾಗಿ ಐಟಿಎಫ್ - 24 ಸಲಹಾರರಾದ ರಾಜು ಹೆಚ್.ಎಸ್.ಬಿ. ದೂರವಾಣಿ ಸಂಖ್ಯೆ 9845999859 ಗೆ ಸಂಪರ್ಕಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ ಎಂದು ವಸ್ತುಪ್ರದರ್ಶನ ಮತ್ತು ಕನಾಟಕ ಪೆಲೆಯನ್ನು ಉಪ - ಸಮಿತಿ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು ಹಾಗೂ ನಿರ್ದೇಶಕರು ಕೆ ಎಸ್. ಎಸ್. ಬಿ ಎ ಅವರು ಪ್ರಕಟಣೆಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ●

ಡಿಕ್ಟ್ರಾಮರ ಐವ್ ಕ್ರೊ ಆಹರೆಣದ್ ಮ್ಯಾನೆಜೆಂಟ್ ತರಬೀತಿಗೆ ಆಹ್ವಾನ

ಕನಾಟಕ ಇನ್‌ಟರ್ನ್‌ಎಕ್ಸ್‌ಆರ್ಟ್ ಆರ್. ಕೋ.ಆರ್.ಪರೇಟ್‌ವ್‌ ಮ್ಯಾನೆಜೆಂಟ್, ಬೆಂಗಳೂರು ಸಹಕಾರ ತರಬೀತಿ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಜನವರಿ 1, 2024 ರಿಂದ 6 ತಿಂಗಳ ಅವಧಿಯ ರೆಗ್ಯಾಲ್‌ಲ್ರೋ ಡಿವೆಲ್ಪ್‌ಮ್ಯಾನೆಜೆಂಟ್ ಕ್ರೊ ಆಪರೇಟ್‌ವ್ ಮ್ಯಾನೆಜೆಂಟ್ ತರಬೀತಿಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಗುತ್ತಿದ್ದು, ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ, ಬೆಂಗಳೂರು ಗ್ರಾಮಾಂತರ, ತುಮಕೂರು, ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರ, ಕೋಲಾರ, ಮತ್ತು ರಾಮನಗರ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಖಾಸಗಿ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳಿಂದ ಹಾಗೂ ಪರಿಶೀಲಿಸಿದ್ದಾರೆಯಾಗಿ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳಿಂದ ಮತ್ತು ಉತ್ಪಾದಕರ ಮತ್ತು ವಿವಿಧ ಸಹಕಾರ ಸಂಘ / ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳ ಉದ್ದೇಶಿಗಳಿಂದ ಅಜ್ಞ ಆಹ್ವಾನಿಸಲಾಗಿದೆ.

ತರಬೀತಿ ಪಡೆಯಲು ಕನಿಷ್ಠ ವಿದ್ಯಾರ್ಥತೆ ಎಸ್.ಎಸ್.ಎಲ್.ಸಿ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತೀರ್ಣರಾಗಿರಬೇಕು. ಖಾಸಗಿ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳಾಗೂ ಸಹ ಪ್ರಮೇಶ ಪಡೆಯಲು ಅವಕಾಶವಿರುತ್ತದೆ. ವಯೋಮಿತಿ 16 ವರ್ಷ ದಾಟದವರಾಗಿರಬೇಕು. ಅಜ್ಞಯನ್ನು ದಿಸೆಂಬರ್ 20 ರ ಒಳಗಾಗಿ ಸಲ್ಲಿಸುವುದು. ತರಬೀತಿ ಪಡೆಯವ ಉತ್ಪಾದಕರ ಮತ್ತು ಮಾಹೆಯಾನ ರೂ. 500/- ತಿಳಿ ವೇತನ

ನಿರ್ದೇಶನವುದು ಹಾಗೂ ಪರಿಶೀಲಿಸಿದ್ದ ಜಾತಿ ಮತ್ತು ಪರಿಶೀಲಿಸಿದ್ದ ನಿರ್ದೇಶನಗಳಿಗೆ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಮಾಸಿಕ ರೂ. 600/- ತಿಳಿ ವೇತನ ನಿರ್ದೇಶನವುದು.

ಅಜ್ಞ ದೊರೆಯಲು ಸ್ಥಳ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ, ರಾಮನಗರ, ಕೋಲಾರ, ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರ, ತುಮಕೂರು, ಬೆಂಗಳೂರು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಈ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಜಿಲ್ಲಾ ಸಹಕಾರ ಯೂನಿಯನ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಸಹ ಮತ್ತು ಸಹಕಾರ ಭವನ, ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ಜಿಲ್ಲಾ ಸಹಕಾರ ಒಕ್ಕೂಟದ ಕಟ್ಟಡ, ನಂ 1/3, 2ನೇ ಮಹಡಿ, 3ನೇ ಮುಖ್ಯಸ್ಥ, ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ ಹಿಂಭಾಗ, ಮತ್ತು ಕೊಟ ಹತ್ತಿರ, ಚಾಮರಾಜಪೇಟೆ, ಬೆಂಗಳೂರು-560018 ಇಲ್ಲಿ ಅಜ್ಞ ದೊರೆಯಲುತ್ತದೆ.

ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿಗಾಗಿ

ದೂರವಾಣಿ ಸಂಖ್ಯೆ :

080-26692046,

9902189872, 9036256781

ಸಂಪರ್ಕಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ ಎಂದು

ಅಧಿಕೃತ ಪ್ರಕಟಣೆ ತಿಳಿಸಿದೆ. ●

ಮೂಡ್ಲಕಟ್ಟಿ ದೊಡ್ಡ ಮನರಿಷಣ ನಾಂತರದಾಯಕ ಕಂಬಳ

2023

ಪ್ರತಿ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಮೂಡ್ಲಕಟ್ಟಿ ದೊಡ್ಡ ಮನರಿಷಣ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಕ ಕಂಬಳ ದಿಸೆಂಬರ್ 7, 2023 ರಂದು ಅಥವಾರ್ಥಿಯಾಗಿ ನೇರವೇರಿತು. ಮೂಡ್ಲಕಟ್ಟಿ ಸುತ್ತಲು ಸುಮಾರು 30 ಗ್ರಾಮಗಳಿಂದ 40 ಜೊತೆ ಕಂಬಳದ ಕೋಣಗಳು ಭಾಗಿಯಾಗಿದ್ದವು. ಈದಾರು ಸಾವಿರ ಮಂದಿ ಕಂಬಳ ಕೆಲ್ಲಂಬಿಕೊಂಡರು.

ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಕನಾಟಕ ರಾಜ್ಯೋತ್ಸವ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪುರಸ್ಕಾರಗಳು, ಯಥಾರ್ಥ ಜೊತೆ ಕಂಬಳ ಕೋಣಗಳ ಮಾಲೀಕರೂ ಆದ ಶಾಂತಾರಮ್ ಶೆಟ್ಟಿ ಅವರನ್ನು ದೊಡ್ಡಮನೆ ಕುಟುಂಬಸ್ಥರು - ಮಲ್ಲಿನ್ಹೆಸ್ ಸಮೂಹ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಸಂಸ್ಥಾಪಕ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಡಾ. ಗೋಪಾಲಕೃಷ್ಣ ಪೂರ್ವುತ್ತ್ಯಾ ಶೆಟ್ಟಿ, ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ ನಿರ್ದೇಶಕರಾದ ಶ್ರೀ ಮಹೇಶ್ ಜಿ ಶೆಟ್ಟಿ, ನಿರ್ದೇಶಕರಾದ ಶ್ರೀಮತಿ ನಿಶ್ಚಿತ್ ಎಂ ಶೆಟ್ಟಿ ಹಾಗೂ ಇತರೆ ಗ್ರಾಮೀಣರು ಗೌರವಿಸಿದರು.

ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಎಂ.ಎ.ಟಿ ಕಾಲೇಜಿನ ನಿರ್ದೇಶಕರಾದ ಶ್ರೀ ಸಿದ್ಧಾರ್ಥ, ರಾಜಕೀಯ ಮುತ್ತಿದ್ದಿ ಹಾಗೂ ಮಾజಿ ಸಚಿವರಾದ ಶ್ರೀ ಟಿ.ಬಿ. ಜಯಚಂದ್ರ ಅವರ ಸೇವೆ ಶ್ರೀಮತಿ ರಂಜಿತಾ ಸಂತೋಶ್ ಉಪಸ್ಥಿತಿರಿದ್ದ ವಿವಿಧ ಸ್ವಧ್ಯಾಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿ ಗೆದ್ದವರಿಗೆ ಪ್ರಮಾಣ ಪತ್ರ ನೀಡಿ ಗೌರವಿಸಿದರು.

ಹಗ್ಗಿ ವಿಭಾಗ (ಕೆರಿಯ)

ಪ್ರಥಮ ಸಾಫ್ತಿ: ರಮೇಶ್ ಪೂಜಾರಿ, ಕೋಟಿ ಹೊಸಮನೆ

ದ್ವಿತೀಯ ಸಾಫ್ತಿ: ದಿ. ಸೀನಾ ಪೂಜಾರಿ ಕೋಟಿ ಮಣಿರ, ಪಡುಕೆರೆ

ತೃತೀಯ ಸಾಫ್ತಿ: ಗಿರಿಜಾ ರೋಡ್‌ಲ್ಯೂನ್ ಗಾಡಿ ಕೋಟಿ ಪೂಜಾರಿ, ಚಿತ್ರಪುಡಿ ಸಾಲಿಗ್ರಾಮ

ಹಗ್ಗಿ ವಿಭಾಗ (ಹಿರಿಯ)

ಪ್ರಥಮ ಸಾಫ್ತಿ: ಏರೇಂದ್ರ ವಿಕ್ರಮ್, ಬ್ರೇಂದೊರು

ದ್ವಿತೀಯ ಸಾಫ್ತಿ: ನೀಲಕಂತ ಹುದ್ದಾರೆ, ತಗ್ಗಸೆ- ಬ್ರೇಂದೊರು

ತೃತೀಯ ಸಾಫ್ತಿ: ದಿ. ಸುಭುಯ್ಯ, ದೇವಾಡಿಗ, ಮಿಯ್ಯಾಡಿ ಕಂಚಿಕಾನ್

ಹಲಗೆ ವಿಭಾಗ

ಪ್ರಥಮ ಸಾಫ್ತಿ: ಅಜ್ಞತ್ತು ನೀರಜ್ ಬಾಕೋರ್ - ಶಾಂತಾರಾಮ್ ಶೆಟ್ಟಿ

ದ್ವಿತೀಯ ಸಾಫ್ತಿ: ಪವನ್ ಕುಮಾರ್, ಬೋಳಂಬ್ಯೆಲು-ಗಂಗೆ ಬ್ರೇಲು

ತೃತೀಯ ಸಾಫ್ತಿ: ಶ್ರೀರಾಮ್ ಜ್ಯೇತ್ರ, ಪರಮೇಶ್ವರ್ ಭಟ್, ಬೋಳಂಬ್ಯೆಲು (ಕಾಂತಾರ ಕೋಣಗಳು)

ಕೆಸರ ಗಡ್ಡೆ ಓಟ

ಪ್ರಥಮ ಸಾಫ್ತಿ: ಮಂಜುನಾಥ ಗೌಡ

ದ್ವಿತೀಯ ಸಾಫ್ತಿ: ಕಿರಣ್ ಮೇರೆಡಿ

ತೃತೀಯ ಸಾಫ್ತಿ: ಗಜಾನನ ಭಟ್ಟಕ

-ಸಂ

ಮಣ್ಣ ಪರಿಸರದ ಸೂಪರ್ ಸ್ಟಾರ್

ಡಿಸೆಂಬರ್ 6 ರಂದು ದುಬ್ಬಿನಲ್ಲಿ ಮಣ್ಣನ ಕುರಿತಾಗಿ ನಡೆದ ಸಂವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಸದ್ಗುರು ಜಗ್ಗಿ ವಾಸುದೇವ್ ಮತ್ತು ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಖ್ಯಾತಿಯ ವಿವಿಧ ಗಣ್ಯರು ಮಾತನಾಡಿದ ವಿಷಯಗಳ ಆಯ್ದಾಗ ಮಲ್ಲಿಪ್ಪೆಕ್ಕೆ ವಾಹಿನಿ ಓದುಗರಿಗಾಗಿ

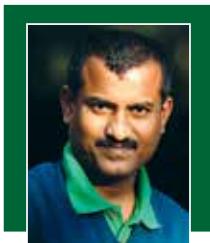
“ನಾವು ಬಳಸುವ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಂಪನ್ಮೂಲವೂ ಮಣ್ಣನಿಂದ ಆಗಿದೆ. ನಾವು ಏನನ್ನೇ ತಯಾರಿಸುತ್ತಿದ್ದರೂ, ಮೂಲಭೂತವಾಗಿ ಅದು ಮಣ್ಣೇ ಆಗಿದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಮಣ್ಣ ಕೇವಲ ರೈತರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ್ದಲ್ಲ, ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬಿಗೂ ಸಂಬಂಧಿಸಿದೆ.” ಎಂದು ಸದ್ಗುರು ಜಗ್ಗಿ ವಾಸುದೇವ್ ಡಿಸೆಂಬರ್ 6 ರಂದು ದುಬ್ಬಿನಲ್ಲಿ ಏರ್ವಡಿಸಿದ್ದ ‘ಮಣ್ಣ ಪರಿಸರದ ಸೂಪರ್ ಸ್ಟಾರ್’ ಸಂಪಾದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ ನಾವೇ ಮಣ್ಣ ಇದನ್ನು ನಾವು ಈಗಲೇ ಅಥವಾ ಮತ್ತು ಮೇಲೆ ಮಣ್ಣನೇಂಳಿಗೆ ಹುಳಿಗಳಿಂದಲೋ ಎನ್ನುವುದೊಂದೇ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಈಗಲೇ ಅಧ್ಯೇತ್ಯಾಸಿಕೊಂಡರೆ ಏನಾದರೂ ಬದಲಾವಣೆ ತರಬಹುದು.” ಎಂದು ಒತ್ತಿ ಹೇಳಿದರು. “ಮಣ್ಣನ್ನು ಎಲ್ಲಿಡೆ ಒಂದು ಬಿಸಿ ಸುಧಿಯಾಗಿಸುವುದು ಪ್ರಾರಂಭವಷ್ಟೇ. ಆದರೆ ನಾವು ಮಣ್ಣನ್ನು ತಂಪಾಗಿಸಬೇಕು – ಅದು ನಾವು ಮಾಡಬೇಕಾದ ನಿಜವಾದ ಕೇಲಸ” ಎಂದು ಕೂಡಾ ಹೇಳಿದರು.

ಸದ್ಗುರುಗಳ ಮಾತುಗಳಿಗೆ ಪೂರಕವಾಗಿ ಯುವನಾಸ್ಸಿಂಡಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಕ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಇಬ್ರಾಹಿಂ ಧಿಯಾವ್ ಅವರು, “ಪ್ರಕೃತಿಗೆ ನಮ್ಮ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ, ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಜೀವನ, ನಮ್ಮ ಜೀವನೊಂದಾಯಕ್ಕಾಗಿ ನಮಗೆ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಅಳಿಯುವ ಮಾನದಂಡವು ತಪ್ಪಿಗಿದೆ – ಇದು ಮೇஜಿನ ಮೇಲೆ ಎಷ್ಟು ಹಣವಿದೆ, ನಾವು ಎಷ್ಟು ನೇಸರಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಹೊರತೆಗೆದದ್ದೇವೆ ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ವಿಷಾದ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರು.

ಪ್ರಕೃತಿಯ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳು ಸೀಮಿತವಾಗಿವೆ. ನಮ್ಮ ಭವಿಷ್ಯ ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳ ಭವಿಷ್ಯವು ನಾವು ಪ್ರಕೃತಿಯೊಂದಿಗೆ ಹೇಗೆ ಸಂಪರ್ಹನ ನಡೆಸುತ್ತೇವೆ ಎಂಬುದರ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿತವಾಗಿರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಇದು ನಮ್ಮ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಕರಾಟನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಬಟ್ಟಿಗೆಂಬೇ? ನಾವು ಎಷ್ಟು ಆಹಾರವನ್ನು ವ್ಯಧ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಎಷ್ಟು ಬಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ವ್ಯಧ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ, ಇದೆಲ್ಲವೂ ಒಂದಿಲ್ಲಿಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕೃತಿಯನ್ನು ನಾಶಪಡಿಸುತ್ತೇದೆ.” ಎಂದು ಹೇಳಿದರು.

ಸ್ಕ್ರೀಟರಿ ಜನರಲ್ ಕಾಮನ್‌ವೆಲ್ತ್, ಆರ್.ಟಿ ಹಾನ್ ಪೆಟ್ರೋಫಿಯಾ ಸ್ಕ್ರೋಲ್ಯಾಂಡ್ ಅವರು ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಈಶ ಜೀರ್ಣರೋಚನಿಂದ ಆಯೋಜನೆಗೊಂಡ “ಮಣ್ಣ ಉಳಿಸಿ” ಅಭಿಯಾನದ ಒಂದು “ಮಾದರಿ” ಫಾರ್ಮಸಿಗೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಿದರು, ಮಣ್ಣ ಉಳಿಸಿ ಅಭಿಯಾನವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬೆಂಬಲಿಸಿದರು ಮತ್ತು “ಕಾಮನ್‌ವೆಲ್ತ್”ಗೆ, ಎಲ್ಲಾ 56 ಕಾಮನ್‌ವೆಲ್ತ್ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ಮಣ್ಣನ ಪುನರುಜ್ಜೀವನಕ್ಕಾಗಿ ಸದ್ಗುರುಗಳೊಂದಿಗೆ ಕೈಚೋಡಿಸುವುದು ಸಂತಸದ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವರ ಬಳಿ ಮಣ್ಣನ್ನು ಸೂಪರ್ ಸ್ಟಾರ್ ಆಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸುವ ಜಾಡೂ ಇದೆ. ” ಎಂದು ಹೇಳಿದರು.

ಸಂಪಾದಕ

ಶ್ರೀಯ ರೈತ ಬಂಧುಗಳೇ,

ಎಂಬತ್ತರ ದಶಕದಲ್ಲಿ ಈ ನಾಡಿನ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಸ್ವಯಂ ಸೇವಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಒಗ್ಗಾಡಿಸಿ ಸಂಘ ರಚಿಸಿ ಟೈಲರಿಂಗ್, ಎಂಬ್ರಾಯಿಡರಿ ಇತ್ಯಾದಿ ಕಸುಬುಗಳನ್ನು ಕಲಿಸಲು ತರಬೇತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದವು. ತರಬೇತಿ ಪಡೆದ ಮಹಿಳೆಯರು ಸರ್ಕಾರದ ಯಾವುದೋ ಸ್ವೀಂಗಳಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಸಹಕಾರದಲ್ಲಿ ಟೈಲರಿಂಗ್ ಮೆಷಿನ್ ಕೊಂಡು ಸ್ವಂತ ಉದ್ಯೋಗ ಆರಂಭಿಸುತ್ತಿದ್ದರ್ದು ಹಳ್ಳಿ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ನೋಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ದಿನ ಕಳೆದಂತೆ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ಅಪ್ಪಳ, ಉಟ್ಟಿಸಕಾಯಿ ಹೀಗೆ ವಿವಿಧ ತೀನಿಸುಗಳ ತಯಾರಿಕೆ ಆರಂಭವಾಯಿತು. ಮುಂದುವರೆದು ಕೃಷಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳು ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಬೇಕಾಗಿ ತೀನಿಸುಗಳು ಹಾಗೂ ವಿವಿಧ ಕಿರು ಧಾನ್ಯಗಳು ಹಾಗೂ ಹಣ್ಣು ತರಕಾರಿಗಳ ಮೌಲ್ಯವರ್ಧನೆ ಮಾಡಿ ಅನೇಕ ತೀನಿಸುಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸುವ ಮತ್ತು ಅಪ್ಪಳನ್ನು ಬಾಂದ್ರ ಮಾಡಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವ ತರಬೇತಿ ನೀಡಿದರು. ಅಂಥ ಶಿಬಿರಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಯಾದ ಸಾವಿರಾರು ಮಹಿಳೆಯರು ಸ್ವಂತ ಉದ್ಯೋಗ ಕಂಡುಕೊಂಡರು. ಈ ಕೆಲಸ ಸರ್ಕಾರ, ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳ ಮೂಲಕ ನಿತ್ಯ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಸಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಇದೀಗ ಹೊಸಕಾಲದ ಆವಿಷ್ಠಾರಗಳ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾಡಿನ ಮಹಿಳಾ ಸ್ವಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ಮಹತ್ವದ ಯೋಜನೆಯೊಂದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಫೋಂಷಿಸಿದೆ. ಮಹಿಳೆಯರು ಕೃಷಿ ಡ್ರೋನ್ ಹಾರಿಸುವ ತರಬೇತಿ ಪಡೆದು ಹೊಲಗಳಿಗೆ ಸಿಂಪಡಣೆ ಕೊಡುವ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಸ್ಥಳೀಯವಾಗಿ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗ ದೊರಕಿದಂತಾಗಲಿದೆ ಜೊತೆಗೆ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಸಿಂಪಡಣಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಸುಲಭವಾಗಿ ರೈತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಲಿದೆ.

2024-25 ಮತ್ತು 2025-2026 ರ ಅವಧಿಗೆ ಈ ಯೋಜನೆಗಾಗಿ 1,261 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಪ್ಪು ಹಣ ಮೀಸಲಿದಲಾಗಿದೆ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 15,000 ಸ್ವಸಹಾಯ ಸಂಘದ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಡ್ರೋನ್ ಒದಗಿಸುವ ಚಿಂತನೆ ಈ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಇದೊಂದು ಮಹತ್ವದ ಯೋಜನೆ.

ಗ್ರಾಮೀಣ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬಹುತೇಕ ಯುವಕರು ವಿವಿಧ ಕೆಲಸಗಳನ್ನರಸಿ ನಗರಗಳನ್ನು ಸೇರಿದ್ದಾರೆ. ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಜನರಿಲ್ಲ. ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಸಿಂಪಡಣೆ ಕೊಡುವ ಕಸುಬುದಾರಿಕೆ ಉಳ್ಳ ಮಂದಿರೂ ಕಡಿಮೆ. ಅಗತ್ಯವೆಂದಾಗ ಸಿಂಪಡಣೆ ಕೊಡಲು ನುರಿತ ಕೆಲಸಗಾರರ ಕೊರತೆ ಇರುವ ಈ ದಿನಮಾನಗಳಲ್ಲಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಮೋರೆ ಹೋಗಬೇಕಿದೆ. ಅಂಥದೊಂದು ಡ್ರೋನ್ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ದೇಶದಲ್ಲಿದೆ ಇದೀಗ ಪ್ರಚಲಿತವಾಗಿದೆ. ಇನ್ನೇನು ಕೆಲವೇ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರತಿ ಹಳ್ಳಿಗಳನ್ನು ಡ್ರೋನ್ ಮೂಲಕ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಸಿಂಪಡಣೆ ಕೊಡುವ ದೃಷ್ಟಿಗಳನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು.

ಡ್ರೋನ್ ಮೂಲಕ ಸಿಂಪಡಣೆ ಕೊಡುವುದರಿಂದ ಒಳಸುರಿಗಳ ಉಳಿತಾಯ, ನೀರಿನ ಉಳಿತಾಯ, ಸಮಯದ ಉಳಿತಾಯವಾಗಲಿದೆ. ಒಟ್ಟಾರೆ ಬೆಳೆ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ ಕಡಿಮೆ ಆಗಲಿದೆ. ಅಷ್ಟೇ ಏಕ ಸಿಂಪಡಣೆಯೂ ಕರಾರವಾಕ್ಷಾಗಿ ಆಗುವುದರಿಂದ ಉತ್ಪಾದನೆ ಘಸಲು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಬಹುದು. ಇಷ್ಟೇಲ್ಲಾ ಅನುಕೂಲವಿರುವ ಡ್ರೋನ್ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ನಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿಯ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ, ನಮ್ಮ ಅಕ್ಕ ತಂಗಿಯರಿಗೆ ಕೃಷಿಯುಕುವಂತೆ ಮಾಡುವ ಯೋಜನೆ ರೂಪುಗೊಂಡಿರುವುದು ಇಡೀ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಸೌಂದರ್ಯ ಅಲ್ಲವೇ! ? ಹೌದು. ಈ ಯೋಜನೆಯ ಫಲವನ್ನು ರಾಜ್ಯದ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ತಲುಪಿಸಲು ಮಲ್ಪೆಕ್ಕೆ ಡ್ರೋನ್ ಪ್ರೈವೇಟ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್ ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯಾಗಿ ಬೆಂಬಲ ನೀಡಲು ಸಂಭವಿಸಬಹುದಿದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯ ಪ್ರಯೋಜನ ನಾಡಿನ ಮಹಿಳೆಯರು ಪಡೆದುಕೊಂಡಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಶ್ರಮ ಸಾರ್ಥಕವಾಗುತ್ತದೆ.

ನಾಗೇಶ್ ಕೆ. ಎನ್.

ಮಣ್ಣಪ್ಪೆಕ್ಕೂ ಅನ್ನಪೂರ್ಣ

100% ನಾವಯವ ಗೊಬ್ಬರ

ಮಣ್ಣಪ್ಪೆಕ್ಕೂ ಅನ್ನಪೂರ್ಣ
ನಂಪೂರ್ಣ ಕೆಳತ,
ಹತ್ತುಭಾಗ ನಾವಯವ
ಗೊಬ್ಬರ. ಪ್ರೀತೀಲಂಡ್ಮಾದ,
ನಾರಜನಕ ಸ್ಥಿಲಂಕಲನುವ
ಹಾಗೂ ರಂಜಕ ಕರಣುವ
ಲಕ್ಷಣತರ
ವರ್ಕಾಷಾಜಿಂಗಿನಾಗೇ.
ಉದರೋಂಬಿಗೆ ಜೈವಿಕ
ತೀರ್ಣನಾಶಕಗಳಾಗೇ. ಬೇಂಬು,
ಹರಳು, ಹೊಂದೆ ಹಿಂಡ
ಹಾಗೂ ಎರೆಹುಳು ಗೊಬ್ಬರ
ಅನ್ನಪೂರ್ಣದಿಱ್ಳಿ
ಮಿಶ್ರಿತವಾರಿದೆ. ತಳೆ
ಜಂಜರಿಂದ ಮುಕ್ತವಾದ,
ಅಧಿಕ ಹುಣಿಮುನ್ನ ಇರುವ
ಈ ಉತ್ತಮನ್ನದಿಱ್ಳಿ ಯಾವುದೇ
ವಿಷಕಾಲ ಅಂಶವಿಲ್ಲ,
ನಂಪೂರ್ಣ ಸಿನಿಟಿ ಸ್ವೇಚ್ಛಿ.

ಜೀವಾಯುಷ್

ಜ್ಯೋತಿಕ್ ಪ್ರಚೋದಕ

ಮಲ್ಟಿಪ್ಲೆಕ್ ಜೀವಾಯುಷ್ ಉತ್ಸನ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೊಮಿಕ್ ಆಮ್ಲ, ಫಲ್ಕ್ ಆಮ್ಲ,
ಪ್ರಥಾನ ಪ್ರೋಫೆಂಟೆಗಳು ಹಾಗೂ ಲಘುಪ್ರೋಫೆಂಟೆಗಳು ಸಮರ್ಪೋಲನವಾದ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿದ್ದು
ಸಸ್ಯಗಳು ಮಲಭದಲ್ಲಿ ಹೀರಿಕೊಳ್ಳುವ ರೂಪದಲ್ಲಿದೆ.

ಹನಿ ನೀರಾವರಿ ಪಡ್ಡತಿ
ಪ್ರತಿ ಎಕರೆಗೆ 100 ಗ್ರಾಂ
ಖೋಮಿ ತೋಯಿಸಲು
ಪ್ರತಿ ಲೀಟರ್ ನೀರಿಗೆ 0.5 ಗ್ರಾಂ
ಸಸ್ಯ ಬೆಳೆವಣಿಗೆಯ ವಿವಿಧ
ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಡಬೇಕು

- ಬೆಳೆಯ ಮಾಡಿದ ಅಥವಾ ಸಸ್ಯ ನಾಟಿ ಮಾಡಿದ 10-15 ದಿನಗಳಲ್ಲಿ
- ಹೊಷ್ಟ್ ಮೂಡುವ ಮುನ್ಸು
- ಕಾಯಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ

ಉಪಯೋಗಗಳು

- ಹೊಳಕೆ ಪ್ರಮಾಣ ವೃದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತದೆ
- ದ್ಯುತಿಸಂಶೋಷಕ ಕ್ರಿಯೆ ಹೆಚ್ಚಿತ್ತದೆ
- ಸಸ್ಯಗಳು ಪ್ರಾಣಿಕವಾಗಿ ಬೆಳಿಯುತ್ತವೆ
- ಹೊಷ್ಟ್ ಪ್ರಮಾಣ, ಕಾಯಿ/ಕಾಳು ಕಚ್ಚುವ ಪ್ರಮಾಣ ವೃದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತದೆ
- ಇಳುವರಿಯ ಗುಣಮಟ್ಟ ಹಾಗೂ ಪ್ರಮಾಣ ಹೆಚ್ಚಿತ್ತದೆ